

LETO XXIII. Štev. 122

GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
IVAN SINKOVEC
UREJA UREDNIŠKI ODBORList izhaja vsak dan razen
petka - Cena 10 dinarjev

Ljudska

PRAVICA

»LJUDSKA PRAVICA«
USTANOVLJENA 4. OKTOBRA
1934 - MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT 14-DNEVNIK IN
TEDNIK - OD OSVOBODITVE
DO 1. JULIJA 1951 KOT DNEV-
NIK. NATO PA KOT TEDNIK
- OD 1. JUNIJA 1953 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI Z »BORBO«

ZA 65. ROJSTNI DAN PREDSEDNIKA REPUBLIKE JOSIPA BROZA-TITA

»Naša srca, naše mladeniške sile
posvečamo naši socialistični domovini«Predsednik Tito je sprejel včeraj popoldne na stadionu JLA v Beogradu štafetno palico s pozdravi narodov
Jugoslavije - Zaključne prireditve Dneva mladosti se je udeležilo 50.000 prebivalcev Beograda

Beograd, 25. maja (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je sprejel danes popoldne na velikem stadionu JLA v Beogradu štafetno palico s pozdravnimi pismi, v katerih mu narodi Jugoslavije izražajo ob njegovem 65. rojstnem dnevu najpriskrnejše želje za dolgo in srečno življenje. Prenos palice je bil organiziran v okviru proslave »Dneva mladosti«, velike tradicionalne manifestacije in pregleda uspehov mladine Jugoslavije. Od 5. maja, ko so odšli iz Kurnovca, rojstnega kraja predsednika Tita, je na stolisnoce nosilcev palice prehodilo kakih 3.500 kilometrov. Povsod so jih ljudje priskrno sprejeli in pozdravili.

PRIHOD TOVARIŠA TITA
NA STADION

Zaključne prireditve Dneva mladosti, na kateri so izročili predsedniku Titu štafetno palico, se je udeležilo kakih 50.000 prebivalcev Beograda, ki so v zvezi dežju prišli na stadion, da bi se udeležili te velike parade mladine. Predsednik republike Josip Broz Tito je prišel na stadion s svojo soprogo Jovanko Broz natančno ob 16.25. Predstavnika zveznega odbora za proslavo Dneva mladosti Milija Radovanović in Alija Veljagić sta sprejela predsednika Tita pri vhodu na stadion in ga priskrno pozdravila.

Gledalci na nabito polnem stadionu so vstali in viharni ploškali predsedniku republike, brž ko je stopil v centralno ložo. Nasmehjan, dobro razpoložen, v modri maršalski uniformi, je predsednik odzdravil z roko navdušeni množici, ki je skandirala »Tito, Tito«. Kraj njega so sedeli v centralni loži najvišji državni in partijski voditelji, predsednik Zvezne ljudske skupščine Petar Stambolić, podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj, Rodoljub Čolaković in Svetozar Vukmanović, predsednik Ljudske skupščine Slovenije Miha Marinko, predsednik Narodnega sobranja Makedonije Lazar Koliševski, član ZIS Franc Leskošek, državni sekretar za narodno obrambo armijski general Ivan Gošnjak, državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović in generalni polkovnik Kreačić. Navzoči sta bili tudi vdovi Moše Pijada in Borisa Kidriča. V ostalih ložah so sedeli člani Izvršnega sveta Srbije, ljudski poslanci ter drugi ugledni javni in kulturni delavci.

Na terenu stadiona je bilo postrojenih kakih 1500 dijakov srednjih šol v belih bluzah in črnih hlačah.

Takoj po prihodu predsednika republike na stadion so fanfare napovedale prihod nosilcev štafetne palice. Palico so nosili naši znani športniki Zvonko Sabolović, Vlado Marjanović, Cmiljka Kalušević, Milan Milakov, Veliša Muška in Milka Babović. Zadnji je prevzel štafetno palico predsednik Ljudske mladine Jugoslavije, Mike Tripala. Belo oblečen je po posebnem mostu, zgrajenem čez ves zahodni del stadiona, prišel do centralne lože, v kateri je sedel predsednik Tito. Pozdravil ga je z naslednjimi besedami:

POZDRAV MIKE TRIPALA
»Dragi tovariš Tito! V to palico so vtisnjena čustva in želje milijonov prebivalcev naše dežele, ki ti ob rojstnem dnevu pošiljajo tople pozdrave in priskrne čestitke. Delovni ljudje naše dežele, mladinci in mladinke, pripadniki naše vojske - so nosili to štafeto po stopinjah naših slavni partizanskih brigad, nosili so jo ob no-

VREMENSKA NAPOVED

za nedeljo, 26. maja 1957

Delno izboljšanje do spremenljive oblačnosti. V alpskem svetu nagnjenje h krajevnim plogam. Temperature ponoči med 8 in 13, v Primorju 13, največje dnevne temperature do 20 stopinj Celzija.

STANJE VREMENA

Opsežno področje visokega zračnega pritiska se širi iznad Skandinavije proti jugozahodu. Ob južnih in zahodnih Alpah pa se zadržuje hladnejši zrak, vendar njegov vpliv postopoma slabi.

vih železnicah in tovarnah, ki jih je zgradila mladina s svojimi rokami, nosili so jo 3500 kilometrov daleč po naši lepi socialistični domovini. Vsi nosilci štafete in vsi, ki so jih v mestih in vaseh sprejeli in pozdravili, so bili enotni v čustvu in želji in vsi ljubljenu tovarišu Titu sporočajo: »Naša srca, naše mladeniške sile in navdušenje, naše delovne in umske sposobnosti posvečamo naši socialistični domovini in njenim težnjam po miru, prijateljstvu med narodi in socializmu!«

Tovariš Tito, mladina Jugoslavije je Tvoj rojstni dan slavila zmerom kot svoj praznik. Tudi zdaj ti pošilja priskrne čestitke. Enotnost Tvojega rojstnega dne in Dneva mladosti je simbol nerazdružljive povezanosti mladega rodu naše dežele s Tvojo življenjsko potjo, ta enotnost je izraz večne hvalečnosti za vse, kar si storil za mladino.

Ko ti mladina izroča to štafeto mladosti, ti poklanja na tisoče izrazov svoje dejavnosti. Mladina se odkritosrčno veseli, da živi v socialistični Jugoslaviji, mladina svečano obljublja, da bo zmerom sledila Tvojemu zgledu in hodila po poteh, ki jih je začrtala Zveza komunistov Jugoslavije. Zato na ta veliki praznik vsa mladina naše dežele skupaj z našimi starejšimi tovariši in tovarišicami kliče: »Naj nam dolgo živi tovariš Tito, predsednik naše socialistične republike!«

Predsednik Tito mu je odgovoril z naslednjimi besedami:

Sprejemi v Belem dvoru

Beograd, 25. maja (Tanjug). Danes dopoldne so v Belem dvoru čestitali predsedniku republike Josipu Brozu-Titu ob rojstnem dnevu predstavniki ljudske oblasti, političnih organizacij in JLA.

Ob pol desetih so predsednika Tita obiskali in mu čestitali predstavniki Zvezne ljudske skupščine, predsedniki republičkih ljudskih skupščin, člani Zveznega izvršnega sveta, zvezni državni sekretarji, predsednik Zveznega vrhovnega sodišča in javni tožilec FLRJ.

Predsedniku republike so potem čestitali državni podsekretarji.

Ob pol enajstih je predsednik Tito sprejel čestitke predstavnikov Ljudske skupščine in Izvršnega sveta Srbije, predsednika Vrhovnega sodišča Srbije, direktorja republiškega Planskega zavoda in predstavnika Ljudskega odbora mesta Beograda.

Ob enajstih so predsedniku republike čestitali predstavniki SZDLJ, ZSJ, Zveze borcev Jugoslavije, Zveze vojaških vojnih invalidov Jugoslavije, LMJ, Zveze ženskih društev Jugoslavije, SZDL, Zveze sindikatov, Zveze borcev, Zveze vojaških vojnih invalidov, Ljudske mladine in Zveze ženskih društev Srbije, SZDL beogradskega okraja in Okrajnega sindikalnega sveta iz Beograda.

Ob pol dvanajstih so vrhovnemu komandantu oboroženih sil Jugoslavije sporočili čestitke pripadnikov JLA predstavniki držav-

BESEDE TOVARIŠA TITA
NAŠEMU MLADEMU RODU.

»Dragi mladinci, mladinke, tovariši in tovarišice!
Dovolite mi, da vam čestitam k Dnevu mladosti in se najtopleje zahvalim vsem udeležencem štafete in vsem narodom naše dežele, ki so prek te štafete še

enkrat izrazili zaupanje meni in tovarišem, ki skupaj z menoj delajo za blaginjo naše dežele.

Veselim se, da se naša mladina globoko zaveda, kako važna je telesna vzgoja, kako važen je šport, ki mu je ta dan posvečen. Šport in telesna vzgoja sta za našo deželo splošnega narodnega pomena. Mi moramo imeti močan mladi rod, naši novi rodovi, ki prihajajo, morajo biti vsestransko vzgojeni, v športu, in telesni kulturi pa morajo biti sploh prekaljeni, da bi lahko uspešno gradili svojo srečnejšo prihodnost in da bi bili sposobni premagovati mnoge težave, ki nas še čakajo.

Nekateri ljudje morda mislijo, da je šport razvedrilo, da je to luksuz. To pa je zastarelo naziranje. Po mojem mnenju sta šport in telesna vzgoja naših državljanov splošno narodno vprašanje. Menim, da je to vprašanje kovanja novih rodov zdrave

OB ZAKLJUČKU OBISKA NAŠIH PARLAMENTARCEV V ROMUNJI

Težnja po sodelovanju
v izgradnji socializma in utrjevanju miru

Bukarešta, 25. maja (Tanjug). Predsednik prezidija romunske Velike ljudske skupščine Petru Groza je danes popoldne sprejel jugoslovansko parlamentarno delegacijo in se z njo kako uro priskrno razgovarjal. Petru Groza je izrazil željo, da bi se prijateljstvo med Jugoslavijo in Romunijo nadalje utrjevalo in bi se Jugoslavija še naprej uspešno razvijala. Želje je zdravja predsedniku Titu ob njegovem 65. rojstnem dnevu. Vodja delegacije Blažo Jovanović pa mu je sporočil vabilo predsedstva Zvezne ljudske skupščine, da bi poslala svojo delegacijo v Jugoslavijo na obisk. Ob zaključku je Petru Groza podaril jugoslovanski delegaciji svojo knjigo o vtiših s poti po LR Kitajski.

Blažo Jovanović je davi na sestanku z novinarji govoril o vtiših s poti po Romuniji. Že v kratkem času 14 dni se je delegacija prepračila o globoki obojestranski težnji po sodelovanju in o enakih ciljih obeh dežel, da ustvarita svojim narodom boljše bodočnost.

»Ko smo prišli v stik z delovnimi ljudmi Romunije, ki so nas zelo tople in priskrno sprejeli, smo se prepračili, da narod in voditelji želijo sodelovati z jugoslovanskimi narodi in se z njimi čim tesneje povezati v naporih za izgradnjo socializma. Enaka je tudi želja jugoslovanskih narodov. Delavski razred Jugoslavije in Romunije, njune narode vežejo skupna načela socializma in miru na svetu. Zato ne more in ne sme biti nepremostljivih ovir za utrditev prijateljstva in sodelovanja med našimi narodi in deželama.«

vih ljudi, ki jih bo šport v njihovih mladih letih prekalil.

Ta dan je hkrati tudi izraz večnih težnj sedanjega in bodočih mladih rodov, da se naša mladina vsestransko vzgaja, da se šolska mladina, razen svojih dolžnosti v šoli, vzgaja tudi samoiniciativno v vseh tistih stvarih, ki so potrebne razvitemu, visoko kulturnemu državljanu. Naši delavski mladinci je prav tako potreben šport, potreben pa je tudi naši kmečki mladini, kakor je vsem našim ljudem sploh potreben, da se zlasti v svojih mladih letih čim bolj posvetijo delu na kulturnem in drugih toriščih.

Reči moram, da sem bil zelo zadovoljen, ko sem lahko te dni med festivali videl, da je naša mladina zelo napredovala. Vidim močan polet, vidim ogromne ustvarjalne sposobnosti v naši mladini in prosim vas, mladi tovariši in tovarišice, da nadaljujete to pot, da boste dostojni državljani naše socialistične domovine, ker se boste tako najboljše oddolžili tistim, ki so žrtvovali svoje življenje za sedanjo Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo.

Zdravo! tovariši in tovarišice, mladinci in mladinke!
Besede predsednika Tita so sprejeli desetstotič mladincev in

odraslih z viharnim odobravanjem in dolgotrajnim vzklikanjem.

Po govoru predsednika Tita so mladinci izpustili na stotine golobov, ki so dolgo krožili nad stadionom, na desetine članov »Partizana« pionirjev in pionirk pa je vrglo med občinstvo šopke cvetja.

Potem ko je predsednik Tito sprejel štafetno palico iz rok Mike Tripala, predsednika CK Ljudske mladine Jugoslavije, se je začel na stadionu JLA kulturni, zabavni in športni program.

Slavnostni sprejem

Beograd, 25. maja (Tanjug). Nocoj je Zvezni izvršni svet priredil na čast predsednika Tita in Dneva mladosti slavnostni sprejem, ki so mu prisostvovali predsednik Tito s soprogo Jovanko, predsednik Zvezne ljudske skupščine Petar Stambolić, podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj, Svetozar Vukmanović in Rodoljub Čolaković s člani Zveznega izvršnega sveta. Sprejemu so nadalje prisostvovali predsednika Miha Marinko in Lazar Koliševski ter mnogo javnih in kulturnih delavcev.

ČESTITKE
predsedniku Titu iz tujine

Predsednik Tito je sprejel iz raznih krajev naše države nebroj brzojavk, v katerih mu pošiljajo tople čestitke in najboljše želje ob 65. rojstnem dnevu. Razen tega je predsednik Tito sprejel veliko število čestitk iz tujine: iz Indije, Burme, Indonezije, Vietnama, Pakistana, Avstrije, Belgije, Nemčije, Velike Britanije, Francije, ZDA, ZSSR, Mongolije, Poljske, Bolgarije, Madžarske, Romunije, Češkoslovaške in drugih dežel.

Predsednik indijske vlade Džavaharal Nehru je predsedniku Titu čestital:

»Ob radostnem dogodku Vašega 65. rojstnega dneva mi je v veliko zadovoljstvo, da sporočim Vaši Ekscelenci svoje najiskrenejše pozdrave in najiskrenejše želje za Vašo osebo srečo.«

Predsednik burmanske vlade U Nu je poslal predsedniku Titu daljšo čestitko, v kateri med drugim pravi:

»Prosim Vas, da prejmete moje najtoplejšje pozdrave in najpriskrnejše čestitke ob obletnici Vašega rojstva. Moji tovariši in jaz z velikim občudovanjem spre-

ljamo Vaše brezkompromisne in neomajne napore za stvar miru. Svet, ki živi v senci vodikove bombe, je v resnici srečen, da ima tako uglednega državnika, ki ga vodi v tej kritični prelomnici svoje zgodovine. Naša skromna prizadevanja, da ohranimo mir, navdihuje in jim vliva poguma Vaš plemeniti zgled.«

»Ob Vašem 65. rojstnem dnevu prosim Vašo Ekscelenco, da sprejme moje najboljše želje za Vašo osebo srečo in za napredek vaše dežele,« pravi v svoji čestitki predsednik Zvezne republike Avstrije dr. Adolf Schärf. Ameriški zunanji minister John Foster Dulles čestita: »Dovolite mi, da ob Vašem rojstnem dnevu izrazim svoje iskrene čestitke.«

Čestitka predsednika prezidija Vrhovnega sovjeta ZSSR Vorosilova se glasi:

»Prosim Vas, tovariš predsednik, da prejmete ob Vašem 65. rojstnem dnevu moje čestitke kakor tudi najlepše želje za zdravje in plodovito dejavnost, posvečeno izgradnji socializma v Vaši deželi in utrjevanju prijateljstva med našimi narodi.«

CK Komunistične partije Sovjetske zveze pa je poslal predsedniku Titu naslednjo brzojavko: »CK KPSZ vam pošilja ob dnevu Vašega 65. rojstnega dne svoje čestitke in želje za trdno zdravje.«

CK KPSZ izraža prepričanje, da še bo stoletno, tradicionalno prijateljstvo med narodi naših dveh dežel utrjevalo in razvijalo in da bosta v interesu splošnega miru in zmage stvari socializma obe strani prispevali napore, da bi dosegli široko in vsestransko sodelovanje med Jugoslavijo in SZ, kakor tudi za razvoj prijateljskih odnosov med ZKJ in KPSZ na podlagi načel marksizma-leninizma.«

DNEVNIK

Z GOSPODARSKEGA RAZSTAVIŠČA

Včeraj so odprli SEJEM PROMETNIH SREDSTEV

Ob otvoritvi je govoril član Zveznega izvršnega sveta Peko Dapčević

NA SEJI ODBORA ZA PROSVETO IN KULTURO Zveznega izvršnega sveta, ki ji je predsedoval Rodoljub Colaković, so obravnavali predloge, ki se nanašajo na osnutke zakonov o arhivih, o višji železniški šoli, o prvaško-trenerskih šolah, kakor tudi osnutek uredbe o ustanovitvi in delu višje šole za notranje zadeve. Govorili so tudi o vprašanju filma ter o tem, da bi bilo treba sprejeti predpise o koprodukciji.

PRVO SIRSE POSVETOVANJE IN INDUSTRIJSKIH PSIHOLOGOV iz raznih krajev države je bilo včeraj v prostorih Tekstilnega inštituta v Melju. Na posvetovanju so prebrali več referatov, ki so ob enem z razpravo pokazali, da lahko industrijski psihologi mnogo prispevajo k pospeševanju delovne storilnosti in uspešnejšemu urejanju odnosov med delavci v tovarnah. Med drugim so se dogovorili, da se bodo pogosteje sestajali in si posredovali praktične izkušnje.

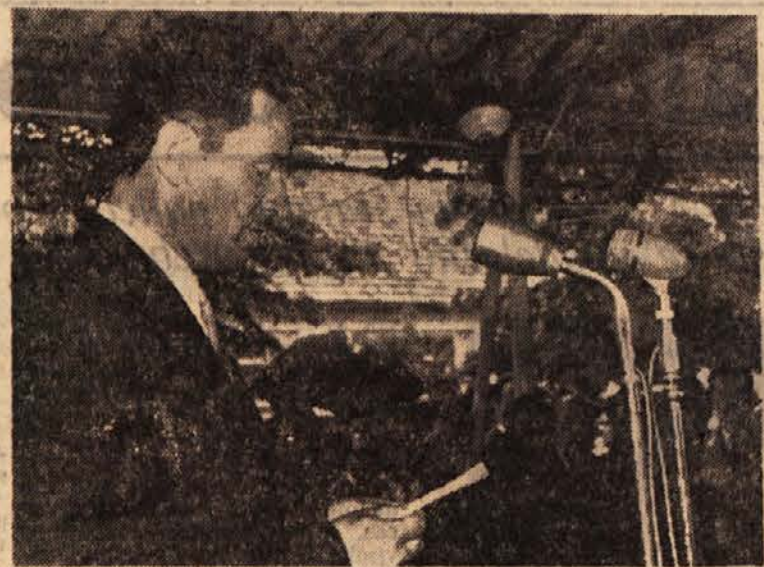
PROSLAVA V ZLETA BRATSTVA IN ENOTNOSTI se je začela včeraj v Bihacu z mimohodom 6000 udeležencev in članov »Partizana«. Svečanosti so prisostvovali predstavniki Ljudske mladine iz BiH, Hrvatske in Slovenije, množičnih organizacij, JLA in drugi. V velikem športnem programu so sodelovala društva »Partizan« iz Karlovca, Novega mesta ter raznih krajev iz Hrvatske in BiH ter drugih okrajev Bosanske krajine, Banije, Korduna, Bele Krajine in Like, Peti zlet Bratstva in enotnosti treh republik se je zaključil s kolom Bratstva in enotnosti.

KRVODAJALCI SO SE ZBRALI včeraj v dvorani gradbenega podjetja Konstruktor v Mariboru na tradicionalni letni proslavi z družabnim večerom, ki se je je udeležilo okrog 600 prostovoljnih krvodajalcev iz številnih krajev severovzhodne Slovenije.

Ljubljana, 25. maja. V času, ko si vse močneje prizadevamo vskladiti razvoj prometa z našim splošnim gospodarskim razvojem, nam je Gospodarsko razstavišče v Ljubljani pripravilo sejem prometnih sredstev z mednarodno udeležbo, ki je hkrati prva taka specialna prireditev v naši državi. Sejem je danes dopolnjeval član Zveznega izvršnega sveta Peko Dapčević ob prisotnosti nekaterih članov Izvršnega sveta LRS ter številnih drugih predstavnikov našega političnega, gospodarskega in kulturnega življenja.

VSAK ČETRTI DELAVEC — NEPOSREDNO ALI POSREDNO ZAPOSLEN V PROMETU. Predsednik Prometne zbornice LRS inž. Rado Cotar je v svojem pozdravnem nagovoru krat-

ko je promet, lahko spoznamo, če ugotovimo, da je v prometu Slovenije neposredno zaposlenih 30.000 oseb; če pa prištejemo še vse tiste, ki so zaposleni pri izdelavi prometnih sredstev, pri-

Član Zveznega izvršnega sveta Peko Dapčević govori ob začetku sejma prometnih sredstev na Gospodarskem razstavišču

ko pojasnil pomen in vlogo prometa v našem gospodarstvu. Ugotovil je, da je doba stagnacije v razvoju prometa za nami. Ureditve naših prometnih naprav gotovo ni preprosta stvar. Za sanacijo in modernizacijo prometa kot celote so potrebne milijarde, zato je treba po načelu največje gospodarnosti dobro pretehtati potrebe prometa in jih vskladiti z našimi možnostmi. Kako važen

gradnji transportnih objektov in pri transportnih uslužnostnih obratih, lahko trdimo, da je vsak četrti delavec v Sloveniji posredno ali neposredno povezan z dejavnostjo prometa.

USTVARILI SMO DOMAČO INDUSTRIJSKO PROMETNIH SREDSTEV

Član Zveznega izvršnega sveta Peko Dapčević je v svojih izjavah najprej pozdravil prirejanje takega specialnega prometnega sejma v času, ko najvišji državni organi sestavljajo petletni in perspektivni plan gospodarskega razvoja države in zlasti tudi prometa, ki naj ta razvoj zagotovi in pospeši, ter v času, ko naša industrija motornih in ostalih prevoznih sredstev stopa v fazo hitrejšega razvoja. Naša sredstva so bila in so še omejena, zato so morala biti vlaganja v ostale panoge, razen industrije kot baze vsega razvoja, manjša, kakor so bile potrebe. Promet je moral s težavami izpolnjevati svojo nalogo. Ustvarili pa smo močno industrijsko bazo, ki omogoča zdaj skladnejše obravnavanje razvoja vseh panog gospodarstva, pa tudi prometa. Ustvarili smo industrijo transportnih sredstev in postavili temelje komplementarnega razvoja motorne industrije, ladjedelstva, industrije železniških vozil itd. Brez poprejšnjega razvoja težke, kovinske in strojne industrije ne bi bil mogoč niti razvoj transportne industrije. Industrija železniških vozil in ladjedelstvo danes zagotavljata potrebe našega prometa in delata še za izvoz. Motorno industrijo smo z investicijami usmerili k racionalni proizvodnji in koope-

raciji z domačimi in tujimi podjetji, kar nam odpira perspektivo, da bo kmalu tudi ta industrija zagotovila potrebe transporta, pri čemer bo konkurenca s tujimi podjetji in med domačimi podjetji močna spodbuda za nadaljnji razvoj, za povečanje proizvodnosti dela in za večjo proizvodnjo za trg, kar je pogoj za dvigovanje standarda. Povečana družbena akumulacija pa bo omogočila, da bomo zagotovili dodatna sredstva za graditev cestne mreže, za rekonstrukcijo in dopolnitev železniške mreže in drugih prometnih panog. Razvit promet pa bo ostalim panogam zagotovil nadaljnji in še hitrejši razvoj.

Svoja izvajanja je tov. Peko Dapčević zaključil z ugotovitvijo, da bo ta sejem, na katerem sodeluje 88 podjetij, od tega 45 podjetij iz osmih tujih držav, spodbuda za nadaljnji vsestranski razvoj moderne prometne industrije, ki ji bo v kooperaciji z domačimi in tujimi podjetji uspešno obvladati še obstoječe težave in zagotoviti našemu prometu tisto mesto, ki mu pripada. Jugos-

slavija bo kot članica Evropske konference ministrov transporta izpolnila svojo nalogo, četudi se njen položaj kot važnega transitnega področja še dovolj ne priznava in tudi ne ceni kot splošni problem transporta Zahod-Vzhod. Tako mora Jugoslavija sama reševati te velike probleme s precejšnjo zakasnitvijo za Evropo, kar gre tudi na škodo ekonomike ostalih evropskih držav. Tovariš Dapčević je še čestital organizatorjem sejma, ki so morali premagati mnoge težave zaradi nezadostnega razumevanja prometnih organov in industrije prometnih sredstev. Izrazil je tudi prepričanje, da bo prihodnji prometni sejem še uspešnejši.

Ze prvi dan sejma je pokazal, da je v središču zanimanja obiskovalcev predvsem razstava motorne in avtomobilske industrije, ki je najmočnejše zastopana in prikazuje najrazličnejša vozila domače in inozemske proizvodnje. Tu razstavlja mopede, motorne kosače in motorna kolesa devet domačih tovarn. Posebni oddelki so posvečeni še problematiki naših cest, železnic in letalstva. S.

ZVEZNI IZVRŠNI SVET JE SPREJEL ODLOK

o uporabi sredstev za samostojno razpolaganje gospodarskih organizacij

Beograd, 25. maja (Tanjug). Zvezni izvršni svet je sprejel odlok o uporabi sredstev za samostojno razpolaganje gospodarskih organizacij. Na podlagi tega sklepa bodo iz sredstev za samostojno razpolaganje ustanovili sklad, v katerega plačuje gospodarska organizacija vsa sredstva za samostojno razpolaganje na podlagi zaključnega računa. Gospodarska organizacija lahko ta sredstva uporablja v namene, predvidene v pravih gospodarske organizacije, ki ne smejo biti v nasprotju z njeno dejavnostjo.

Glavni namen uporabljanja sredstev iz sklada je plačevanje v sklad obratnih sredstev, v osnovna sredstva in druge investicije. Gospodarska organizacija lahko na podlagi začasnih obračunov med letom uporablja sredstva za samostojno razpolaganje samo kot obratna sredstva.

Iz sredstev sklada za samostojno razpolaganje izpolnjuje gospodarska organizacija svoje obveznosti, izvirajoče iz pogodb ali obveznosti, ki zanj izhajajo iz zakonskih določb, če po določbah tega odloka ali drugih predpisov izpolnjevanje teh obveznosti ne gre v breme skupnega dohodka, preden se ugotovi dobiček ali dohodek, oziroma v breme zakonskih obveznosti iz dobička, kakor so: znesek vplačila investitorjev v stroških investicij, ki jih financirajo iz družbenih investicijskih skladov, kadar je investitor gospodarska organizacija, garantni zneski iz posojil za investicije in iz kratkoročnih kreditov ter podobne obveznosti.

Gospodarska organizacija lahko prav tako uporablja sredstva iz sklada za samostojno razpolaganje za gospodarske investicije skupaj z drugo gospodarsko in družbeno organizacijo, lahko jih pa tudi odstopi družbenemu investicijskemu skladu kakor tudi za druge namene, ki niso v nasprotju z dejavnostjo gospodarske organizacije.

Sredstev iz sklada za samostojno razpolaganje ni moč uporabljati za zvečanje plač delavcem in tudi ne za izdajanje kreditov. Gospodarska organizacija lahko uporablja sredstva iz sklada za samostojno razpolaganje tudi za štipendiranje študentov in učencev srednjih šol, nadalje za nadomestilo za plače delavcem v času, ko se strokovno izpopolnjujejo doma ali v tujini, kakor tudi za stroške strokovnega usposabljanja in izpopolnjevanja delavcev.

Nagrade za najboljšo dramatično leto niso podelili.

SPREJEM ČLANOV RUSKEGA LUTKOVNEGA GLEDALIŠČA

Samo dva kratka dneva so se mudili člani moskovskega lutkovnega gledališča v Ljubljani, pa je bilo dovolj, da so s svojo umet-

nosijo osvojili ljubljansko občinstvo. V petek zvečer je imel samostojen nastop direktor in ustanovitelj tega gledališča Sergej Obrazcov, ki je včeraj že odpotoval dalje proti Dubrovniku, kjer bo prav tako imel lutkovno prireditev. Ostali člani tega gledališča so si včeraj ogledali v picnem času, ki so ga imeli na razpolago, Ljubljano, dopoldne pa jim je okrajni Svet za kulturo in prosveto priredil sprejem na Bellevuju, ki so se ga poleg ruskih gostov udeležili podpredsednik Okrajnega ljudskega odbora Ivo Klemenčič, član Okrajnega sveta za kulturo in številni domači kulturni delavci.

USPELA PREMIERA NOVE DOMAČE OPERE

V čast rojstnega dne predsednika republike je bila v petek zvečer v Sarajevu svečana premiera nove domače opere »Simonida« Stanolja Rajkčiča. Krsti novih domačih dramskih del niso dokaj pogosti, še slabše pa je v tem oziru s premierami in prvimi izvedbami novih domačih oper. Naša operna produkcija je zares tako skromna, da predstavljajo vsako novo domačo operno delo izreden kulturni dogodek. Tak dogodek pomeni tudi prva uprizoritev opernega prvenca znanega beogradskega komponista Stanolja Rajkčiča »Simonide« v Operi sarajevskega Narodnega pozorišča. Avtor je delo komponiral po libretu znanega gledališkega pisca in režiserja Josipa Kulundžića.

JUGOSLOVANSKA LOTERIJA

Poročilo o žrebanju srečk 119. kola

Ki je bilo 25. maja 1957 v Skopiju

Table with 3 columns: Srečka, ki se končujejo s spodaj označenimi številkami; % zadete dobitke; and the amount in dinars. It lists various prize amounts from 200,000 down to 40,000.

MNENJA - KRITIKA - POLEMIKA

Še enkrat: »ZAKAJ SPREMEMBA?«

V tej rubriki je bil 13. maja t. l. objavljen članek »Zakaj sprememba?«. V njem pisec navaja nepravilnost oziroma nesmiselnost določb 14. člena uredbe o delitvi celotnega dohodka gospodarskih organizacij (Ur. list FLRJ št. 18/57), po katerem sodijo med izredne izdatke gospodarske organizacije tudi kazni za gospodarske prestopke in prekrške, ki jih izrekajo gospodarska sodišča oziroma sodniki za prekrške zoper gospodarske organizacije, ki kršijo veljavne predpise. V članku je omenjen je 14. člen, ki določa, da gredo kazni za prestopke med izredne izdatke, niso pa navedene druge značilne določbe uredbe o delitvi celotnega dohodka, ki dokazujejo prav nasprotno od trditve v omenjenem članku. Navajam nekaj dejstev, ki bistveno spreminjajo in dopolnjujejo trditve v omenjenem članku.

Uredba o delitvi celotnega dohodka razvršča gospodarske organizacije v dve skupini. Prva skupina ugotavlja dobiček, druga skupina pa dohodek. Od skupno kakih 5000 gospodarskih organizacij na območju Slovenije bo ugotavljalo dobiček okrog 500 gospodarskih organizacij, drugih 4500 pa dohodek. Devet desetih gospodarskih organizacij bo torej ugotavljalo dohodek, ne pa dobiček.

Gospodarske organizacije, ki ugotavljajo dohodek, morajo plačati del dohodka družbi kot prispevek za družbeno investicijske sklade, ostali dohodek pa razdelijo načeloma samostojno med osebne dohodke delavcev in med sklade gospodarske organizacije (čl. 63. in 64. uredb). Če na primer trgovska gospodarska organizacija plača kazen za gospodarski prestopok v znesku 1.000.000 dinarjev, je s to kaznijo preko izrednih izdatkov zmanjšala dohodek za enak znesek in s tem tudi sorazmerno sredstva za plače delavcev (osebni dohodek) in sredstva za svoje sklade. Pri tej gospodarski organizaciji bremenil kazem v celoti nena sredstva. Gotovo je, da v tem primeru, ko kazni pri večini gospodarskih organizacij dejansko zmanjšujejo ne samo njihova sredstva za samostojno razpolaganje, temveč tudi sredstva za plače delavcev in uslužbencev, gospodarskim

organizacijam ne bo vseeno, ali bodo kaznovane ali ne oziroma ali bodo poslovale po predpisih ali ne. Krivci bodo dejansko še bolj neposredno prizadeti, kot so bili lansko leto, ko so kazni za gospodarske prestopke in prekrške bremenile sredstva za samostojno razpolaganje. Kdo je dejanski krivec za gospodarske prestopke in prekrške? Mar je res kriv delavec pri stroju, če je na primer podjetje po svojih zakonitih zastopnikih in pooblaščenih sklepalo protizakonite posle? Nel Delavec pri stroju tega gotovo ni kriv, pa bo vendar občutil posledice, ker bo prejel nižjo plačo, kot bi jo sicer. Zato menim, da bi morali organi za preganjanje in gospodarska sodišča kot organi za kaznovanje v svojem poslovanju ugotavljati predvsem osebne krivice za storjene gospodarske prestopke in prekrške in predvsem le-te preganjati in kaznovati. Gospodarske organizacije naj bi bile, po mojem mnenju, kaznovane le tedaj, če so s takim dejanjem pridobile neko korist. Glavna odgovornost za zakonito poslovanje gospodarskih organizacij odpada predvsem na direktorje in računovodje gospodarskih organizacij. Te osebe kot predstavniki družbe morajo vedeti, da jim veljavni predpisi (družba) nalagajo eno izmed glavnih nalog - skrbeti za pravilno izvajanje predpisov in so za njihovo izvajanje neposredno odgovorni (glej čl. 94. uredb). Ustanovitveni pogoji podjetij in obratov Ur. list FLRJ št. 51/53 in čl. 53 do 59 Uredbe o knjigovodstvu gospodarskih organizacij Ur. list FLRJ št. 27/55). Poudarjam, da se morajo tega zavedati tudi organi delavskega upravljanja in, če je to potrebno, zahtevati od odgovornih oseb v gospodarskih organizacijah, da delajo po veljavnih predpisih. Kako bodo vplivale kazni na cene in obremenjevalje potrošnika? Znano je, da se v našem gospodarstvenem sistemu pretežno vidni proizvodovni stroški oblikujejo, cene prosto po zakonu ponudbe in povpraševanja na trgu. Družba priznava proizvajalcem v lastno ceno le dejanske stroške, ki jih je mogoče vnaprej predvideti, ne pa tudi izrednih izdatkov, ki se oblikujejo od služka. Koliko naj bo zaslužka v posameznih

notjo osvojili ljubljansko občinstvo. V petek zvečer je imel samostojen nastop direktor in ustanovitelj tega gledališča Sergej Obrazcov, ki je včeraj že odpotoval dalje proti Dubrovniku, kjer bo prav tako imel lutkovno prireditev. Ostali člani tega gledališča so si včeraj ogledali v picnem času, ki so ga imeli na razpolago, Ljubljano, dopoldne pa jim je okrajni Svet za kulturo in prosveto priredil sprejem na Bellevuju, ki so se ga poleg ruskih gostov udeležili podpredsednik Okrajnega ljudskega odbora Ivo Klemenčič, član Okrajnega sveta za kulturo in številni domači kulturni delavci.

USPELA PREMIERA NOVE DOMAČE OPERE

V čast rojstnega dne predsednika republike je bila v petek zvečer v Sarajevu svečana premiera nove domače opere »Simonida« Stanolja Rajkčiča. Krsti novih domačih dramskih del niso dokaj pogosti, še slabše pa je v tem oziru s premierami in prvimi izvedbami novih domačih oper. Naša operna produkcija je zares tako skromna, da predstavljajo vsako novo domačo operno delo izreden kulturni dogodek. Tak dogodek pomeni tudi prva uprizoritev opernega prvenca znanega beogradskega komponista Stanolja Rajkčiča »Simonide« v Operi sarajevskega Narodnega pozorišča. Avtor je delo komponiral po libretu znanega gledališkega pisca in režiserja Josipa Kulundžića.

PISMO IZ NEW YORKA

Premog, voda ali atom?

Pereča gospodarska vprašanja v ZDA: do konca leta 1962 naj bi obratovalo 24 atomskih elektrarn

(OD NASEGA STALNEGA DOPISNIKA)

New York, maja
V prihodnjih petih letih naj bi obratovalo v ZDA 24 atomskih elektrarn skupno zmogljivostjo 1,5 milijonov Kw. To bo velik skok v primerjavi z letom 1957, ko bo znašala celotna zmogljivost atomskih elektrarn približno 70 mgw. Ta poldrugi milijon Kw v letu 1962 pa bo komaj dober odstotek celotne zmogljivosti vseh elektrarn v ZDA, ki znaša zdaj 138 milijonov Kw. Potem pa bodo začeli tako naglo graditi atomske elektrarne, da bo znašala njihova zmogljivost v letu 1960 že kakih 30% vse električne energije, kar je bodo dajale ameriške elektrarne. Tako vsaj misli bivši predsednik ameriške Komisije za jedrsko energijo.

Jedrska energija je prinesla v ameriško gospodarstvo vrsto posameznih in medsebojno prepletenih problemov. O tem zadnje čase mnogo razpravljajo. Eni pravijo, da je skrajna potreba po prevodnosti, ker gre za zelo resne stvari. Drugi trdijo, da ZDA ne smejo zaostajati za drugimi in da morajo že zdaj misliti na morebitno pomanjkanje energije. Ze letos bodo ZDA baje potrebovale 400 milijonov Kw.

Pereča vprašanja, s katerimi se ukvarjajo strokovnjaki, se nanašajo na uporabo običajnih elektrarn, zlasti toplotnih na pogon s premogom in nafto, na eni strani na atomske elektrarne na drugi strani. Vprašujejo se, ali ni še prezgodaj misliti na prehod od običajnih na atomske elektrarne. Drugo vprašanje je, kako bodo atomske elektrarne vplivale na zdravje ljudi. Vprašujejo se tudi ali naj bo uporaba jedrske energije v gospodarstvu stvar države ali pa naj preide v privatne roke.

Državna Komisija za jedrsko energijo meni, da bi bila vsaka nagljava v gradnji atomskih elektrarn škodljiva. ZDA imajo toliko cenenih fosilnih goriv, da jim ni treba forsirati gradnje atomskih elektrarn, kakor je morala na pr. Britanija. Komisija je prepričana, da je nevarnost atomskih elektrarn za zdravje neznan, da pa je le treba misliti na zaščitne ukrepe. Britanija namerava zgraditi toliko atomskih elektrarn, da bi znašala njihova zmogljivost leta 1965 že okrog 5 milijonov Kw. Šest zahodnoevropskih dežel pa računata, da bodo imele v letu 1967 atomske elektrarne, ki jim bodo dajale 15 milijonov Kw energije. Ameriška komisija pa ima še svoje razloge, da še ne terja naglo gradnjo atomskih elektrarn: znaten del zmogljivosti atomskih elektrarn je namreč rezerviran za vojsko.

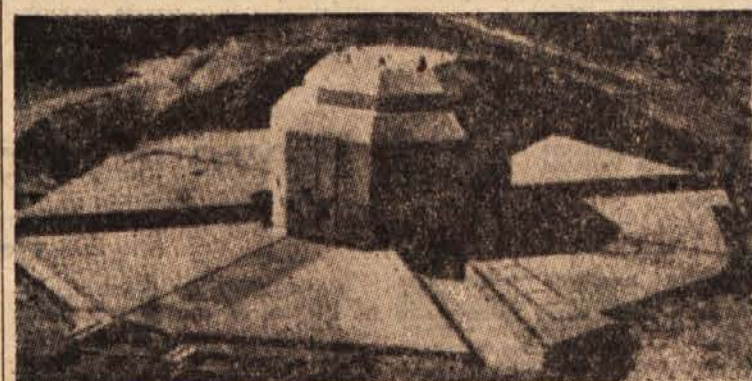
V ZDA grade ali pa bodo začeli v kratkem graditi 24 velikih atomskih elektrarn, od majhnih do zelo velikih. Vojska pa namerava zgraditi več prenosnih atomskih reaktorjev, ki bi jih dobile v primeru vojne posamezne vojaške epote da bi jih lahko po potrebi prevažale iz kraja v kraj.

dela so investirale 400 milijonov dolarjev. S podobnimi načrti se ukvarja več drugih industrijskih družb. Skupina privatnih podjetij je ondan objavila, da se je začela ukvarjati z možnostjo, da bi začela proizvajati električno energijo s kontrolo reakcij, ki nastanejo v vodikovi bombi. Za ta dela je namenila 10 milijonov dolarjev.

Vse to se dogaja vzlic opozorilom Komisije za jedrsko energijo, da ni treba hiteti, in vzlic okoliščin, da velja električna energija iz atomskih elektrarn še zmerom za dražjo od običajne ter vzlic mnenju strokovnjakov, da se v prihodnjih 30 letih hidrocentralam še ni bati konkurence. Ameriški kapital investira težke milijone v izgradnjo atomskih elektrarn, čeprav na drugi strani na Niagara gradi tudi nov hidroener-

getski sistem, ki bo veljal 566 milijonov dolarjev in bo njegova zmogljivost znašala dva tisoč mgw, razen tega pa še več drugih velikih hidroelektrarn.

Blagoje Lazič

Jedrski reaktor nekje v severni Karolini

TRI KITAJSKJE ZGODBE O VODI

ZADRUGE V BOJU PROTI ZAOSTALOSTI IN NEZNANJU

Peking, maja

»Morda mislite, da je Pa velik tepec, ker od jutra do pozne noči stoji na obali, roti nebo in zemljo in kliče po imenu Rubln-krine. Tako je vzklikal in javkal in njegovo tarnanje je zbudilo sočutje enega izmed jezerskih duhov. Pomolli je glavjo iz vode in ko je zagledal fanta na bregu, mu je vrgel srebrn novčič. »Poberi gas, mu je zaklical, in kadar ga boš vrgel v jezero bo voda upadla, jezero se bo posušilo in tedaj te bo opazil zmajev kralj.

Ta odlomek iz stare kitajske bajke o hčerki zmajevga kralja ni naveden zato, da bi vzbudil bralečovo zanimanje za zakonske tegobe študenta Pa, marveč zato, da pokaže, kako je domišljija kitajskega ljudstva prisodila temu jezeru, da prebiva v njem zmajev kralj z dvorom in duhovi. Kakor to, naj bi bila obljubena tudi druga jezera, reke in morja. In temu se ni čuditi. Revni kitajski kmet se v vsej svoji dolgotrajni zgodovini od skodelici čaja in skledici riža z največjo težavo prebijal skozi življenje. Kitajski kmetje so v množicah umirali od lakote.

Zgodovina bogov pa je zgodovina

vina človeškega strahu in neznanja. Voda je bila za kitajskega kmeta zmerom življenjski problem. In preprost Kitajec si je izmislil vodne zmaje, duhove in vize ter jim pripisal moč, da pošiljajo na zemljo nalive ali da pomirje viharje. Toda tudi na Kitajskem so napačili novi časi, ko bogovi in duhovi čedalje bolj izgubljajo na ugledu in veljavi.

V Čekjangu stoji vas Sančan. Lani v avgustu je divjal nad tem področjem strašen orkan. Odnalščal je strehe, podiral poslopja in pulil drevesa. Morje je bilo strašno razburkano. Morski valovi so porušili tri močne nasipe, da je voda zalila riževa in bombažna polja. Preprosti ljudje so jokali, saj so vedeli, da jih čakajo poplave in lakota.

V tej vasi imajo kmetje zadrugo. V njej je nekaj članov, ki so se menda v revoluciji naučili, da človek ne sme prekrizanih rok jokati in čakati, kaj mu prinese duhovi, marveč si mora sam pomagati. Tako je nekaj kmetov zasukalo rokave. Zgradili so nove nasipe in poplavljenjo zemljo znova zasejali z rižem. Tako od lakote nihče ni umrl.

Ljudje so mislili, da teče iz zmajevih čeljusti. V pečini je bilo mnogo vode, na polju pa zmerom premalu. Voda iz jezera bi zelo koristila njivam, toda nihče se je ni upal dotakniti, ker so se ljudje bali zmaja.

O praktični strani te zadeve so sprva govorili šele nedavno, ko so v vasi ustanovili zadrugo. Najprej je vsak zadrugi obdržal svoj košček zemlje, pozneje pa so se dogovorili, da bo zemlja odslej skupna last. In z združenimi močmi so zadrugi izkopali dva in pol kilometra dolg jarek. Zdj jim voda namaka njive.

To so tri drobne resnične zgodbe. Ko jih človek prebere, nikakor ne sme misliti, da so zdaj, ko gre Kitajski v socializem, izginili že vsi zmaji in duhovi. Preteklo bo še mnogo vode, preden se bo kitajsko ljudstvo spametovalo. Toda začetek je to in, kdor pozna Kitajsko in njene ljudi, ve, da pomeni to mnogo.

Djordje Bogojević

WISZINSKY IN VATIKAN

(Od našega posebnega dopisnika)

Rim, maja
Trikrat je skušal vatikanski državni sekretariat prepričati prihod Wiszinskega v Rim. Stališče varšavskega kardinala v poljskih dogodkih je bilo izraz stvarnosti, pred katero so si cerkveni veljaki raje zakrivali oči.

Wiszinsky je hotel s svoje strani pokazati, da še slediš politiko Wiszinskega. Nasprotno, v Vatikanu bi jo radi spravili ob vsako ceno.

S tem, da navidezno sprejme dejanje poljskega kardinala, bi šef inkvizitorske kongregacije kardinal Figgiero rad otežkočil politiko Wiszinskega in zato postavlja nesprejemljive zahteve Cerkev do države. Vatikan hoče vsiliti nove zahteve po koncesijah Cerkv in v šolah, da bi država odstopila cerkvam in samostanom nove posesti, in bi katoliške organizacije počele, kar bi hotele, pri tem računata, da poljska vlada takšnih zahtev ne bo mogla sprejeti in da se bodo tako zostrili odnosi med Cerkvjo in državo.

Wiszinsky, ki je računal s takšno politiko, se je prav tako postavil nasproti Vatikanu na skrajna stališča: zahteval je, naj Vatikan pripozna nove zahodne poljske meje in naj odreče podporo begunski vladi v Londonu. Varšavski nadškof ve, da Vatikan ne more sprejeti teh zahtev, računata pa, da bo za svoje koncesije dobil tudi koncesije Vatikana v njegovih zahtevan nasproti poljski vladi.

V prvem srečanju med poljskim kardinalom in predstavnikom rimske kurije so zadele druga ob druga ta gledišča: Wiszinsky je poudarjal, da je socializem kot novi družbeni sistem postal stvarnost in da ga je sprejela vrsta dežel. V takšnih okoliščinah bi prišla Cerkev navzkriž z nacionalnimi koristmi, če bi odkrito spodbujala socializem.

Da bi Cerkev ohranila svoje verske pozicije in obdržala vpliv na vernike, se mora prilagoditi socialistični stvarnosti. Pri tem si mora seve prizadevati, da dobi v sodelovanju z vlado čim več tistega, kar je pogoj za njeno delovanje. Vatikan pa poudarja, da je socializem zanikanje sleherne veroizpovedi ter da je zato sodelovanje med socialistično državo in Cerkvjo nesprejemljivo.

Wiszinsky je že doslej izpričal, da ni voljan sprejeti vaticanske teze, še manj pa opustiti svojo orientacijo sodelovanja s socialistično vlado. V Vatikanu zato odkrito poudarjajo, da bi poljski kardinal bolje storil, da ne bi prišel v Rim, ker ne bo nikdar dočakal, da bi Vatikan sprejel njegova gledišča. Največ, kar lahko Vatikan napravi, je, da se oklepa specifičnosti poljskega primera, nadaljnje urejanje položaja pa prepusti »kardinalovi odgovornosti in zavesti«. F. Barbieri

Uboj skozi jetniško mrežo

Röhmov puč pred 23 leti ali spretno uprizorjena poteza Gestapa — Röhmova ubijalca obsojena na poldrugo leto

(Od našega stalnega dopisnika)

Bonn, maja
Dva zločinca z zvenelimi naslovom v bivši hitlerjevski hierarhiji sta svoj čas užila vešalom, ki so po vojni spremljala pojasnjevanje vojnih zločinov. Zivela sta v preprosti hiši, da nista napravila nobenega zločina, bila sta prepričana, da so bili njuni zločini v hitlerjevski Nemčiji zgolj disciplinsko izpolnjevanje ukazov. Tembol sta morala biti presenečena, ko so ju nedavno postavili pred Münchensko porotno sodišče, kjer pa se nista zagovarjala za svoje zločine med vojno, marveč za obžalnivanje v lastnih vrstah hitlerjevskih podvornikov.

Bivši esesovski Obergruppenführer Sepp Dietrich in esesovski Sturmabführer Michael Lippert sta bila obtožena, da sta ubila enega glavnih voditeljev nacistične stranke, poveljnika SA (udarnih odredov) Ernesta Röhma in še nekaj drugih komandantov SA, tistih zloglasnih tolp nasilnežev, razbičajev in ubijalcev, ki so Hitlerju pripomogli, da je prišel na krmilo.

Kapetan Ernest Röhm, odvrtna soldaška kreatura iznakaženega obraza, se je že leta 1919 seznanil s kapljarjem Adolfom Hitlerjem. Sodeloval sta, dokler ni prišel Hitler na krmilo. Predvsem sta ustanovljala čedalje več novih udarnih odredov Nacionalno-socialistične stranke, katerih glavna naloga je bila razbiti konkurenčne politične stranke pa tudi izločiti in okna, prepetati ljudi in ubijati politične nasprotnike z revolucijo in kampanjem. Brž ko je postal kaplar državni kancler, je njegov padčar napredoval za vrhovnega poveljnika vojske v rjavih uniformah, ki je stala 200 tisoč pripadnikov, vsem ko je stela redna vojska v sivih uniformah samo 100.000 ljudi.

Toda take propalce Hitlerju za vladanje niso zadostovale. Tako so se pojavile čete esesovcev, skrajna samo kot privesek SA, potem Gestapo, vrhovno vojaško poveljstvo, vsrčki nacističnega strankinega stroja. »Die alten Kämpfer« (stari borci) pa so se zbrali po krčmah in grozili, da bodo vsem tem »novincem« že pokazali, kdo in kaj so. Najbolj zagrižen je bil njih

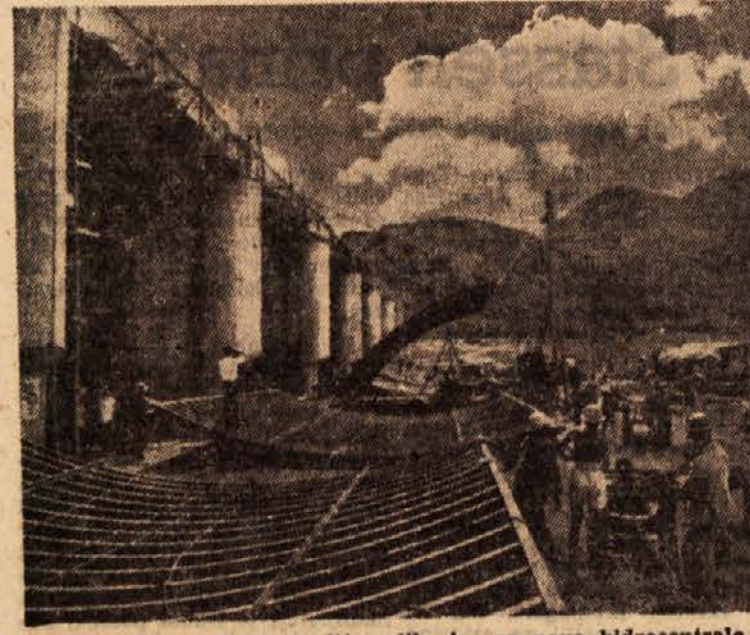
hov poveljnik Röhm, ki se ni hotel ukloniti Hitlerju in vključiti svojih čet v redno vojsko. V krogu svojih sornišljenikov je Röhm besnel in grozil: »Vse, kar govorijo ta prisojeni kaplar, se nas nič ne tiče. Adolfa je treba poslati na dopust. Mi pa bomo nadaljevali kakor doslej.« Moč pa je v svojem ogrorjenju pozabil na opreznost Hitlerja je zmerjal s »primadono«, »tepecem« in »butcem«. Göringa s »korupcionistom« in »morfinkistom«, Göbbelsa s »političnim skvirjem« in tako po vrsti ostale nacistične močgotce.

V vseh burnih dogodkih, ki so se začeli 30. junija 1934 in nadaljevali v naslednjih dneh, je kazalo, da se je razkol med Hitlerjem in njegovimi nedavnimi najzvestejšimi pajdajši razvijal po nekakšni posebni logiki. To je trajalo do tako imenovanega »Röhmovega puča«, kakor so uradno imenovali dogodke, ki so kmalu sledili. Toda nad vsem tem je bilo čutili spretno roko gestapovskih kolovodij Himmlerja in Heidericha.

Tiste dni so se začeli na vojaških poveljstvih na eni ter na komandah štabov SA na drugi strani tiralično pripravljati na obrambo enih proti drugim. Povsod so okrepili straže, vsa poslopja so ogradili z bodečo žico, na oknih pa so se pojavili mitraljezi. Ene in druge so »z raznih strani« nenahoma opozarjali na nevarnost napada. Naposled je kazalo, da je spopad neogiben. Röhm, ki je takrat s svojim štabom zasedal v Münchenu, je bil menda malo obveščen o dogodkih. In ko ga je Hitler nekega dne povabil na zasedanje »svojih zvestih tovaršev iz SA«, se je Röhm na vsa usta hvallil pred svojimi prijatelji, da bo lahko »spet enkrat mirno pokramatil« Adolfa in strgal Göringa, Göbbelsa in ostalih priljubljenecem okrog njega krinko z obraza. Toda tega ni dočakal. Še isto noč so bili on in njegovi najbližji pajdajši aretirani. Mimogrede so aretirali tudi mnoge komandante SA, ki so prihajali na Münchensko železniško postajo, da bi odondod krenili v neko združilnico, kjer so bili zbrani Hitlerjevi najzvestejši oprede. Drugo jutro so aretirali še ostale.

V Münchenskih zaporih so nekaj dni pozneje med drugimi ustrelili tudi Röhma. Ustrelila sta ga z revolucijo skozi jetniško mrežo Dietrich in Lippert. Hitler pa je spretno izkoristil tako imenovani Röhmov puč, da je obračunal z mnogimi svojimi nasprotniki, bodi iz lastne stranke, bodi iz vrst opoziceje. Tiste dni so ubili nad 1000 ljudi, med njimi še najmanj 200 vrst Röhmovih prijateljev. Nihče ni opozarjal na to, da je Hitlerjeva sozolja tudi precej znatno pokojnina. Potem je Hitler res lahko rekel, da je dosegel »brezporočno pokorščino« vsega nemškega naroda.

Obravnava proti Röhmovima ubijalcema Dietrichu in Lippertu je trajala osem dni. Obsojena sta bila na zaporno kazen po poldrugo leto. Mila ali preostara kazen? Če se je človek kot član zločinske tolpe ognil vsemu, in se mora zagovarjati za uboj sebe in enakega, kdaj izgubi vprašanje pravi smisel. Milan Bajec

Na reki Jung Tingu gradijo velik jez za novo hidrocentrale

PISMO IZ KAIRA

Konec »diskontinuitete«

PRVE VOLITVE V NEODVISNEM EGIPTU

(Od našega posebnega dopisnika)

Kairo, maja
Kljub permanentni krizi na Bližnjem vzhodu je egiptska vlada menila, da je prišel čas za splošne parlamentarne volitve. Dne 3. julija bodo v deželi prve volitve po petih letih sedanjega režima. Natanko ob peti obletnici revolucije — 23. julija 1957 — se bo sestala prva skupščina. Prve volitve brez slehernih okupacijskih sil, v popolnoma osvobojenem Egiptu. Prve volitve brez starih korumpiranih vafdistov, saadistov, liberalcev. Prve volitve brez strank sploh ali brez kakršnih koli drugih političnih organizacij. Prve volitve brez paša, po agrarni reformi, ki je razdeljala temelje fevdalnega veleposestniškega sistema. Prve volitve s splošno volilno pravico, kjer bodo imele ženske pravico voliti in biti voljene. Prve porevolucionarne volitve, ki naj bi pomenile tudi začetek novega političnega življenja v deželi, konec tako imenovane »politične diskontinuitete«, ki je nastala z likvidacijo starih strank in organizacij neposredno po revoluciji.

ZAMUDA ŽARADI NAPADA

Volilni zakon so sprejeli, dežela je razdeljena v 350 volilnih enot. Do zdaj je znanih malone 1000 kandidatov, poslopje starega medžisa pa je pripravljeno, da sprejme nove poslance. Kajti ena najpomembnejših značilnosti bližnjih volitev je v tem, da bodo dobršna večina poslancev povsem novi ljudje. Volilni sezname lahko poslanci samo, če sodijo med usta-

novitelje tiste družbe ali imajo vsaj 10% delnic. Tu je treba tudi pripomniti, da je bila od leta 1952 dalje država soudeležena z znatnim kapitalom pri ustanavljanju vrste podjetij.

Vsekakor bodo volitve iz navedenih razlogov prinesle tudi znatne spremembe v državni administraciji.

TRIKRAT VEČ KANDIDATOV KO MANDATOV

Ceprav se volilna kampanja še ni začela, je vendar znano že zelo veliko število kandidatov. Samo direktor uprave za in-formacije, bivši polkovnik Abdel Kader Hatem, za zdaj nima nasprotnika, vsi ostali jih imajo po več. Doslej znano število kandidatov skoraj trikrat presega število bodočih poslancev, če pa se bo postavljala kandidatur še nekaj časa nadaljevalo, utegne biti tudi do 3000 kandidatov.

Veliko vlogo v sestavi bodočega parlamenta bo imela tako imenovana izvršna komisija. Ta komisija, vršne komisije v bistvu ta, da »prepreči« vdor reakcionarnih izkoriščevalskih elementov in hlapcev imperializma v parlament. Abdeila Naserja in v mentov in hlapcev imperializma v parlament. Abdeila Naserja in v mentov in hlapcev imperializma v parlament. Abdeila Naserja in v mentov in hlapcev imperializma v parlament.

Pri Podtornju so začeli odpirati pot vojvodinskim vodam

NAS GOSPODARSKI KOMENTAR

Prenesena sredstva

Že nekaj kilometrov od Beograda, ko začne vlak dirjati po nepreglednih vojvodinskih planjavah, se potnik prvokrat sreča z vodo. Le ta poplavlja večje površine, ob njenih robih pa se pasejo ovce, tu pa tam še kakšno govodo, ali pa se zbira v neočistih kanalih ob progi. Zanje regljanje sprejema potnika ob postanku skoraj na vsaki postaji, vzdolj vse proge pa se po vodah mirno

zabiješ v tla cev, ti priteče iz nje pitna voda. Seveda morajo ponekod zabiti cevi do 40 in več metrov globoko. Tak vodovod je nato dober nekaj let. Ko začne iz vrtnice pritekati manj vode, zvrtajo zemljo nekoliko bolj stran in so spet brez skrbi za pitno vodo. Vendar ta voda ni

S POTI PO VOJVODINI

MED KOPNIM IN VODAMI NI PRAVE MEJE

Vode je torej v Vojvodini dovolj. Celo preveč je je. In to tudi dela hude skrbi, ker človek še ni uspel osvoboditi plodne zemlje vpliva poplavnih voda. Ob vsakem malo večjem deževju se voda razprostre daleč okrog struge potokov in rek. Velikanske površine ne morejo biti za to obdelane, ker kmet ne ve, če bo na teh površinah lahko tudi žel, ker so pod vplivom raznih podzemnih voda in slatin. Na njih se pasejo črede ovac in pa prašiči. Vseh teh površin pa za sedaj v Vojvodini ne mislijo pridobivati za obdelovanje, ker gre kmetijski razvoj drugo pot: obdelovalne površine bodo začeli celo zmanjševati in te manjše površine intenzivneje obdelovati. Preračunali so namreč, da bodo imeli mnogo večji uspeh od manjših intenzivno obdelanih površin.

STOLETJA ŽE CLOVEK STOJI NA OKOPIH PROTI VODI

Glavne vodne žile pa sečejo najrodovitejšo zemljo. S sabo so v stoletjih nanese velikanske količine hranljivega zrnja, ki dela zemljo prav zaradi tega plodno. Zato se je človek že v davnini začel bojevati proti neuravnani vodni sili in jo poskušal ograditi od svojih obdelanih polj. Od tod okopi na bregovih rek in od tod bolj prečiščeni izkopi za nove vodne poti. Kanal Bezdana-Becelj, kanal Terezija, Begejski kanal in na stotine brezimnih manjših kanalov pričajo o tej človekovi prizadevnosti. Vendar to je vse pre malo. Vse to ni zadostalo, da bi človek v Vojvodini lahko mirno spal in lahko preračunal že ob setvi, koliko mu bo vrlega žetev, vedno je bil vmes tisti dvomljivi »če« — če ne bo voda poplavlila žitna in koruzna polja.

ZDAJ SO ZACELI ZARES

Ze več desetletij strokovnjaki razmišljajo, kako bi dokončno uredili vprašanje odvečnih voda v Vojvodini. Med njimi je strokovnjak, zdaj že priletel, ki je pred nekaj desetletji izdelal zelo druzen načrt za velikanski objekt — kanal Donava-Tisa-Donava. Ta načrt so premevali in ga še meljejo, vendar je Zvezna ljudska skupščina ob koncu lanskega leta sklenila, naj se začne uresničevati. Bilo je priložeb in ugovaranje, več ali manj tehničnih pomislekov. Ne glede na to pa so 1. aprila začeli z delom.

LETOS 2 MILIJONA 256 KUBIKOV ZEMLJE

Koliko časa bo trajalo delo za uresničitev tega velikanskega načrta, ne moremo točno napovedati. Predvidevajo 10 let. Tudi, koliko bo to delo stalo, ne. So sicer točne številke v elaboratu, vendar jih bo treba vsako leto sprosti spreminjati. Razen tega so

v elaboratu predvidena le dela za kopanje kanala samega, to je poti za odvečno in poplavno vodo. Drugi del načrta pa predvideva še zelo gosto mrežo namakalnih kanalov.

Za zdaj vemo le to, da so začeli delati, imajo letos v načrtu izkopati kanal v dolžini 10.300 metrov, da bo pri teh delih sodelovala več podjetij, ki bodo prevzela posamezne odseke samostojno ali po dva, tri skupaj. Vemo, da bo treba za izvršitev teh del izkopati 2 milijona 256 tisoč kubikov zemlje.

PRI PODTORNJU BO KANAL GLOBOK 40 METROV

Letos so začeli kopati pri vasi Podtornaj, južno od Vršca. Na tem odseku pa so začeli kopati najprej, ker je tu nekaka vzpetina, ki zadržuje vodo v večjem okolišču proti Vršču in ji brani, da bi se izlivala v Donavo po pritoku Karaš. To pomeni, da bo že po letošnjih delih lep del Banata varen pred poplavlami. Prav zaradi vzpetine pa bo moral biti kanal na tem odseku precej globok — tudi 40 metrov, širok pa bo 140 metrov. Razen tega bo še na vsaki strani teren blago padal proti kanalu še kakih 180 metrov. Ta predel bodo pogozdili, ker ne bo uporaben za druge kulture zaradi pomanjkanja humusa.

24 STROJEM STREŽE LE 240 LJUDI

Zanimivost, ki so jo pripovedovali v Potpornju, o tem, da je otvoritvi del na kanalu prisostvoval več novinarjev kot delavcev, že zgornje pričra o majhnem številu delavcev. Celoten kanal nameravajo namreč izkopati s stroji. Zato tudi ne morejo pojasniti številnim ljudem, ki so tiste dni prihajali od blizu in daleč, da bi se zaposlili pri delih na kanalu, da jih ne potrebujejo v večjem številu, če so se že lotili tako velikega dela.

Z velikim delom so začeli. Še bo na to temo dovolj pripomb in pomislekov. Vendar bo že letošnje delo pokazalo, kako velik je drzni načrt, že letošnji uspehi na namakalnih poljih po Vojvodini pa bodo pokazali, kako potrebna je njegova uresničitev. **St.**

Fod pojmom prenesenih sredstev razumemo v plačani terminološki tista sredstva, ki so se natekla gospodarskim organizacijam, skladom in proračunom iz poslovanja minulega leta do zaključka poslovanja v tekočem letu, t. j. v glavnem do zaključnih računov. Vedno se namreč po zaključku poslovanja iz minulega leta lahko pokažejo še dodatna sredstva, kar je pravzaprav znak dobrega finančnega poslovanja. Zal pa imamo in preveč takih proračunov, skladov itd., ki izkazujejo deficit, ki pa je treba pokrивati iz drugih virov. S tem problemom imamo na široko opraviti prav v letošnjem letu, ker se v veliki meri niso izkazala utemeljena predvidevanja plana in na njem slonečih proračunov o realizaciji dohodkov iz dobička gospodarskih organizacij.

v letošnjem letu je dokaj ugodno in daje solidno upanje za dosedo postavljena ciljeve, nateletošnje gospodarske politike. Vsako nepravidno zaviranje tega gibanja ali celo odvračanje v postavljeni smeri, bi bilo zato toliko bolj usodno.

STRAH TAKO PRED POMANJKANJEM SREDSTEV KOT PRED PRESEŽKI

In vendar smo tudi leto hkrati a precejšnjim deficitom, ki ga izkazujejo nekateri proračuni, pred prečim problemom tako imenovanih prenesenih sredstev. Ta sama sebi pozitivna stvar ima v naših pogojih precej hude posledice ali vsaj krije v sebi nevarnost motni na trgu. Medtem ko se nekateri ljudski odbori kar ne morejo izkopati iz finančnih odnosov v bodočem letu, se stalni oganji in institucije, ki skrbijo za stabilnost naše finančne situacije, močno bojijo, da ne bi prevelika sredstva, ki jih ugotavljajo po svojih statistikah, povzročila inflacijskega pritiska na našem notranjem trgu. Ta strah je letos toliko bolj utemeljen, ker smo sredi boja za stabilizacijo našega trga in bi dodatna kupna moč, s katero plan ni računali, utegnila povzročiti hude motnje na trgu, ki bi ogrozila našo zahtano gospodarsko politiko v tem letu. Če pa poslušamo težave enih in drugih, bomo ugotovili, da imajo oboji po svoje prav.

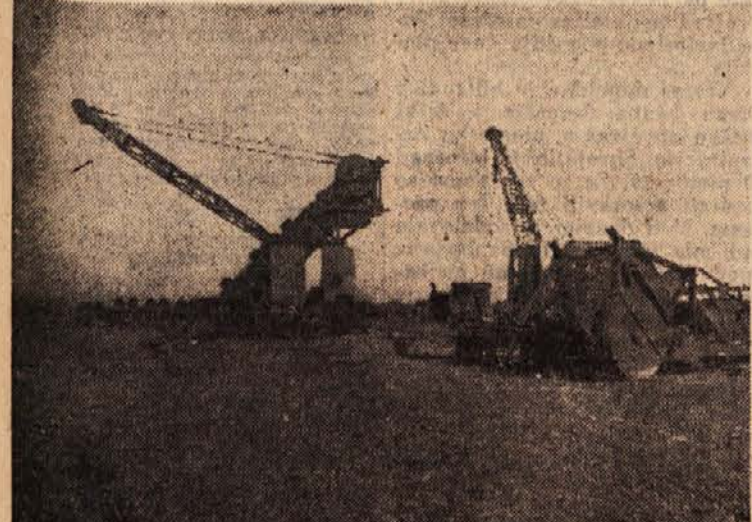
Če sedaj prenesena sredstva predstavljajo nevarnost za stalnost gospodarstva, je to samo rezultat naših očitih okoliščin, v katerih se giblje naše gospodarstvo, in pa disproporcije, ki nastajajo v našem gospodarstvu zaradi preostankov administrativnega sistema. Kolikor amo zaradi dejanskih razmer še prisiljeni, da vprašanje prenesenih sredstev rešujemo administrativno, go moramo trenutno reševati prav tako, da rešimo administrativni problem glede formiranja, takih sredstev, po smelnosti določene spremembe v samo tehnično planiranje in ugotavljanje oz. trošenja natekih sredstev. Jasno pa je, da bo morala biti vsaka taka rešitev, čeprav za sedaj nujna, samo prehodnega značaja. Problem bo moč rešiti v celoti šele takrat, ko bomo iz našega gospodarstva izkločili tista administrativna območja, ki so glede na sedalni način proizvodnje nepotrebni in ko bodo kot rezultat tega odstranjeni iz našega gospodarstva tudi vsi tisti disproporcije, anomalije in ne-realni odnosi, ki sedaj še obstajajo prav kot rezultat takih administrativnih posegov. Takrat si bomo pa prizadevali, da bi iz vsakega minulega leta prinesli v naslednje leto čim več sredstev kot najbolj viden znak aktivnosti našega gospodarstva.

PROBLEM BO REŠEN, KO NE BODO VEČ POTREBNI ADMINISTRATIVNI POSEGI

Letos so se gospodarska gibanja začela mnogo ugodneje, kot se je predvidevalo. Proizvodnja je doslej rastla hitreje, kot je predvideval plan, izvzo gre zelo ugodno, pri vsem tem pa je splošni nivo cen pri veliki proizvodni ostal na predvideni ravni. Splošna gospodarska bilanca dosedanjega razvoja gospodarstva

LETOŠNJI ZACETEK GOSPODARJENJA DOBRO KAŽE

Letos so se gospodarska gibanja začela mnogo ugodneje, kot se je predvidevalo. Proizvodnja je doslej rastla hitreje, kot je predvideval plan, izvzo gre zelo ugodno, pri vsem tem pa je splošni nivo cen pri veliki proizvodni ostal na predvideni ravni. Splošna gospodarska bilanca dosedanjega razvoja gospodarstva

Bagerji na delu pri Podtornju

pasejo in racajo neštivilne jate gosi. Tako je v glavnem po vsej Vojvodini.

CENENI PODZEMNI VODNJAKI

Vojvodina skoraj nima vodovodov. Dejansko pa je vsa Vojvodina en sam vodovod. Kjerkoli

PO PLENUMU SINDIKATA USLUŽBENCEV DRŽAVNIH USTANOV

Delo državnih uslužbencev zahteva vskladitev z razvojem delavskega samoupravljanja

Na nedavnem plenumu Sindikata uslužbencev državnih ustanov so razpravljali o odnosu uslužbencev do delavskega upravljanja. Res spadajo problemi delavskega samoupravljanja predvsem v delovni program tistih sindikalnih organizacij, ki združujejo proizvajalce v gospodarstvu, vendar je za učinkovito delo državnih uslužbencev važno, da dar je do vskladitve s izvajanjem in razvojem delavskega samoupravljanja.

Upoštevati moramo, da imajo uslužbenci javnih služb, n. pr. ljudskih odborov, veliko neposrednih stikov z gospodarskimi organizacijami in da so njihove naloge precej obsežne. Vzemimo naloge kontrole. Vprašanje je, če ljudski odbori to naloge in revizijo vselej opravljajo tako, da prizivajo h krejčivi delavskega upravljanja in odnosov med ljudskimi odbori in podjetji. Pri neposrednih stikih organov uprave z gospodarskimi organizacijami je predvsem važna metoda njihovega dela. To še posebej velja za inšpekcijske organe ljudskih odborov. V njihovi metodi dela in v izvajanju nadzorstva naj ne bilo čutiti upravne nadrejenosti in podrejenosti, saj so ljudski odbori na svojem področju pravzaprav gospodarstveni organi, vendar brez pravice operativnih posegov v neposredno upravljanje podjetij. Poleg načela zakonitosti je pri kontrolni službi potrebno tako delo, da gospodarske organizacije občutijo smisel kontrole, ki je v bistvu le vsklajevanje dela podjetij s splošnimi družbenimi koristmi.

Nedvomno je koristna pobuda tistih inšpekcijskih organov, ki po

Protiperonosporna služba

Poročilo za dne 25. V. 1957.

Srednje dnevne temperature so bile izenačene po vsej Sloveniji, gibale so se med 16 in 18° C. Minimalne temperature so ostale v mejah okrog 10° C; maksimalne temperature so se dvignile in povsaj presegle 20° C. Deževalo je po vsej Sloveniji. Največ padavin so zabeležili na Dolenjskem, v Beli Krajini in na Bizeljškem, kjer je padlo nad 30 mm dežja.

Napovedi: Do 28. tega meseca naj pokropijo svoje vinograde vinskodolne okolice: Ajdovšcina, Šemparska, Ajevecna, Šempetra pri Gorici, Branika, Ankarana pri Koprju ter vinogradniki Goriških Brd (predvsem spodnjih Brd).

Do 29. tega meseca naj pokropijo svoje vinograde vinskodolne okolice: Temenica na Tržaško-Komenskem Krasu, Dutovlja, Tomaja, Godnja in Komna.

Do 30. tega meseca pa naj pokropijo svoje vinograde vinskodolne okolice: Sežana in Kubača ter do 31. m. vinogradniki Črnega Kala in okolice.

Za škropljenje vinogradov proti peronospori uporabljajte 0,75-1% bordeljske broge ali 0,3% Dithana ali Litortana (50 dg na 100 litrov vode). Pripravljeni brozi vadno pomešajte 0,3% Cosana, Kumulusa ali Sumporola. Škropljenje izvedite temeljito in pazite, da je trisa temeljito pokropljena, predvsem na spodnji strani listov v ostalih vrstah rodnih okoliščih prvo škropljenje še ni potrebno. Čas škropljenja bomo pravočasno objavili.

Kmetijski inštitut Slovenije
in Hidrometeorološki zavod LRS

GOSPODARSKE vesti

Pri Vitovicitci so odkrili novo polje nafte

Dosedanjim najhjalističnem nafte na Hrvaškem, Sloveniji in v Banatu se bo kmalu pridružilo še eno novo polje nafte. V Levinovci pri Vitovicitci so namreč 16. maja navrtali vrtno, iz katere je pod pritiskom 16 atmosfer izbruhnala nafta, in to iz razmera na ljube globine 340 metrov, kar je za izkoriščanje zelo ugodno. Poizkusno vrtno so navrtali v 28 delovnih dneh. Na novo naftno polje bo hrvaško podjetje »Nafta-plina« zdaj poslalo nove vrtna garniture, in sicer garniture lažjega tipa, kar je najhjalističnejše nafte v razmeroma manjši globini.

Rekonstrukcija bombazne industrije Duga Rea

5 stroiki 776 milijonov din bo bombazna industrija Duga Rea izvršila rekonstrukcijo celotnega podjetja. V ta namen je Jugoslovanska investicijska banka odobrila podjetju investicijska posojila 376 milijonov din, ostalih 400 milijonov pa bodo krnil iz lastnih sredstev podjetja in iz sred-

Prvi Virovitici so odkrili novo polje nafte

Dosedanjim najhjalističnem nafte na Hrvaškem, Sloveniji in v Banatu se bo kmalu pridružilo še eno novo polje nafte. V Levinovci pri Vitovicitci so namreč 16. maja navrtali vrtno, iz katere je pod pritiskom 16 atmosfer izbruhnala nafta, in to iz razmera na ljube globine 340 metrov, kar je za izkoriščanje zelo ugodno. Poizkusno vrtno so navrtali v 28 delovnih dneh. Na novo naftno polje bo hrvaško podjetje »Nafta-plina« zdaj poslalo nove vrtna garniture, in sicer garniture lažjega tipa, kar je najhjalističnejše nafte v razmeroma manjši globini.

Prvi Virovitici so odkrili novo polje nafte

Dosedanjim najhjalističnem nafte na Hrvaškem, Sloveniji in v Banatu se bo kmalu pridružilo še eno novo polje nafte. V Levinovci pri Vitovicitci so namreč 16. maja navrtali vrtno, iz katere je pod pritiskom 16 atmosfer izbruhnala nafta, in to iz razmera na ljube globine 340 metrov, kar je za izkoriščanje zelo ugodno. Poizkusno vrtno so navrtali v 28 delovnih dneh. Na novo naftno polje bo hrvaško podjetje »Nafta-plina« zdaj poslalo nove vrtna garniture, in sicer garniture lažjega tipa, kar je najhjalističnejše nafte v razmeroma manjši globini.

Obiščite hotel »TRIGLAV« v Koprju

Obiščite hotel »TRIGLAV« v Koprju

KI VAM NUDI PO ZNIZANIH CENAH PRED-SEZONSKE IN POZEONSKE PENSIONE PRIZNANA DOMAČA IN TUJA KUHINJA

• **VEPNO NA IZBIRO PRISTNA DOMAČA ISTRSKA BELA IN CRNA VINA**

• **DNEVNO ORKESTER IN PLESNA GLASBA**

NAROČNIKI!

PENSION V GORNJEM HOTELU • VEČ V POSEBNEM POROČILU, KI GA OBJAVLJAMO NA 10. STRANI!

Pension in Gornjem hotelu • več v posebnem poročilu, ki ga objavljamo na 10. strani!

DELO NAŠIH OBČIN

25. MAJA

SIŠKA LETOS VEČ NOVIH OBRTNIH DELAVNIC

Včeraj je imel Ljudski odbor občine Siška zbirno sejo, na kateri so razpravljali o družbenem planu in proračunu za leto 1957. Na seji so razpravljali predvsem o predlogih, kateri bodo predali v razpravo na zboru volivcev.

Na šiški občini bodo letos posevali gradbeno dejavnost. Zboljšali in povečali bodo tudi trgovsko mrežo. V občini Siška zelo borna, izpopolnili in izboljšali pa bodo tudi inventar v že obstoječih lokalih. Številni gostilničarji bodo urejali in modernizirali opremo. Poskušali bodo tudi povečati obrtniško dejavnost, zlasti z zboljšanjem strojne opreme, ustanovitve pa nameravajo tudi nekaj novih obrtnih podjetij in delavnic.

MOSTE NADZIDALI BODO OSNOVNO ŠOLO

Prostori sedanje osnovne šole Moste v Brezovici na potašnje preneseni. Pred kratkimi je okrajni ljudski odbor odobril sredstva v višini 20 milijonov, ostane pa bo prispevala občina. Tako bodo lahko že prihodni teden pričeli z nadzidavo šole in s tem pridobili pet novih učilnic, ki jih že dolgo pogrešajo.

RUDNIK VEČ SREDSTEV ZA ZDRAVJE IN HIGIENO

Na XVII. redni seji so v občini Rudnik kritično prebrali predlog družbenega plana in proračuna za 1957. leto. Med razpravo so se, odobrnik posebej ustavili ob dveh problemih, ki sta dlje časa pomenila velike kamen spotike v občini in zavirata nadaljnje delo gradnje novega vodovoda do Škodelice in predloženo odmerjena proračunska sredstva za zaščito socialno ogroženih v občini. Dela pri gradnji novega vodovoda se bodo zavlekla zaradi ponovne izdelave načrtov: prvotne načrte je namreč pretekli teden zavrnili revizijska komisija okrajnega sveta za komunalo. Po prvotnih načrtih bi trasa novega vodovoda potekala po cestnici za lažji promet, ki pa bi bila moralno vsega prekopati in bi samo obnova cestnice stala skoraj dvakrat toliko, kolikor bodo znesli stroški za vodovod, za kar so predvideli okrog 25 milijonov.

Perce je tudi vprašanje socialno ogroženih v občini, saj so mnogi med njimi prizadeti predvsem zaradi novih uredb o upravičenosti do prejemanja invalidskih pokojnin. Občina je v ta namen v svojem proračunu za letošnje leto namenila precejšen del sredstev, da bi po vsaj večini ljudi na njenem morala sprostiti za posojilo, čeprav je sicer planirala 5 milijonov proračunskih rezerv.

Ob koncu so odobrnik v celoti sprejeli predlog družbenega plana in proračuna, potrdili spremembe in dopolnitve občinskega kreditnega sklada ter potrdili še poslovniki kmetijske zadruge Barje.

Včeraj na ljubljanskem živilskem trgu

Ljubljanski trg je bil včeraj kar dobro založen, tako da je nekatero blago ostajalo, češar dostajal nismo opazili. Na trg so prispele vse količine trga, češar in solate iz Siške. Cene so se vedno ustaljele, pocenile pa so se čebule na 40-80 din za kg.

Stari krompir so včeraj nudili po 15-18 din, novi krompir po 40-50 din, grah po 25-30 din, nova čebula po 60-80 din, lanška čebula pa po 160 din kilogram. Česen je bil po 100-150 din, petršilj po 60-80 din, por po 40-50 din, zelena po 50-70 din, korenje 30-60 din, redkvice 50-60, zelene kolerabice pa po 50-70 din za kg. Kislo repico so prodajali po 30 din, kislo zelje po 60 din, slanina zelje pa po 70 din za kilogram. Precej je bilo glavne solate po 80-100 din, endivije in berivke po 40-60 din, po isti ceni so prodajali še spinac, regrat in radič. S posetvja Jesenkovci so pripeljali na trg prve letošnje kumare za solato po 130 din za kg.

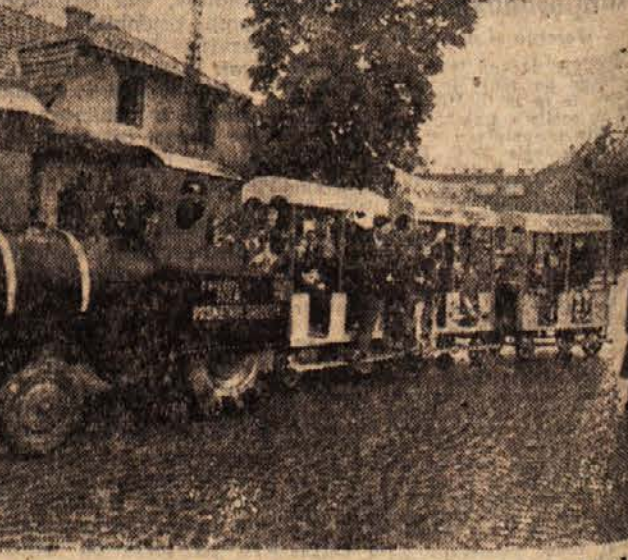
Zive kokoši in kunce so prodajali po 450-600 oz. 350-600 din komad, zakladno perutnino po 350-500 din kg, jajca pa po 13-14 din komad.

Mleko je bilo po 30-35 din; sladka smetana po 300 din, kislj smetana po 280-300 din za liter, sirček za strukturo po 80-90 din, sir po 250-300 din, surovo maslo pa po 450-600 din za kg.

Ostali delavci so njegovo nesrečo zamolčali, ker se niso držali predpisov. Preiskava se nadaljuje.

NEZGODE: Pri talovadbi si je zlomil desno roko v zapetju dijak Stanje Petric iz Ljubljane. Gospodinja Ana Pirš iz Sreberja je padla dva metra globoko ter si pretrgala mešane in ravnala na glavi. Pri igri si je zlomil desno podlaket enajstletni Tomaž Testar iz Ljubljane. Z leve je padel in si zlomil desno goleni delavec Janja Škrobar iz Ljubljane. Kmetja Alojza Mulca iz Nadešca je udarila ročica voza in mu zlomila levo nadešca. S koleša je padla trinajstletna Marija Križaj iz Dodešca in si poškodovala lobočno. Z motorjem se je pomerila in si poškodovala levo nogo v koleno radiomehanik Marjan Remškar iz Ljubljane. Gradbeni delovodja Viktor Beltram iz Kamne gorice se je udaril ob lestev in si poškodoval levo stran prsnega koša.

Porušen družinski mir?

Ljubljanski otroci so z vlakom, ki ga je pripravilo Gospodarsko razstavišče ob prvem sejmu prometnih sredstev, dobili tako prijetno darilo, da bi radi kar vsi hkrati posedli v vagončke in se zapeljali z vlakom (!) po ljubljanskih cestah (Ubogih starših).

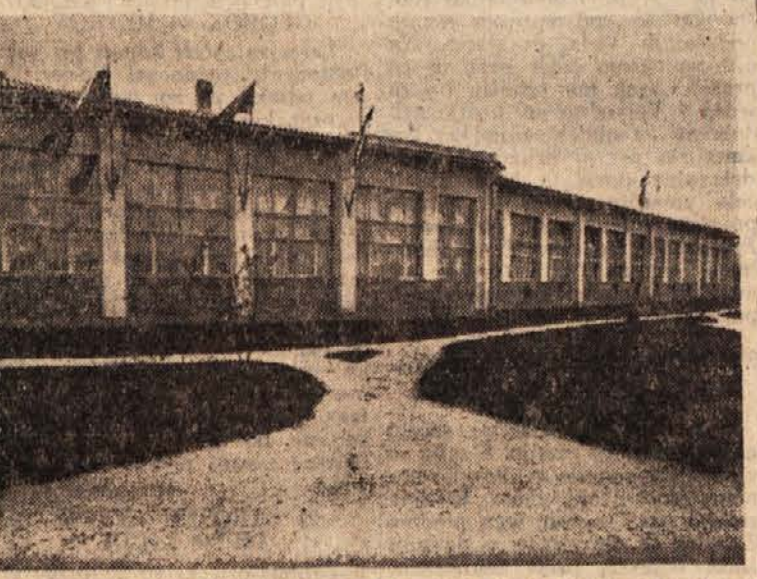
Spričevalo dela in prizadevanj

Mladina se je na svoj praznik Dan mladosti zelo lepo pripravila in z vrsto prireditev pokazala uspehe svojega truda in marljivosti

Ljubljanska mladina se je na proslavo Dneva mladosti in rojstnega dneva predsednika Tita zelo lepo pripravila. Vse tedne so se vrstile lepo pripravljene prireditve, akademije in podobno, ki so bile najlepše spričevalo dela in prizadevanj mladine, pedagogov in prijateljev mladine, večer pred praznikom pa so še posebno lepo presenetili Siškarji s štafetami in kresom v Tivoliju.

Najlepše — izlete v bližnjo okolico — pa si je mladina obetala prav na včerajšnji dan. Kakšne lepe načrte so imeli! Toda slabo vreme, močni nalivi v noči pred praznikom, so marsikatero željo podrli. Navzlic temu je bilo mnogo korajžnih, ki so pohiteli v naravo in se malce mokri sicer opoldne ali popoldne dobre volje vrtili na svoje domove.

Brezovičani dobili novo šolo

Včeraj, na dan mladosti, so na Brezovici pri Ljubljani svečano odprli novo osnovno šolo. Stara šola ni več zadostovala potrebam. V novi stavbi so štiri učilnice ter majhna avla z odrom, ki bo hkrati lahko služila kot dvorana za razne šolske nastope. Nova šola — ki je bila zgrajena po načrtih inž. Marka Zupanciča — bo sprejela 250 učencev. Mnogo zaslug za dograditev nove šole imajo domačini, saj so mimo prostovoljnega dela, prispevali skoraj ves les, ki je bil potreben za gradnjo

SOTORI V TIVOLIJU

Včeraj popoldne so taborniki Okrajnega taborniškega sveta Ljubljana pričeli postavljati šotore na prostoru bodočega »Zahaviča Tivolij«. Kljub temu, da je ves čas deževalo, nišo prenehali z delom ter postavili trinajst različnih in raznobarnih šotorov. Ob tej priložnosti tekmujejo tu v taborniškem mnogoboju. Štiričlanske ekipe, ki bodo dosegle najboljše rezultate, se bodo udeležile republiškega tekmovanja tabornikov, ki bo konec junija v Ljubljani. Zlasti se je izkazal »rod »Dobre volje«, ki je dokazal, da je res dobre volje, saj so taborniki tega rodu postavljali šotore v dežju, dalje »Zmajev«, ki je organiziral preskrbo ter postavil kuhinjo ter »Črnih mravov«, ki je pripravil kres.

DANES PROSLAVA V IVANČNI GORICI

V občini Ivančna gorica praznujejo Teden mladosti že več dni. Osnovni aktivni Ljudske mladine so pripravili razne prireditve, osrednja proslava bo danes v Ivančni gorici. Na sporedu bo 17 točk. Ob tej priložnosti bodo razvil mladiški prapor in ga izročili v prehodno last najboljšemu aktivu Ljudske mladine v občini.

KOSARKA OLIMPIJA »LJUBLJANA« 82:79

Uspel usni časopis za JLA. Novinarska podružnica geografskih dopisnikov je pripravila danes dopolne skupaj z uredništvom Progres v domu JLA usni časopis, ki so mu prisostvovali oficirji ljubljanske garnizije z general polkovnikom Nikolajem Karanovičem. Na uspelem usnem časopisu so razen novinarjev v živi besedi sodelovali tudi predsednik OLO dr. Marijan Dermastia, direktor Litostroja inž. Guštin in dr. Črtomir Zupancič z Inštituta Jožef Stefan.

UZPUL USNI ČASOPIS ZA JLA

Novinarska podružnica geografskih dopisnikov je pripravila danes dopolne skupaj z uredništvom Progres v domu JLA usni časopis, ki so mu prisostvovali oficirji ljubljanske garnizije z general polkovnikom Nikolajem Karanovičem. Na uspelem usnem časopisu so razen novinarjev v živi besedi sodelovali tudi predsednik OLO dr. Marijan Dermastia, direktor Litostroja inž. Guštin in dr. Črtomir Zupancič z Inštituta Jožef Stefan.

RAZSTAVA O DELU PROTITUBERKULOZNEGA DISPANZERJA V KAMNIKU

Včeraj so v Kamniku odprli razstavo o delu protituberkuloznega dispanzerja in načinu borbe proti TBC. S to razstavo bo Zdravstveni dom v Kamniku proslavil že 20-letnico obstoja in dela protituberkuloznega dispanzerja. Ustanovitev dispanzerja je bila pobuda in delo članov — delavcev kamniških podjetij v okviru protituberkulozne lige. Pobudnik za delo je bil že pred vojno umrl grafik Franc Jagodica, ki je sam uril za TBC. Vse do okupacije je bil dispanzer v skromnih skladišnih prostorih. Prvi zdravnik, ki je kot zdravnik splošne prakse naredil tečaj za fiziologa je bil dr. Franc Fucelj, ki je polnih dvajset let nemurno dela v tem dispanzerju. Protituberkulozni dispanzer je pred leti dobil ob pomoči ljudskega odbora nove primerne poslovne prostore. D. C. KRKA NA DOLENJSKEM slavi danes svoj krajevni praznik. Zveza borcev bo priredila popoldne kraji kulturni spored, nato pa bo prosta zabava.

BOJANČKA SO NASLI

Včeraj je strojnik Marjan Zelišček ob 6.30 med rednim obhodom pregledoval zapornice pri Fužinari na Ljubljani. Kar iznenada je v narasli vodi opazil neko truplo, takoj spustil zapornice in obvestil postajo Ljudske milice Moste. Prav kmalu je iz Ljubljane prišla še posebna komisija TNZ, potem pa so iz narasle vode potegnili otroško trupelce. Na podlagi osebnega vtisa in oblike so ugotovili, da je nesrečna mlada žrtve triletini Bojan Sušteršič, ki je že pred tremi tedni skrivnostno izgnila.

MORDA JE SE ŽIVA?

V zgodnjih jutranjih urah so dobili ljubljanski pokrajni gasilci sporočilo: »Preiščite dno Zbiljskega jezera. Domnevamo, da je v vodi neka utopljenska. Ob osmi uri je odprtel posebni gasilski avtomobil proti Gorenjski. V četrtih popoldnih okoli 17. ure je gospodar neke kmetije ob Zbiljskem jezuru našel približno 10 m nad jezersko gladino platen kovček. Med priložnimi ljubezanskimi pismi so bili tudi osebni dokumenti. Sedemdesetletna D. C. iz Smlednika je bila že dlje časa brezposelna. Pred dnevi je odšla od svoje gospodinjne in ji rekli, da gre v Kranj. Baže je bila nato nekaj dni pri nekem kmetu v Mavčah, nato je izgnila. Sumljivo je bilo to, da so našli kovček in neke sledove prav ob jezuru. Reševalna ekipa ljubljanske policije ne gasilcke čete je včeraj pet ur neumorno iskala. S očinom in z vsemi pripravami so preiskali 50 m od brega naokoli motno lezersko dno. Toda na-

AKTUALNOSTI

Spone popuščajo

Pred dnevi je na svoji XX. redni seji ljudski odbor bežigradske občine predvidel brez kakšnega posebnega hrupa v proračunu nad 11 milijonov dinarjev za delo svojih krajevnih odborov. Z vsakim pomočjem, ki je v milijon dinarjev, in z 950.000 dinarji, namenjenimi za različna komunalna in sanacijska dela, bodo razpoložali poslej kot odredbo, dejalci neposredno predsedniki krajevnih odborov. Sveti bežigradske občine so si pridržali le pravico odobravati kredite tistim krajevnim odborom, katerih delo je bilo že doslej gospodarnije in uspešnejše. Z glasovanjem za tako izpopolnjen družbeni plan so ljudski odobrnik bežigradske občine povedali vsem ljudskim odborom ljubljanskega okraja, kako je moč delo krajevnih odborov urediti in naprej razvijati.

Fred dobrih štirinajstimi dnevi so ljudski poslanci iz odbora za organizacijo oblist in uprave pri Ljudski skupščini LRS obiskali vsaj občine. Medtem ko je obisk v Polhovem Gradcu ljudskim poslancem povedal, kako se uveljavljajo krajevni odbori v podružnični občini, so ljudski poslanci na sestanku s predstavniki političnega življenja v bežigradske občine zvedeli, kako kakšne naloge rešujejo krajevni odbori v edini ljubljanski občini s krajevnimi odbori.

LETOS: PRVIC DENAR

Polhov Gradec je že toliko oddaljen od sedeža občine Dobrova, da bi Polhovgradjani ne utegnili za vsako reč v občinske pisarne po navet. Zato je tamkajšnjemu krajevnemu odboru uspelo, da si je z nenehim poseganjem v javno življenje kraja ustvaril določen ugled in se celo uveljavil kot samostojen oblastni organ. Kaj ureja krajevni odbor v Polhovem Gradcu? Predvsem različne spore med ljudmi, še preden pride pred sodnijo. Hkrati skrbi za javni red, za popravila cest in gospodnjih poti, čuva zemljo splošnega ljudskega pramočja pred nezakonitim izkoriščanjem, skrbi pa tudi, posebno zdaj, ko so obnovili v kraju turistično društvo, za snago. Občinski ljudski odbor Dobrova doslej še ni mogel prepustiti nikakršnih denarnih sredstev krajevnemu odboru v Polhovem Gradcu. Čisto drugačni pa bodo uspehi krajevnega odbora letos, ko mu bo dobrovska občina določila sredstva v samostojno upravljanje. Tako na primer denar za popravila cest in mostov, ki ga bo brez dvoma krajevni odbor smotrnejše izkoristil, kot ga je doslej občina.

KRAJEVNI ODBORI — DRUŽBENA KONTROLA

Delo krajevnih odborov za Bežigradom je v marsičem sorodno delu krajevnih odborov v Polhovem Gradcu. Krajevni odbor Stadion ima bogato delovno preteklost; tamojšni prebivalci so organizirano spremljali delo prej Mesnega ljudskega odbora, zdaj občine. Krajevni odbori za Bežigradom, predvsem krajevni odbor Ječica, razpravljajo o potrebah stanovanjskih skupnosti, o nastavljanju remonirnih delavnic, skrunih pralnic ter o različnih drobnih komunalnih delih. Prav krajevni odbori veliko pomagajo davčnim organom bežigradske občine pri pravičnem obdavčevanju privatnih obrtnikov. V bežigradske občini so že razčistili pojem, koga naj obdavčijo pavšalno, koga ne. Pavšalno so obdavčili vse uslužnostne obrtnike, ne pa tiste, ki prodajajo svoje izdelke na trgu. Krajevni odbori so pripravili že več koristnih predlogov za seje občinskega ljudskega odbora. Občinski ljudski odobrnik skoraj vedno prihajajo na seje krajevnih odborov. Največja vrednost krajevnih odborov je v tem, da ljudje z nekoga določenega področja organizirano respirajo na sleheri utrip življenja in gospodarjenja in sproti predlagajo, naj bi se napake popravile. Tako je predsednik bežigradske občine že večkrat sprejel telefonska sporočila posameznih članov krajevnih odborov, na primer o nedelavnosti cestarjev, o zahanjanju posameznih delavcev med delom v gostilno itd.

Doslej se krajevni odbori niso mogli uspešno uveljavljati predvsem zato, ker niso imeli za svoj razvoj in uveljevanje nikakršnih materialnih sredstev. Bežigradska občina je napravila v tem pogledu prelom: med prvimi v ljubljanskem okraju je v proračunu namenila denar za delo krajevnih odborov. Prav bi bilo, če bi jo vse občine, na čigar področju so dosegli krajevni odbori doslej uspehe, posnemale. V. B.

Ajdovščina - osrednje križišče?

Pred začetnimi deli za ureditev križišča na Ajdovščini naj bi sprejeli perspektivni načrt ureditve »vrtljaka«

V našem letu smo se večkrat preročili predloge za ureditev različnih urbanističnih, prometnih in podobnih problemov našega mesta. Zati le, da so imeli omenjeni prispevki določene odmeve in v ozkem krogu ljudi nametajo, da bi stvarne pametlike in protipredloge objavili v tisku. Danes proučujemo predlog Cirila Stančiča za ureditev križišča Ajdovščina. Predlog je prazaprav nekakšno dopolnilo že objavljenega predloga istega tovariša, ker je medtem Mešni svet sprejel načrt za izvedbo II. faze rekonstrukcije mestnega prostora, po katerem bo tramvaj naposled jalčen.

Objava predloga Cirila Stančiča naj služi kot spodbuda za razpravo, ki pri podobnih problemih ni nikoli preozna, čeprav gre za dela, katerih še ne bodo prila kmalu na vrsto.

Ajdovščina je edino primerno prometno križišče za smer vzhod-zahod. Ostale bližnje ulice, ki križajo Titovo cesto, nimajo tako ugodnih pogojev. Na križišču Masarykove in Prešernove ceste bo velika koncentracija prometa, pa bi bila še vedno ekscentrična nasproti osi Dalmatinove ulice. Ta ekscentriciteta bi bila nadaljnja trajna ovira tega križišča. Zato predvidevam v prikazanem osnutku popolno preložitve Gos-

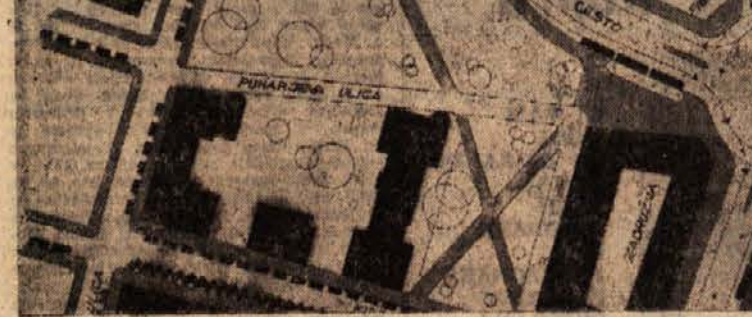
V osnutku je s črticami prikazan načrtvi podaljšek Celovške ceste mimo Delavskega doma, potem, ko bi se nekod porazlo del Kolizeja. S predlogom za novo zvezo s Celovško cesto bi se ohranilo stanovanjske in poslovne zgradbe od Figovca do protestantske cerkve. Sedaj Gospodarskega ceste od Figovca do Vošnjakovove ulice bi uporabili za velik prostor za parkiranje, ki je v tem predelu mesta zelo potreben. Dovolj na prostor za parkiranje bi bil iz rondonja, izvoz pa pri Vošnjakovi ulici. Na parkirnem prostoru bi bilo prostora za okrog 90 vozil.

Prikazani osnutek predvideva popolno ločitve postajališč za lokalni promet od rednih hodnikov za pešce. Vsa nova postajališča imajo tako široko ploščad, ki omogoča sodobno ureditev zeh postajališč s primerno strango, nekaj klopmi itd. Postajališča pred Evropo bivaličke pred Evropo bi bilo pomaknjeno do rondonja ter ne bi oviralo normalnega prometa počev. Postajališče pred Figovcem bi se preselilo na široko ploščad pred novo Zadržno palačo. Postajališče pred sedanjem Tehnometalom bi se preselilo na široko ploščad pred novo poslovno palačo Tehnometalas. Povsem novo postajališče bi nastalo na razširjenih ploščadih pred trgovino Slovenija-Sport za promet iz vzhodnih predelov mesta. Lokalni promet iz sedanje Copove ulice se bo v doglednem času preselil v Dalmatinovo ulico. Opisana postajališča so situirana tik ob robu rondonja, tako, da imajo dotik pri prestopanju najkrajšo razdaljo do druge postajališča.

Prikazani osnutek z maksimalnim rondonjem posname sicer del trgovskih lokalov na vogalu nove zadrzne palače in trgovina Slovenija-Sport, kar pa ne bi bila velika gospodarska žrtve.

Mešno je sicer urediti križišče na drugačen način, menim pa, da brez podobnih žrtve hitreje ne bo šlo.

Ciril Stančič

Krožna ureditev križišča Ajdovščina, bi bila po mnenju avtorja današnjega prispevka o ureditvi »vrtljaka« najboljša. Ali je njegovo mnenje upravičeno?

cija vpadnega prometa, na križišču Dvoakove in Praškove ulice se promet ne bo razvil zaradi slabega priključka na Prešernovo cesto. Tavčarjeva, Trdinova, Kidričeva, Nazorjeva in Tomičeva ulica so slepe. Copova ulica s podsljokom na Cankarjevo ulico na križišču pred pošto pa nima prometne pomanjkljivosti, ker je nekoliko ekscentrična, ker ima Copova ulica zelo veliko otkino in velik vzpon. Velika projektantov, ki je sodeloval pri urbanističnem reševanju centra mesta, je predlagala, da se Copova ulica zapre za vseh promet. S tem bo razbremenjena Cankarjeva cesta kot edina mestna prometna cesta. Iz vsega tega je razvidno, da je v centralnem delu mesta najprimernejša križišča je pri Dalmatinovi ulici. Ta ulica je bližje k vzhodu povezana s Komenskega ulico, ki teče v sredini vzhodnega predela mesta. Nadalje bodo napravili ob koncu Dalmatinove ulice pri Kolodvorski ulici preboj na Zmajevki most za naravno povezavo s Trubarjevo cesto, Poljansko cesto. Strleško ulico in novim Predorom skozi Grad. Regulatorični osnutki, ki so bili do sedaj obravnavani, predvidevali so Gospodarskega ceste širino 40 m. Ta širina pa zahteva rušenje vseh sedanjih objektov do mestostanske cerkve. Če ta 40-metrski ko-

O zdravju in boleznih

Cudno je, kako so ljudje pogosto nezaupni do zdravnika in zdravniškega pregleda, seveda le v lastno škodo. Naši ljudje se ne radi obrnejo do zdravnika, bodisi zaradi bojznosti, zaradi nekakšne strahopetnosti, bodisi iz malomarnosti ali včasih tudi zaradi varčevanja. Če me bo pregledal zdravnik, pa bo prav gotovo ugotovil kako bolezen, bolj je, da zanjo ne vem. Nič me ne boli, pravijo naši ljudje. Toda ti ljudje

bi morali vedeti, da so lahko bolni, ne da bi jih kaj bolelo. Bolečina je varljivo znamenje. Pogosto je bolečina zelo huda, bolezen pa nepomembna (n. pr. kadar bole človeka zobje) ali pa po svojem značaju manj nevarna, kakor n. pr. žolčni napad ali ledvični kamni. Vse te bolečine navadno minejo brez hudih posledic. Nasprotno pa se je treba včasih varovati zahrbtnih, lažjih bolečin in motenj, za katere se navadno ne zmenimo, ki pa čestonapovedujejo nesrečo.

Neki francoski profesor je izrekel besede, katerih ni treba vselij vzeti za šalo: »Zdravje je začasno stanje, ki ne napoveduje nič dobrega.« Neki drugi je rekel: »Zdrav je tisti, ki ne ve, da je bolan.« Te besede lahko v celoti veljajo za nekatero vrsto ljudi, to je tiste rdečelične, krepke, rejne ljudi, ki se zdijo nepoučenemu človeku pravo utelešenje zdravja in moči in ki sami o sebi mislijo, da se jim ne more nič zgoditi. To so tisti ljudje, ki neomejeno uživajo dobroto življenja in na videz ne kaznuvajo kršitve osnovne zakone higijene. Ti ljudje navadno veljajo za nasprotni dokaz vsem zdravniškim opominom, »zanikajo medicino in zdravnike«, kakor navadno pravijo.

Toda to »cvetoče zdravje« pogosti močno vara. To »preobilje moči« se na lepem razpoči in uplahne in že je tu bolezen. Organizem takšnih ljudi je navadno prenasiten, preobremenjen s sečno kislino, ureom, holesterolom, sladkorjem in vsemi ostalimi strupenimi odpadki preobilne hrane. Če ima takšen človek zdravo srce in normalen krvni obtok, se lahko gosti in veseljači na številnih zabavah brez škode, dokler ne začuti nekega dne, da ga v prsih ali v glavi nekaj boli, ali pa mu ne oteče kak sklep, ki ga pravočasno opozori, da je šla stvar predaleč. Če tedaj spremeni način življenja, če postane zmern, potem lahko še dolgo časa ohrani ravnovesje, ali kakor pravijo pri nas, ostane »v formi«. Komu drugemu, ki ima n. pr. visok krvni pritisk,časoma odpovedo poslušnost številni organi, srce, jetra, ledvice so preutrujeni in čedalje slabše izpolnjujejo svoje naloge, svojih funkcij ne opravljajo več brezhibno.

Takšni primeri se pogosto končajo s »strelom z jasnega«, s srčno kapjo, infarkt, možgansko krvavitvijo, uremijo itd. Ljudje se še zmerom čudijo, kako nagloma pobere nekateri ljudi, ki so bili, kakor se je to vsem zdelo, polni življenja in ki so, kakor navadno pravimo, »do včera prav-

dano opravljali svoje dolžnosti in si pridobili s svojo veselostjo srca vseh.«

Marsikdo bo na to dejal: »Dobro, kaj za to? Nagla smrt je lahka smrt. In bolje je živeti manj časa in se ničemur odpovedati.« Toda nesreča je v tem, da noben zdravnik na svetu ne more zagotoviti, da bo smrt lahka in nagla. Možganska kap, infarkt miokarda ne povzročijo nenadne smrti, človeka lahko ubija počasni, postopoma. Kdo ni slišal o tistih nesrečnikih, ki ležijo leta in leta v postelji kot živi mrtveci? Takšne usode nas moreta obvarovati samo previdnost in zmernost v življenju. Človek mora varovati in negovati svoje zdravje, dokler je še zdrav.

Zato menimo, da je treba pri sodobnem, naprednem človeku čedalje bolj razvijati tudi zdravstveno zavest.

Dr. Vandjel Tasič

Nov oddelek za fizioterapijo

V enem novih traktov celjske bolnišnice urejajo sedaj oddelek za fizioterapijo, ki bo opremljen po sodobnih principih. Tu bodo izvajali medicinsko rehabilitacijo bolnikov po različnih poškodbah, operacijah, ohromelosti itd. Pri tem oddelku bo tudi 30 postelj, sicer pa bodo bolniki z ostalih oddelkov lahko prihajali sem na razne fizioterapevtske vaje, masažo, kopeli in pod.

Jožek si je za malico postregel s klobaso, Mikica pa venomer spremlja njegove vabljive kretnje z vilicami nekako tako, ko da bi hotela reči: Kaj, meni nič!

Gospodinjam olajšamo kuho

Po raznih službah zaposlenim gospodinjam moramo pomagati z različnimi praktičnimi nasveti za hitrejšo in sodobnejšo pripravo hrane, ker jim star način kuhanja jemlje vse preveč časa za kuhanje in pri tem izgublja hrana še svojo vitaminsko vrednost, kar je velika škoda.

Razne knjižne založbe so že izdale več kuharskih knjig in knjižice in praktičnih navodil, vendar moramo ugotoviti, da na žalost žene in dekleta vse premalo berejo, zlasti pa na deželi in zato ostaja tam hrana še zmerom preveč enolična. To ima za posledico razne bolezni, zlasti pri otrocih.

V mestih je tozadevno bolje, vendar bi bilo še marsikaj potrebno, kar bi olajšalo delo zaposlenim gospodinjam. Za olajšanje kuhe bi lahko podjetja za prodajo mesa prodajala že kuhane vampe.

Prav tako bi razna gostinska podjetja prodajala »čez ulico« nekatero kuhane prehranske artikole, ki bi jih potem doma gospodinje na hitro dokončale. Lahko bi prodajali n. pr. kuhan fižol in testenine, da bi bilo potem kosilo hitreje pripravljivo.

Začeli bomo priobčevati navodila za kosila, ki jih je mogoče pripraviti v pol ure do ene ure največ in upamo, da bomo s tem gospodinjam, pa tudi tistim, ki sami kuhajo, ustregli.

Modra dvodelna obleka iz rafija platna

Zelenjavna juha z govedino

Potrebujemo 25 do 30 kg govejega mesa, 1-1 in pol litra vode, sol, 1 kg krompirja in 1 kg zelenjave: korenčka, ohrovt, kolerabo, grah in beliške.

Meso operemo in ga kuhamo približno 1 uro. Nato dodamo očiščeno zelenjavo, ki jo narežemo na kocke ali liste in vse skupaj kuhamo do mehkega. Kuhano meso prav tako zremo na kocke. Dodamo juhi, osolimo, še malo pokuhamo in po okusu še začnimo s poprom.

Zraven serviramo še kako možnost jed, pa imamo izdatno kosilo.

Psihološke preizkušnje

Izvemši psihoanalizo nobena metoda sodobne psihologije ni široki javnosti tako dobro znana,

Dve poletni obleki

izkušnji pri otrocih in pri odraslih, čeprav so stopnje inteligence iste, in sicer zato ne, ker s preizkušnjami ne merimo neposredne, čiste inteligence, marveč določena znanja, v katerih je inteligenca najbolj zanesljivo izražena.

Razen splošne inteligence proučujemo s preizkušnjami še druge sposobnosti. Preizkušnjam se moramo zahvaliti, da zdaj heprimerno bolj zanesljivo in vsekakor Vas zvečer noge zelo bole. Nekoliko gimnastike vsak večer bo bolečine odpravilo. Prav prijetna bo taka vaja: sedite na tla ali na stol in iščite z nogami, oziroma prsti robec, ki leži

bolj objektivno določimo stopnjo nadarjenosti z nekaterimi sposobnostmi kakor prej, ko preizkušnji še niso uporabljali. Zda uporabljajo preizkušnje v posvetovalnicah za izbiro poklica, v šolah, v tovarnah pri izbiri delavcev za določena opravila, v delovni in selekcijske namene, v bolnišnicah itd.

Kritika in skepsa nasproti psihološkim preizkušnjam je utemeljena samo, če ravnamo z nje nestrastno. Nihče pa ne more boljše poznati slabih strani teh pomagali, kakor jih poznajo ljudje, ki jih vsak dan uporabljajo in preverjajo. Zato včasih dozdnevni preprostosti preizkušnje niso za laično uporabo, kakor tudi ni aparat za merjenje krvnega pritiska, ki je neprimerno bolj mehaniziran. Vsakdo gre k zdravniku, namesto da bi se sam preiskal.

Razen naštetih preizkušnenj imamo tudi takšne, s katerimi preizkušamo sposobnosti človeka in njegov značaj. V večini primerov gre za razne anketne liste, na katere odgovore ljudje bodi tako, da izbere več predlaganih odgovorov, ali z da — ne, ali pa nekaj odgovorov izpuste. Razen teh poznamo še mnoge druge preizkušnje osebnosti, ki so bolj zamotane v tem smislu, da določene lastnosti ugotavljamo šele posredno, ne pa z neposrednim odgovorom. Večina teh preizkušnenj pa koristi samo za notranjo uporabo določenih ustanov.

Telovadba za noge

Zbiramo za vas ZBIRAJTE ZA NAS

Kadar živimo usjenje predmete, vbadajmo živanko izmenoma v milo in v usnje, pa bomo z lahkoto živali.

Združbovni emoki niso zmeraj rahli. Pa bodisi, da jih zakuhate na povišo ali zelenjavno juho. Med združbovni konico pečilnega praška in emoki bodo lepo rahli.

Ce je meso dlje zavito v papir, ju težko ločimo. Držimo zavitek nekaj časa pod tekočo vodo, pa ju bomo z lahkoto ločili.

Kadar živate gumba na suknišče in plašče, jih živajte tako, da med gumb in nitko, ki bo tekla čez gumb, vložite vlažnico. Ko boste gumb zakili, vlažnico odstranite in nitke med gumbom in blagom dobro ovijte.

Vrt je spet zadihal

Se so vidni sledovi močne slane in težke snega iz prve polovice tega meseca, vendar so se vse rastline, razen lesnatih, dvignile in normalno rastejo naprej. Zelo je mraz poškodoval tise, smreke in celo vrsto listavcev, ker jim je delno ali pa popolnoma uničil mlade poganjke. Tudi cvetje in mladi plodovi na sadnem drevju so ponekod docela uničeni. Na Dolenjskem je močno trpel celo ribez (rdači bolj kot

(na primer beliških) in hrusk (petrovke, žitnice) redno ter obilno rodo, medtem ko zimске sorte zelo rade nagibajo k izmedični rodnosti. To zaradi tega, ker morajo pozne sorte prehranjevati plodove vse do jeseni, ko odpade listje in največkrat nišesar ne ostane za razvoj novih cvetnih brstov. Intenzivno pa oblikujejo cvetje v drugem letu za tretje leto, ko spet bogato rodijo. Zgodnje sorte pa prej odvržejo plodove, zato z rezervno hrano, ki jim ostane, še lahko izoblikujejo cvetno brstje in v prihodnjem letu spet rodijo.

Oblikovanje cvetnih brstov smo nekoliko bolj osvetlili zaradi tega, da bodo vrtnikarji natančneje vedeli, kdaj je umestno gnojiti za razvoj cvetnih brstov in kdaj za razvoj lesnih vejic. Zmajsko in spomladansko gnojjenje vse do meseca maja pospesuje rast lesnatih delov, junjsko gnojjenje pa razvoj cvetnih brstov. Jagodičju pa gnojimo avgusta, ker se šele takrat oblikujejo cvetni brsti. Gnojimo predvsem z dušikovimi in kalijevimi gnojili, zlasti po mrazu močno oslabele drevje.

Zdaj tudi že lahko sadimo paradiznike, papriko, jajčevce ter druge za mraz občutljive zelenjavne in okrasne rastline. Paradiznikove sadike naj bodo lepo razvite, da bodo čimprej cvetele in rodile. Pri saditvi dajmo vsaki rastlini eno lopato zrelga komposta, čez 14 dni pa jih še zalijmo z raztopino nitromonkala.

Milja Ogorevc

Za sport

črni), ki glede tega sodi med najbolj odporne sadne rastline. Ker pa je mraz uničil samo plodove, ne pa tudi dreves, moramo takoj poskrbeti za pravičen razvoj rodnega lesa. Cvetni listi se namreč pri vseh sadnih vrstah razvijajo poleg prvega leta, tako da so v jeseni, preden odpade listje, že popolnoma razviti. Spomladi se cvetni deli samo nekoliko podaljšajo in ustrezno pobarvajo. Razvoj cvetnih brstov prične v trenutku, ko je obdobje najbujnejše, rasti pri kraju, kar se pri nas zgodi v drugi polovici junija in julija. Samo jagodičje izoblikuje cvetne brste za prihodnje pomlad šele avgusta. Čas razvoja cvetnih brstov sicer nastopi v topljših krajih prej kakor v zmernih in hladnih, vendar je v splošnem močno odvisen od stanja vlage in hranilnih snovi v tleh. Gotovo sta še sami opazili, da češnje, marelice pa tudi vse zgodnje sorte jabolk

državljanske knjige, rojstni list, osebne in druge legitimacije, vojaško knjižico, potni list, vse dekrete o nastavitvah in preemstitvah, vsa spričevala, hranilno knjižico in dokumente o priznanju službenih let.

Za dajstve: odrezke ali poloznko o plačanih davkih, odrezki o plačani zavarovalnici, duplikati davčnih prijav, potrdila o plačanjem stanovanju, o plačevanju mesečnih obrov, potrdila o plačanjem zavarovanju, potrdila o plačnem socialnem zavarovanju, če morda za koga kaj plačujemo, potrdila o mesečni pristojbini za radio, in podobno.

V mapi za zdravniške zadeve hranimo vsa potrdila o raznih cepljenih otrocih, izvide o analizi krvi, zapišite si tudi datume raznih bolezni, zaven imejte zdravniško knjižico, potrdila o fluorografiranju in zobozdravstveni karton, če hodite k zobozdravniku.

V mapi za finančne zadeve: kupo-prodajne pogodbe, razne obveznice, srečke in podobno.

V mapah za račune: preveč bi bilo neumno dvakrat plačati račun. In to zato, ker nismo hranili prvega, na katerem je bilo potrjeno plačilo. Trajno hranite račune o instalacijah, o plačanem pohištvu, preproгах in vse račune, s katerimi ste plačali kakšno večjo vrednost. Pet let hranite račune o najemninah in o vseh tistih stvarih, ki jih plačujete enkrat na leto. Dve leti hranite račune dobaviteljev premoga, drv in različnih večjih nakupov.

Za odgovore na svoje privatno dopisovanje si vzemite vsaj enkrat na teden toliko časa, da jih uredite. Kaj boste našli med vašo pošto takega, da je treba shraniti, oziroma kaj boste vrgli proč, to je vaša stvar.

V letih se vam nabere cele kupe mesečnih listov, revij in če za vas nimajo vrednosti, jih pošljite v kakšen dom osemogljih, kjer jih bodo z veseljem sprejeli. Tudi zaloge vaših starih oblek večkrat pregledajte. Kaj

boste zadržali, to zavisi od načina vašega življenja in poklica. Če obleke predelujete, potem shranite tudi krpice. Najbolje je, da jih shranite v stare prozorne nogavice in takrat ko jih boste iskali, jih boste imeli takoj pri rokah. Če stare obleke niso več uporabne, jih lahko daste ljudem, ki plečejo preproge, ali pa jih nesete na Odpad, Osnovno je, da jih ne držite predolgo doma, ker so z vsakim dnem manj vredne, razen tega pa vam delajo napoto. Morda vam je ostala tudi dojenčkova premeta. Če ne nameravate imeti več prirastka, bo zelo dobrodošla vaši prijateljici, ki bo postala mati.

Cesto bi zavrgli kakšno stvar, vendar pa mislimo, da nam bo slej ko prej spet prav prišla. Morda to drži za stvari, na katere smo čustveno vezani, nikakor pa ne na stvari vsakdanje, oziroma splošne uporabe. Vsa navlaaka nam v sodobnih majhnih stanovanjih dela napoto.

PO KONČANEM SPOMLADANSKEM DELU KOŠARKARSKE LIGE

Najuspešnejša sezona

»Ljubljana« in Olimpija med kandidati za prvaka

S 7. kolom je bil zaključen prvi del zveznega košarkarskega prvenstva. Ker manjkata do prve polovice vsakemu moštvo še dve igri, letos ne bomo mogli govoriti o spomladanskem prvaku. Ne bo nam žal, če bo eno slovensko moštvo v zameno za ta na pol blesteči naslov, na koncu nadoknadilo to z osvojitvijo tako težko dosegljivega naslova končnega prvaka. Do 11. avgusta, ko se bo začelo sedaj izpuščeno tekmovalje in jesenski del, pa moram upoštevati sedanjo razvrstitev kot spomladanski plasman najboljših košarkarskih dvanajstoric.

Prvi pogled na prvenstveno lestvico nam pove kaj malo. Zanesljivo lahko ugotovimo le to, da je pri vrhu gneča, ki je že več kot pet let ne pomnimo. Saj je

med prvo, Ljubljano, in četrtim, Montažnim, samo ena točka razlike. Nasploh, brez tehtnejšega pregleda bi lahko dali za to četvrtico tele karakteristike: Ljubljana — najuspešnejša. Največja prednost: izvrstne fizične kvalitete in borbenost. Nad športno srečo se ne morejo pritoževati (Partizan in Lokomotiva). Proleter — najbolj dognan, tehnično izdelan in vigran. Najmočnejše orožje: točnost pri streljanju vseh petih igralcev v igri. ASK Olimpija — malo več kot solidna. Nevigrani. Ima precej neizrabljenih možnosti. Montažno — samo talentirano. Moštvo brez pravega načrta in nezanesljivo. Računajo predvsem na nekaj dobrih posameznikov in nevarnih strelcev. Za sedaj so to edini, ki so se vsaj malo odlepili od drugih. Zelo verjetno je, da jim bo beg uspel. Saj razen njih bi se težko našlo moštvo, ki bi si upalo nositi zastavo skozi 18 težkih in ostrih prvenstvenih borb.

rec v prazno. Drugim, ki so bili že po prvem krogu »grogli«, bo ta dolgi dvomesečni »timeout« izdatno pomagal, da bodo dočakali odločilne runde čili in polni moči.

Ob tem nas zanima za ves mesec vnaprej, kaj lahko pričakujemo v Sofiji? Kaj pomenijo naši najboljši, naša izbrana desetina v evropskem merilu? Ali bodo lahko s svojim nastopom dvignili ceno delnicam jugoslovanskih košarkarskih moštvev, ki je bila kar kritično nizka?

Ceprav nas od začetka trenin-ga državne reprezentance v Beogradu deli le en dan, še danes ne vemo natančno, katerim borem bomo zaupali to težko nalogo. Iz privatnega razgovora, čigar diskretnost merilu? Ali bodo lahko s svojim nastopom dvignili ceno delnicam jugoslovanskih košarkarskih moštvev, ki je bila kar kritično nizka? Ceprav nas od začetka trenin-ga državne reprezentance v Beogradu deli le en dan, še danes ne vemo natančno, katerim borem bomo zaupali to težko nalogo. Iz privatnega razgovora, čigar diskretnost merilu? Ali bodo lahko s svojim nastopom dvignili ceno delnicam jugoslovanskih košarkarskih moštvev, ki je bila kar kritično nizka? Ceprav nas od začetka trenin-ga državne reprezentance v Beogradu deli le en dan, še danes ne vemo natančno, katerim borem bomo zaupali to težko nalogo. Iz privatnega razgovora, čigar diskretnost merilu? Ali bodo lahko s svojim nastopom dvignili ceno delnicam jugoslovanskih košarkarskih moštvev, ki je bila kar kritično nizka?

najšibkejša točka, se nam zdijo daljni sofijski horizonti že nekoliko bolj rožnati. Iz Partizana bo prišel hitri, toda neizdelani Rađović, Rajković ali Marković iz BSK. Proleter bo prijavil kar standardno petorko. Zna se le zgoditi, da bo razen Locija, Englerja in Katića namesto Minje, prišel eden najnevarnejših jugoslovanskih napadalcev Rađović. Kandidatsko listo bo izpopolnil še duet Danec-Kandus iz Olimpije. Iz Ljubljane se bosta potegovala za pot na trening še Kapell ali Zupančič. Na pol kandidati pa so: Vrhovec iz Zvezde, Kola-ković iz Karlovca in peti center, Korač iz BSK.

Kratek pregled imen nam pove, da v reprezentanci za razliko od prejšnjih prvenstev ni dovolj dobrih strelcev od daleč, ki bi našim centrom ustvarjali dovolj prostora pod koši. To bo treba nadomestiti s toliko večjo vigranostjo. Na povratnih srečanjih s Poljaki 15. in 16. junija bomo prvič dobili bolj določen odgovor o naših izgledih na evropskem prvenstvu.

BORIS KRISTANČIČ

NOGOMET NA OTOKU SPET NA POHODU

Kako igrajo Škoti

Ko so pred leti blesteli jugoslovanski nogometaši med svetovno elito, smo govorili o padcu kvalitete in zatonu nogometa na britanskih otokih, zibelki tega športa. Časi pa se menjajo in otočani so si številne poraze vzeli k sreči in začeli marljivo vgašati naraščaj. Plod tega dela so tudi uspehi škotske enajst-orice v zadnjem času. Zmagama nad Španijo in Švico so dodali sedaj še zmago nad bivšim svetovnim prvakom Nemčijo (3:1 pred dnevi v Stuttgartu).

Ob vseh teh zmagah se številni ljubitelji nogometa sprašujejo, kako igrajo Škoti. Iz komentarjev tujih časopisov izvemo, da se vedno niso opustili svojega klasičnega WM sistema. Glavno breme nosijo še vedno krilci in zvezci. Če se ustavimo najprej pri obrambi, potem vidimo, da branila škotske svetilice dva visoka in močna atleta. Oba svoji moči primerno ostro startata; sta izredno trdovalna in vztrajata kot senca na nasprotnih krilih. V pomoč jima je najvidnejši igralec škotske enajst-orice, srednji krilec Young. Ta orjak se odlikuje po velikem akcijskem radiju, dobri gibljivosti, sijajnem obvladovanju žoge in po točnih podajah, saj so nje-

govil odbojni udarci celo na 50 metrov daleč precizni.

Oba krilca, od katerih je Docherty boljši od Mc Colla, sta neustrašna v obrambi in hitra pomoč v napadu. Naravnost neverjetno je, koliko tekaško vzdržljivost sta pokazala oba. Napadalna petorica je sestavljena iz močno razdeljenih igralcev. Na levem krilu je »studen« deček škotskega nogometa, Ring, imenovan tudi »kralj driblinga« ali »small Mathews«. Njemu nasproten je Smith, ki igra desno krilo; je hiter, enostaven v svojih akcijah jase in prodoren. Srednji napadalec Mudie je edini manjši igralec v škotski enajst-orici. To svojo hibo je nadoknadil z veliko inteligenco, saj je vedno odlično postavljen v polju in pogosto dosega gole iz navidez čisto nenevarnih situacij. Obe zvezi sta v škotskem moštvo gonilna sila. Ta čas v napadu sta v naslednjem trenutku že na robu svojega kazenskega prostora, od koder poveljta nov napad proti nasprotnemu голу.

Najmanj zanesljiv v moštvo je pravzaprav vratar. Težki Younger ni dovolj hiter in gibljiv, zato pa ima tembolj pregled nad igro in pogosto rešuje svoje vrata s pravilnim postavljanjem.

Škotski nogometaši so dosegli v zadnjih tednih presenetljiv uspeh v kvalifikacijskih tekmah za svetovno nogometno prvenstvo, razen tega pa so prepričljivo premagali sedanjega svetovnega nogometnega prvaka, Zahodno Nemčijo

Predsednik SZDL na Taboru pripenja spominski trak na društveni prapor.

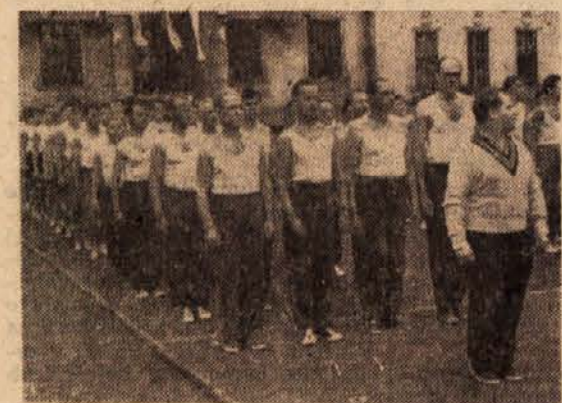
SEDESET LET TELESNOVZGOJNEGA DRUŠTVA NA TABORU

USPELA PROSLAVA Z JAVNIM NASTOPOM

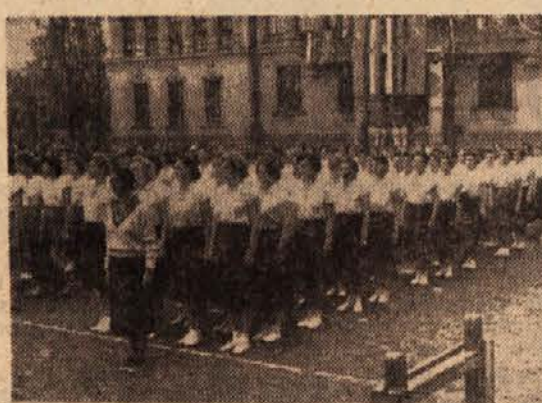
Včeraj popoldne je priredilo telesnovzgojno društvo Partizan Tabor javni telovadni nastop ob 50-letnici telesnovzgojnega dela na Taboru. Po pozdravnem govoru predsednika društva tov. Novaka so se v zanimivem in

pestem sporedu zvrstili vsi od delci, od najmlajših cicibanov pa do najstarejših, že osivelih članov. V petnajstih zanimivih in uglajeno izvajanih točkah so nastopajoči nazorno prikazali delo društva. Največ priznanja so žele

mladinke z uspehim valčkom »Trobojnica« in pa kot zaključna točka simbolična scena, kjer so nastopili vsi oddelki, ki so se ob koncu zvrstili v veliko simbolično številko 50.

Članstvo »Partizana« Tabor tik pred nastopom, ki je z njim proslavilo 50 let telesnovzgojnega dela v tem delu Ljubljane, poslušajo govor predsednika društva Emila Novaka.

Brzojavke

- **MARIBOR**, 25. maja (Tanjug). — Mariborski šahisti so sinoči premagali dolgoletnega šahovskega prvaka Berlina »Egbaner 1827« s 4,5:3,5.
- **DAMASK**, 25. maja (Reuter). — V kvalifikacijski tekmi za svetovno nogometno prvenstvo sta Sirija in Sudan igrala neodločeno 1:1 (0:1).
- **CARACAS**, 25. maja (AP). Po prvem dnevu teniškega dvoboja za Davisov pokal med Venezuelo in ZDA za rezultat 1:1. Pimental je premagal Goldenaa s 6:8, 6:4, 6:3, 6:3. Seixas pa Lopeza s 6:1, 6:0, 6:4.
- **SOFIJA**, 25. maja (Tanjug). — Nogometna reprezentanca škopske univerze je v povratnem dvoboju premagala sofijske študente z 2:1 (1:1). Škopski študentje odo odigrali v Sofiji še tekmo proti članu druge bolgarske lige Akademiku.
- **RIM**, 25. maja (ANSA). — Tehnična komisija italijanske nogometne zveze je določila reprezentante za kvalifikacijsko tekmo svetovnega nogometnega prvenstva proti Portugaliji. Med njimi so le trije igralci, ki so nastopili v Zagrebu: Cervato, Boniperti in Ciappella. Ostali reprezentantje so: Bugati, Fantana, Bernasconi, Pozio, Ghisla, Bean, Padolfini, Pessola.
- **BEOGRAD**, 25. maja (Tanjug). Zvezni kapetan Nikolić je določil kandidate za košarkarsko reprezentanco, ki bo od 20. do 30. junija nastopila na evropskem prvenstvu v Sofiji: Miličić, Andrijašević, Katić, Minja, Rađović, Danec in Vrhovec.

Conska turnirja

Gligorić remiziral prekinjeno partijo

Dublin, 25. maja. V XI. kolu conskega turnirja v Dublinu so bili doseženi tile rezultati: Van Sheltina — Komradi 1:0 (35, Nimco-Indijska obramba), Llado — Stenborg 1:0 (37, sicilijanka), Dunkelblum — Durao 1:0 (38, kraljeva indijska obramba), Alexander — Fairhurst 1:0 (42, španska partija). Davi so bili doseženi tile rezultati v prekinjenih partijah XI. kola: Glustollis — Pachman 0:1, Walter — Katosi 1:0, Platter — Gligorić remi. Platter se je zelo dobro branil, Gligorić pa je manikal tempo, da bi odločilno spremenil potek partije v svojo korist. Zato sta sklenila remi v 57. potezi. Remizirala sta tudi Schmit in Dreier. Vrstni red: Pachman 10,5, Benke 9,5, Gligorić 8, Schmit 7,5, Alexander 7, Glustollis, Van Sheltina in Llado 6 itd. — Danes je prost dan, jutri pa bodo igrali 12. kolo.

Filip prvi v Sofiji

Sofija, 25. maja. Češkoslovaški veleposlanec Filip je osvojil prvo mesto na conskem turnirju v Sofiji. V zadnjem kolu je remiziral v damini indijski obrambi s Silagylem in osvojil z 9,5 točke prvo mesto. Partija je imela le 18 potez. Matanović je proti Basuniju osvojil kmeta, vendar pa ni gotovo, če bo lahko prebil trdno nasprotnikovo obrambo. Če bo Neukirch

Nov svetovni rekord na 800 jardov

Los Angeles, 25. maja (AP). Ameriški atlet Tom Courtney je postavil nov svetovni rekord v teku na 800 jardov s časom 1:46,8. Dosedanji rekord v tej disciplini je imel Amerikane Lon Spurrier s časom 1:47,5.

Začelo se je evropsko prvenstvo v boks

Praga, 25. maja. Drevi se bodo začele v Pragi prve borbe za evropsko boksarsko prvenstvo. Jugoslovani Parlić se bo v mušji kategoriji pomeril z Avstrijcem Schungom. Jutri se bosta borila še Stefanović in Jakovljević. Na prvenstvu Evrope nastopa 139 boksarjev iz 21 držav.

MOŽ V SIVEM

61 Sloan Wilson

»Seveda, poskusil bom,« je odgovoril Tom, za trenutek pomolčal, nato pa nadaljeval. »Napako sem napravil, ko sem vam svetoval konkretne predloge. Zdaj spoznavam svojo napako.«

Hopkins se je nasmehnil. »Pomagali ste mi razčistiti marsikaj, kar je bilo doslej nejasno. Kar ne znam se vam prav zahvaliti za to uslugo.« Prijazno je pokimal Tomu, nato pa je odrinil stol in se z naglimi koraki odpravil iz jedilnice.

Ko se je Tom tistega dne zvečer vrnil v Južni zaliv, ga je Betsy takoj vprašala: »Ali si bil pri Hopkinsu?«

»Da,« ji je kratko odgovoril.

»Upam, da si pohvalil njegov govor.«

»Ne, tega nisem rekel.«

»Nisi ga pohvalil?« se je ustrašila Betsy.

»Ves pogovor je potekal čisto izven mejeja načrta,« ji je razložil Tom. »Govoril sem pošteno. Mislim, da je bil tudi on pošten do mene.«

»Tako nemiren si videti,« se mu je nasmehnila. »Govoriš, kakor da si razočaran.«

Tom se je zasmehal. »Ne vem,« ji je odgovoril. »Morda sem preveč razmišljal o Hopkinsovi poštenosti, premalo pa o svoji. Naj bo tako ali drugače, prizadevno bom skušal delati zanj, pa bomo

že videli, kako bo. Navzlic vsemu upam, da bo govor uspel.«

»Živio!« je vzkliknila Betsy. »Zdaj pa le vidim, da sem se poročila s pravim možem.«

Tom jo je ostro pogledal. »Ne govoriha zdaj o tem,« ji je rekel. »Kaj ko bi popila martini?«

XXX

Naslednjega dne je skušal Hopkins pri kosilu govoriti s Suzano, pa ni imela časa. Zato jo je zdaj pričakoval v svojem stanovanju. Ob četrt na eno je dejal filmskemu producentu, s katerim sta se pogovarjala dlje časa: »Prav žal mi je, toda zdaj moram iti. Ali bi se lahko videla jutri?«

»Moram z letalom nazaj v Kalifornijo,« mu je odgovoril producent. »Kaj ko bi se dobila pri kosilu?«

»Zelo mi je žal, toda prav danes ne morem,« je rekel Hopkins. »Poskusil bom dobiti telefonično zvezo z vami.«

Producent je imel pri filmu precejšnjo besedo, zato je bil ob tem tem odgovoru malce užaljen. Hopkins mu je zelo prijazno stisnil roko, nato pa je stopil proti dvigalu. MacDonaldova mu je rekla, da ga že čaka taksij.

V stanovanju je takoj pogledal, ali ga kdo čaka. Nikogar ni bilo. »Ali me je iskala gospodična Hopkinsova?« je vprašal sobarico.

»Ne, gospod,« mu je odgovorila. »Vse dopoldne ni nihče telefoniral.«

Pol ure kasneje se je oglasilo na vratih plaho trkanje. Hopkins je skočil in odprl. »Dober dan,« ga je pozdravila. »Zal mi je zaradi zamude. Promet...«

»Ze prav,« ji je odgovoril. »Vstopi! Vstopi in sedi!«

Nekam obotavljaje se je stopila v sobo, ki je ni videla že več časa. Nemara je bila v očetovem stanovanju zadnjič takrat, ko ju je skupaj z ma-

terjo peljal v gledališče. Suzana je bila ljubka črnka lepe postave, med hojo pa se je držala nekam starčevsko sključeno.

V obraz je bila čedna, vendar bolj od nekega notranjega žara kot zaradi nevarne skladnosti potez. Živčno se je spustila na stol in si prižgala cigareto. »Rekel si, da bi rad govoril z menoj,« je spregovorila.

»Da,« ji je odgovoril. »Ali bi kaj pila? Kaj pa boš? Mislim, da si že dovolj stara za žgano pijačo, ali ne?«

»Tako se zdi,« se mu je nasmehnila. »Rada bi vina z ledom.«

S srebrno žličko je zmešal pijačo. Mešal jo je dlje, kot je bilo potrebno, nato pa je postavil kozarec na majhen pladenj in takoj spet sedel na svoje mesto. Raztreseno je gledala kozarec, kar nekam zamaknjeno se je zazrla vanj, kakor da vidi pred seboj čarobno kroglo, ki ji bo pokazala bodočnost. Zares je lepa, je spoznaval Hopkins, ta edini moj otrok. Skrbno moram paziti nanjo.

»Mama ti je nemara povedala, da ne maram v college, zdaj pa me boš skušal prepričati,« je nenadoma spregovorila in gledala stran.

»Nič te ne bom prepričeval,« ji je takoj odgovoril. »Nič te ne silim, če ne maraš iti.«

Odgovoril ji je avtomatično, po zaslugi svojega izrazitega nagona in svoje dolgoletne praxe z ljudmi. Tako ji je rekel, čeprav jo je hotel prepričati, da bi šla v college. Dokazi, ki jih je nameraval naštet, se mu niso zdeli uporabni.

»Pogovorila bi se o tvoji bodočnosti. Zares nima smisla, da bi te silili v šolo, če ti ni všeč. Kaj pa boš delala?«

»Ne vem,« mu je odgovorila očitno zmedenaa. »Poročila se bom, Morda prav kmalu.«

»Ali si že koga izbrala?«

»Nisem se še odločila.«

»Kaj pa boš po poroki?«

Zmigala je z rameni. »Rada bi potovala.«

Hopkins je počasi natočil pijačo. »O nečem se nisva nikoli pogovarjala,« je rekel. »Razgovor o tem ni ravno najprijetnejši, vendar se mu ne moreva izogniti.«

»Za kaj pa gre?«

»Teško,« reči kar tako. Verjetno si prepričana, da je bilo meni z rožicami poslano. Tako najbrž misliš. Z leti sem postopno prevzel vrsto odgovornosti. Srečen sem bil, ker sem lepo napredoval. hkrati sem tudi imel čas, da sem se zapovrstjo navadil več reči. Dejstvo je, da bodo vse te dolžnosti ali vsaj večina, če ne vse, prešle na tvoja pleča. Vse bodo prišle hkrati, morda tako naglo in v trenutku, ko ne boš pripravljena na tolikšno težo.«

»Ali govoriš o denarju?«

»Delno da.«

»Denar me ne zanima. To je samo breme.«

»Noben normalen človek ne govori tako o denarju,« je rekel oče.

»Tebe je vedno mikal denar. Samo denar te je zanimal. Vsi pravijo tako.«

»Vem, da pravijo,« ji je odgovoril. »Suzana, ali veš, kaj je milijon dolarjev? Samo z rameni je skomignila. »No, premisli malo, potem pa mi povej!«

»Hm, to je mnogo denarja.«

»Presenečena boš, če ti rečem, kako malo denarja je to. Milijon dolarjev je polovica majhne bolnišnice. Ni mnogo, če tako razmišliš. Vendar je to ves življenjski zaslužek povprečnih delavcev, vsa energija, ki jo potroši šest ljudi v življenju. Milijon dolarjev, to je lahko marsikaj. Na primer univerzitetna izobrazba za kakih sto mladih ljudi ali pa lastna hiša petdesetdesetih družin. Milijon dolarjev je vojaški bombnik ali pa televizijska postaja. Milijon je lahko marsikaj, ti pravim, samo nekaj ni: denar ni nekaj, čemur bi pameten človek rekel breme.«

DNEVNE NOVICE

ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA
za nujne obiske na bolniškem domu od 25. maja do 1. junija 1957 - nočna od 20-7 ure, ob nedeljah in praznikih ves dan
Dr. Kotnik Sonja, telefon 31-982, Resljeva cesta 4-b, v odsotnosti zdravnika kličite telefon LM 30-200.
Zdravstveni dom Bežigrad: dr. Milan Ramsak, Pesjakova 12, tel. 30-869.
Zdravstveni dom Siska: dr. Jenko Rozalija, Sojerjeva 13, tel. 30-106.
Zdravstveni dom Moste: dr. Kusač Miro, Ljubljana, Krekova ul. 5, tel. 31-359. V odsotnosti zdravnika kličite telefon LM 30-300.
Zdravstveni dom Rudnik: dr. Mal Miran, Wolfova 5, telefon 22-684, v odsotnosti zdravnika kličite telefon LM 20-500, v soboto dežurna služba že od 18. ure dalje.
V okviru ljudskoprosvetnega festiva nastopi v nedeljo, 26. maja ob 20. uri dramska sekcija prosvetnega društva »Pošta« iz Ljubljane z dramo »Sedmorica v kleti«. To je kratki zaletljiva festivalska prireditev. Predstava bo na Delavskem odru, Miklošičeva 22.

»Pegasan« krema - vam zagotovo odstrani pege. Zahtevajte povsod le »Pegasan« (novi) z rdeče-zlato etiketo.
Uprava cest OLO Ljubljana, Vilharjeva ul. 14, objavlja, da bo zaprta okrajno cesto III. reda št. 1174 Velike Bloke - Lužarji za ves promet od dne 27. maja 1957 do preklica zaradi nujnih popravil mostu pri vasi Lahovo. Promet naj se preusmeri na rdečo Velike Bloke - Nova vas - Runarsko - Sodražica.
Uprava za ceste LRS sporoča naslednje:
1. Cesta II/301 Kranjska gora - Vrščič-Trenta je spet prevozna.
2. Cesta II/328 Ljubljana-Sentjakob - Litija na odseku Seneberj-Sentjakob je zopet prevozna za vozila do teže 10 ton.
Licenke: Maturantke iz leta 1917 se sestajajo v soboto, 1. junija 1957 ob 17. uri. Zbirališče pred »Figovcem«, nato skupen odhod v Dravice k »Gustelju«. Pridite vse.
»ULTRAGIN« - šport krema je provostna mastna krema. Tudi tvoja koža potrebuje hranilne snovi, ki jih vsebuje »ULTRAGIN« - šport krema.
Maturantke V. B. letnika (1932) Družnava ženskega učiteljskega v Mariboru 23-letnico maturo bodo obhajale v soboto, 1. junija v Mariboru. - Sestale se bodo v kavarni »Astoria« med 18. in 20. uro.

ISOL
čisti kovine in steklo!
PREDAVANJA
Slovensko zdravniško društvo vabi vse zdravnike in medicinske višje sestrovne na predavanje prof. dr. Lasena iz Kopenhage: »O zdravljenju dihalnih okvar pri poliomieltisu«.
Predavanje bo v ponedeljek, 27. maja ob 19.30 v predavalnici Interne klinike v Ljubljani.
Slovensko zdravniško društvo vabi vse zdravnike in medicinske višje sestrovne na predavanje tov. dr. Janeza Kmetarja: »O cepitvi proti poliomieltisu v Sloveniji«. Predavanje bo v petek, 31. maja ob 19.30 v predavalnici Interne klinike v Ljubljani.

»FLEX« dobil pri trgovcu, kjer kupujete za svoje gospodinjstvo. Zahtevajte »FLEX«, če hočete kvaliteto. Idejno čisti masne madeže.
Republični svet Zveze sindikatov Slovenije prireja za sindikalne odbornike vsake nedelje ob 20. uri v veliki dvorani Doma sindikatov pogovore o aktualnih političnih in gospodarskih problemih. V ponedeljek, 27. maja ob 20. uri bo o nagajevanju doma na delovnih mestih govoril tov. Stane Marinič. Vabljeni vsi sindikalni odborniki.
Novosti: »Puder«-krema »Eveline« pokriva vse manjkivosti kože, daje privlačen in svež ten obrazu. Imajo jo drogerije.
Perkutol Velour krema, polmestna, hranilna, za nego mladostne, normalne ali malo mastne in občutljive kože. Se ne sveži uporaba za dan in noč.
Za vas »Make-Up« (izgovori mek ap) uporabljajte Perkutol Fond kremo (Foundation - izgovori fundeins) v šestih barvah. Za vsako kožo in vam naredi svežo, mladostno polt.

Slovensko kemijsko društvo obvešča svoje člane in vse zainteresirane, da bo predaval prof. dr. K. Balenović iz Zagreba v sredo, 23. maja t. l. o temi: Homologi in vinilni naravnih aminokislin. Predavanje bo ob 18. uri v predavalnici Kemičnega inštituta »Boris Kidrič«, Ljubljana, Hajdrihova ul. 19. Vljudno vabljeni.

ZAHVALA
Ob smrti najine predrage in dobre sestre
ROZE ZLEBNIK
najho veže dolžnost, da se pristrčno zahvaljuje primarju dr. Rozmanu, priporočilcu dr. Persiču, zdravniku dr. Mračniku za požrtvovalno zdravniško pomoč, tovariščici dr. Majdi, Janškovi za njeno ljubeznivo pozornost, osebuju vplivke in šemperske bolničarice za izredno skrbno nego, prijateljem za obiske, cvetje in vence, ter vsem, ki so jo spemili do groba in nama izrazili sozolja.
Vipava 23. maja 1957.
Sestra Marija, brat Ernest in sorodstvo

V najnežnejši otroški dobi nam je kruta usoda iztrgala iz naše srede našega ljubega, zlatega sinčka in vnuka
Boičita
(Zaloška cesta 108)
V njegov prerani domek ga bomo spemili v nedeljo, dne 26. maja 1957 ob 17.30 iz Marijine mrliške vežice na Zalah.
Ljubljana, dne 25. maja 1957.
Zalujoča mamica Betka Suštaršič, strici in tetke, Polde Traiar in ostalo sorodstvo.

ROČNE LUTKE
Resljeva cesta 36
Ponedeljek, 27. maja ob 15: A. Papler: »Hudobni graščak«. Gostovanje v Kroplu.
Ob 18: A. Papler: »Hudobni graščak«. Gostovanje v Lescah.
Sreda, 29. maja ob 9 in 11: A. Papler: »Hudobni graščak«. Gostovanje na Jesenicah.
Ob 18: A. Papler: »Hudobni graščak«. Gostovanje na Koroski Beli.
Ob 17: A. Papler: »Hudobni graščak«. Gostovanje na Jesenicah.

SOLSTVO
Ravnateljstvo Administrativne šole v Ljubljani, Roška c. 19, sprejema prošnje za sprejemni izpit samo do 5. junija. Naknadnih prijav ne bo mogoče upoštevati v nobenem primeru. Solski razglas s podrobnimi navodili in tiskovine za prijavo dobite osebno ali pismeno v tajništvo šole.
Ravnateljstvo učiteljskega v Celju objavlja: Sprejemni izpiti za I. letnik se začnejo v nedeljo, 9. junija ob 8. Prošnje za sprejem naj prisklije vložijo pri ravnateljstvu svojih šol, ki imajo tudi vsa potrebna navodila o vplju na učiteljske. - Diplomski izpiti se začno 12. junija ob 8.
Vpisovanje na plesno šolo Mete Vidmarjeve (Višja šola za telesno vzgojo), je od 1. do 10. junija ob 18. do 19. ure na Večni pot št. 3.
Zabavišče Tivoli. Pričetek obratovanja dapes, v nedeljo ob 13. ure dalje.

INDUSTRIJSKA SOLA LITOSTROJ
v Ljubljani bo vpisovala učence v I. razred za šolsko leto 1957/58 ob 27. maja t. l. dalje vsak dan (razen nedelje) ob 8. do 12. ure, osebno ali pismeno.
Kandidati, ki se žele vpisati v I. razred, morajo imeti uspešno dovršeno nižjo gimnazijo ali osemletko ter ne smejo biti mlajši od 14 let in ne starejši od 16 let.
Za sprejem mora vsak predložiti naslednje dokumente:
Lastnorodno pisano prošnjo, kolokvano s 30 din državnih takse in 20 din občinskih takse (v prošnji naj kandidati navede poklice, za katerega se želi izučiti, podatke o starših, njihov poklic in točen nalog stanovanja), rojstni list, zadnje šolsko spričevalo in karakteristiko - oceno šole, ki jo je obiskoval.
Vsi prijavljeni bodo pred dokončnim sprejemom preizkušeni (psihološko in zdravniško) in zdravniško pregledani, vsak pa bo pravočasno pismeno obveščen, kdaj naj pride k preizkusu.
Ravnateljstvo šole bo sprejelo 105 učencev, in to za poklice:
strojni ključavničar 30 učencev
splošni ključavničar 20 učencev
strugar 30 učencev
lilvar 20 učencev
modelni mizar 5 učencev
V času solanja, ki traja tri leta, prejemajo učenci denarne nagrade po doseženem učenem uspehu, in sicer od 2000 do 4000 din mesečno, učenci lilvarji pa dobivajo še poseben dodatek v višini 500 din mesečno.
Vsak, ki bi želel stanovati v internatu, celotna oskrba znaša mesečno 4000 din, naj to navede v prošnji za sprejem v šolo, priloži pa naj še v vseh točkah izpolnjeno prijavo za sprejem v internat (obrazec 1.74).
Vse ostale informacije lahko dobite pismeno ali telefonično na tel. št. 21-810 do 819 interno 417. - Uprava šole.

RAZPIS
Šole za umetno obrt
za sprejemni izpit za šolsko leto 1957/58
Sprejemni izpiti se prično 24. junija ob 8 zjutraj na Šoli za umetno obrt v Ljubljani (Križanke).
Pogoji za sprejem so: dovršena nižja srednja šola, industrijska šola ali učna doba v obrti.
Izpiti se polagajo iz risanja, slovensčine in zgodovine.
Za sprejemni izpit se naj kandidati prijavijo s prošnjo, kolokvano s 30 din državnih in 20 din okrajnim kolkom ter prilože zadnje spričevalo in rojstni list.
Rok za vlaganje prošnje je do dne 20. junija 1957.
V jesenskem roku ne bo sprejemnih izpitov.
Šola ima naslednje oddelke: za grafiko in slikarstvo, rezbarstvo in plastično kamnoseštvo, gravertstvo, notranjo opremo, tekstilno vzorčarstvo, keramiko, čipkarstvo in vezilstvo.
Uprava šole

MARIBORSKE VESTI
Dežurna lekarna:
Nedelja, 26. maja: lekarna »Planinka«, Glavni trg 20.
Ponedeljek, 27. maja: lekarna »Pri gradu«, Partizanska 1.
Kino:
»PARTIZAN«: italijanski barvni film »Turek Napolitano«.
»UDARNIK«: jugoslovanski film: »Solaja«.
Slovensko narodno gledališče
Nedelja, 26. maja ob 18: Mascagni: »Cavalleria rusticana«. Baranovič: »Srce iz leca«. Red U.
Ob 19: »Produkcija dramske šole«. Izven.
Umetnostna galerija
V nedeljo, 26. maja ob 11 otvoritev Spominske likovne razstave DSLU - pododbora Maribor. Razstava v vseh prostorih galerije. Razstavlja 22 umetnikov - 155 del v risbi, grafiki, akvarelu, gvažu, olju in plastiki. Vabljeni.

IZ PTUJA
OKRAJNO GLEDALIŠČE PTUJ
Nedelja, 26. maja ob 16: J. Lutovski: »Dežurna služba«. Gostovanje v Gorinici.
Četrtek, 30. maja ob 16: J. Lutovski: »Dežurna služba«. Red LMS-II.

IZ MURSKÉ SLOBOTE
»PARK«: ameriški film »Na apski meji«. Predstave ob 10, 15, 17-30 in 20. V glavni vlogi John Wayne, Shirley Temple in Pedro Armendariz.
CELJSKE VESTI
CELJSKO GLEDALIŠČE
Nedelja, 26. maja ob 15.30: Prežihov Voranc: »Pernjakovi«. Izven.
KINO
»UNION«: avstrijski barvni film »Piroška«.
»METROPOL«: ameriška barvna risanka -Plutonove in Pajine pustolovščine«.
LETNI KINO: ameriški barvni film »Na ledeni ploskvi«. V glavni vlogi Sonja Henie in Michael O'Shea.
IZ ROGAŠKE SLATINE
Ameriški barvni film »Stirje jezdec«. V glavni vlogi Rory Calhoun.
IZ ZALCA
Sovjetski barvni film »Vesele zgodbe vojaka Brovkin«.

Cestitke
Andrejčku Nučiću iz Ljubljane iskreno čestitajo za njegov 8. rojstni dan bratec Tomažek, stara mama, stari ata, očka in mamica.
Poročila sta se Beck Etelka, dipl. elkon, in Ing. Urh Ivo, geod. Obilo sreče želijo prijatelji.
Na Tehniški visoki šoli je diplomiral za elektroinženirja Marko Gilha. Iskreno mu čestitajo prijatelji.

VESTI IZ TRBOVELJ
KINO
»DELAVSKE DOM«: ameriški barvni film »Tujec v sedlu«.
»SVOBODA-TRBOVELJE II«: nemški film »Stotnik in njegov junak«.
Vesti z Jesenic in okolice
Brivsko dežurno službo ima dne 26. maja dopoldne Pirman Viktor, brivski salon, Cesta maršala Tita.

KINO
»RADIO«: ameriški barvni film »Fant iz Oklahome«. Predstave ob 16, 18 in 20. - Ob 10 matineja italijanskega filma »Cudez v Milanu«.
»PLAVZ«: ameriški film »Ne bodo mi verjeli«. Predstave ob 16, 18 in 20. Ob 11 matineja mladinskega filma.
ZIROVNICA: mehiški film »Kadar bom odšel« in ameriški barvni film »Niagara«. Predstave so objavljene na lepkih.
DOVJE-MOJSTRANA: amer. film »Nasilje«. Predstavi ob 17 in 20. V glavni vlogi Van Heflin, Janet Leigh in Robert Ryan. Samo danes.
KOROSKA BELA: danes zapro. V ponedeljek ameriški film »Ne bodo mi verjeli«.

VESTI IZ KRANJA
PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ
Nedelja, 26. maja ob 15: Izven in za podeljele. Aleks Leščan: »Slepi potnik«.
Torek, 28. maja ob 20: Aleks Leščan: »Slepi potnik«. Red A in izven.
Sreda, 29. maja ob 16: Aleks Leščan: »Slepi potnik«. Zaključena predstava za sindikat tovarne »Iskra«.
Petek, 31. maja ob 20: Jan de Hartog: »Zakonska postelja«. Izven.
Sobota, 1. junija ob 20: Jan de Hartog: »Zakonska postelja«. - Gostovanje v Predvoru.
Nedelja, 2. junija ob 16: Aleks Leščan: »Slepi potnik«. Izven in za podeljele. Ob 20: Jan de Hartog: »Zakonska postelja«. Izven in za podeljele.

KINO
»STORŽIČ«: ob 14 ameriški barvni film »Kvartopirc z Mississippja«. V glavni vlogi Tyrone Power in Julia Adams. - Ob 16, 18 in 20 ameriški barvni film »Caj za dva«. Danes zadnji. Prodaja vstopnic od 13 dalje.
LETNI KINO »PARTIZAN«: ameriški barvni film »Kvartopirc z Mississippja«. Predstava ob 20. V glavni vlogi Tyrone Power in Julia Adams. Prodaja vstopnic od 19 dalje.
»SVOBODA«: ameriški barvni film »Kvartopirc z Mississippja«. Predstave ob 15, 17 in 19. V glavni vlogi Tyrone Power in Julia Adams.
NAKLO: ameriški barvni film »Mostišče«. Predstavi ob 17 in 20. V glavni vlogi Tony Curtis.

2 BLEDA
Ameriški barvni film »Generalni inspektor«. Predstave ob 16, 18, 18 in 20.30. V glavni vlogi Danny Kaye in Barbara Bates.

JUGOSLOVANSKA INVESTICIJSKA BANKA CENTRALA ZA LRS
Ljubljana • Cankarjeva 18
razpisuje
za takojšen nastop ali po dogovorjenem natečaju za dopolnitev delovnih mest za:
dva samostojna referenta
za ekonomsko ali pravno fakulteto in odgovarjajočo prakso v gospodarskih organizacijah

pet samostojnih referentov
s popolno srednjo šolo. Zaželeni so kandidati, ki imajo ekonomsko srednjo šolo ali nepopolno srednjo šolo z večletno prakso v gospodarskih organizacijah

dva administrativna uslužbenca
z 2-letno administrativno šolo ali ustrezno prakso v administrativnih poslih z znanjem strojepljsja in eventualno stenografije

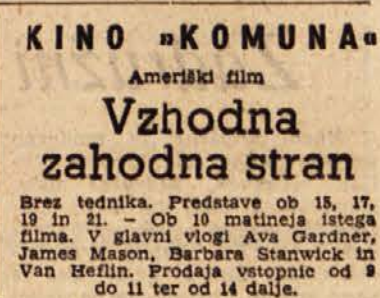
Plača po Uredbi o nazivih in plačah uslužbencev Narodne banke, dopolnilna plača po dogovoru.
Prošnje pošljite na Jugoslovansko investicijsko banko, Centrala za LRS, Ljubljana, Cankarjeva ul. 18 - sekretariat, do 8. junija 1957.
1743

KINEMATOGRAFI PREDVAJAJO

KINO »UNION«
Ameriški barvni film
Rdeče podveze
Tednik F. N. št. 21. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. - Ob 10 matineja istega filma. V glavni vlogi Jack Carson in Rosemary Clooney. Prodaja vstopnic od 9-11 ter od 14 dalje.

KINO »KOMUNA«
Ameriški film
Vzhodna zahodna stran
Brez tednika. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. - Ob 10 matineja istega filma. V glavni vlogi Ava Gardner, James Mason, Barbara Stanwick in Van Heflin. Prodaja vstopnic od 9 do 11 ter od 14 dalje.

KINO »SLOGA«: ameriški barvni film »Poslednji Komanč«. Tednik F. N. št. 21. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. Ob 10. uri je matineja istega filma.
KINO »VIC«: sovjetski barvni film »Heroini šipke«. Brez tednika. Predstave ob 16, 18 in 20.
KINO »SOCA«: italijanski film »Prepovedane ženske«. Predstave ob 16, 18 in 20.
Prodaja vstopnic v vseh kinematografih od 9-11 in od 14 dalje.

KINO »TRIGLAV«
Ameriški film
Da bi ne vstala zarja
Tednik. V glavni vlogi Olivia de Havilland, Charles Boyer in Paulette Godard. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 10-11 ter od 15 dalje.

KINO »SISKA«
Ameriški film
»Kraljica Kristina«
V glavni vlogi Greta Garbo in Joh. Gilbert. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 14 dalje. Na sporedu samo še danes in jutri.

RADIO LJUBLJANA

Spored za nedeljo, 26. maja 1957

Poročila: 6.05, 7.00, 13.00, 15.00, 19.30, 22.00, 22.55.

6.00-7.00 Nedeljski jutranji pozdrav - 7.15 Reklame - 7.30 Radijski koledar in prireditve dneva - 7.35 Z zabavnimi melodijami v prijeto jutro - 8.30 Otrška predstava: Dušan Radovič: Ladja Maščevanje - 8.12 - Rasti, rasti rožmarin! (spored slovenskih narodnih in umetnih pesmi) - 9.40 Se pomnite, tovariši!... Katja Spur-Vida Petelin: Mongol Manjet - 10.15 Igra zaupni orkester Radia Ljubljana pod vodstvom Bojana Adamiča - 10.30 Pokaži, kaj znaš! (Javna glasbena oddaja) - 12.00 Pogovor s poslušalci - 12.10 Opoldanski glasbeni spored - 13.15 Zabavna glasba, vmes reklame - 13.30 Za našo vas - 14.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, I - 15.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, II. -

16.00 Lidija Potrč: Ruške slike (reportaža) - 16.30 Glasbeni mozaik - 17.30 Radijska igra: Raoul Ploquin: Odšel brez naslova (ponovitev) - 18.35 Melodije za dobro voljo - 19.00 Zabavna glasba, vmes reklame - 19.30 Radijski dnevnik - 20.00 Malo od tu in malo od tam (zabavna glasbena oddaja) - 20.45 Reportaža z maratonskega teka v Kurmrovu - 21.00 Iz glasbene zakladnice baroka - 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan - 22.15 V plesnem ritmu - 22.55 Poročila - 23.00-24.00 Oddaja za tujino (prenos iz Zagreba) - 22.15-23.00 UKV program: Komorni koncert.

II. program
10.15-11.15 Nedeljski simfonični koncert - 13.10 Promenadni koncert - 14.00 Ljubljanska kronika in obvestila - 14.15 Od my use do melodije - 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved - 15.15-16.00 Slavni pevci, slavne arje - 22.15-23.00 Komorni koncert.

Podjetje »Telekomunikacije«
Industrijsko podjetje za elektrovezve
LJUBLJANA • PRZANJ 24
sprejme v šolskem letu 1957/58
večje število
vajencev

- radiomehanikov tt
  - mehanikov orodjarjev
  - strugarjev
  - rezkalcev
  - klicarjev
  - galvanizerjev
- Pogoji so:
a) da imajo dovršeno nižjo gimnazijo ali osemletko
b) da niso mlajši od 14 let in ne starejši od 17 let
c) da so duševno in telesno zdravi in sposobni izučiti se poklica
Prošnje z rojstnimi in šolskimi podatki naj kandidati pošljejo na zgornji naslov do 31. maja 1957.
Prednost imajo kandidati iz okolice Sentvida.
1714

poslušajte se

MALIH OGLASOV V »LJUDSKI PRAVICI«, SAJ VAM NA NAJCE- NEJŠI IN NAJUSPEŠNEJŠI NAČIN POMAGAJO IZ RAZNIH VSAKO- DNEVNIH TEZAV IN SKRBI

V ŽIREH

biseru Poljanske doline

Zadružni dom in elektrifikacija

Novo zgrajene in moderno urejene stavbe: šola, tovarna čevljev »Alpina«, zadružni dom, stanovanjski blok itd. takoj opozore človeka na uspehe in napredek kraja. Tov. Naglič, predsednik ObLO Ziri je dejal: Vse te nove stavbe so zgrajene po drugi svetovni vojni. Mnogo truda je vloženo v vse to. Posebne težave imamo pri gradnji zadružnega doma, ki je eden od največjih v Sloveniji. Gradnja napreduje zaradi finančnih težav sorazmerno počasi. Upamo, da jih bomo letos v glavnem premagali in se v prostore zadružnega doma tudi zselili. V najkrajšem času pa upamo, da bo v domu začeli obratovati trgovina, mesarinja, mlekarina in obrtno krojaško podjetje »Kroja«.

Dom bi bil že davno končan, če bi imeli občina kot kmetijska združba na razpolago dovolj denarnih sredstev. Veliko so pri gradnji pomagali sami kmetje. Samo v letu 1956 so darovali 35 m³ lesa. Delavci so zbrali 750.000 dinarjev za dokončno ureditev kulturno-prosvetne dvorane v Zadružnem domu.

KZ dobro napreduje in se je v zadnjem času precej razvila. Pri zadruzi delujejo skoraj vsi kmetijski gospodarski odseki. Zadruza ima okoli 300 članov. Vsi odkupi kmetijskih pridelkov grejo prek zadruge.

Lansko leto je imela zadruza za 114 milijonov dinarjev blagovnega prometa, od tega 8 milijonov čistega dohodka. Samo borovnic je zadruza odkupila in izvozila več kot 22 ton, kar daje kraju lep dohodek. Tega dohodka seveda letos ne bo, ker je slana uničila borovnično grmičevje.

Postopni gospodarski razvoj v občini kaže viden napredek, kar nam najbolje dokazuje vsakoletni porast družbenih proizvodov in dohodek prebivalstva.

Posebna dejavnost, ki je tradicionalna za Ziri, je čipkarstvo. Lani so odkupili za več kot 18 milijonov dinarjev čipk. Z letošnjim letom se je odkup čipk močno povečal, ker so odprli odkupno poslovalnico podjetja »Čipka« Idrija.

Po ocenitvi pričakujemo, da bo letošnji odkup čipk dosegel 25 do 30 milijonov dinarjev.

Za ohranitev te lepe in koristne dejavnosti deluje tu v Zireh tudi čipkarska šola, v katero vključujejo še predšolsko mladino z namenom, da dosežejo čim večjo ročno spretnost.

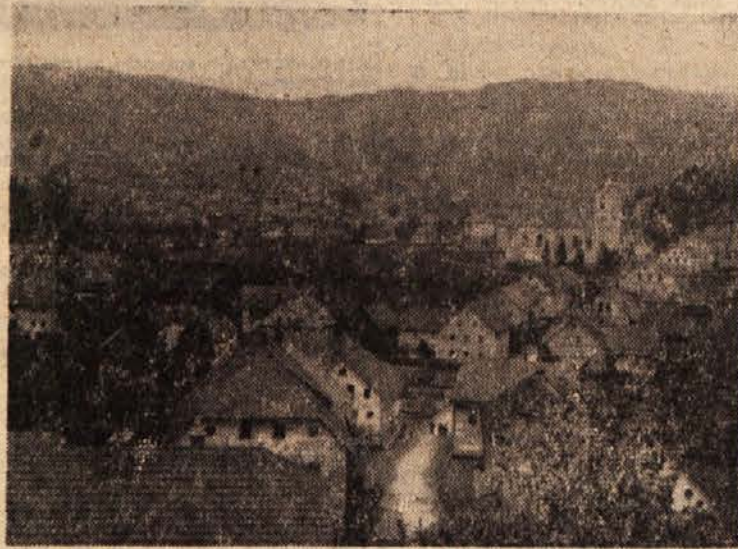
Elektrifikacija Žirovskega vrha se je začela že pred leti. Delo je začela občina Ziri skupno z ob-

čino Gorenja vas. Glavna dela so tako rekoč že končana; kompletiran je daljnovod s trafostajajo, postavljeni so drogovi, nameščeni izolatorji, manjka samo še žica in bi vaščani imeli elek-

triko. To pa je zaradi finančnih sredstev drugi problem, ki tare poleg dograditve zadružnega doma občino. Za elektrifikacijo je bilo vloženo že več kot 17 milijonov dinarjev. Če bi imeli vsaj še 5 milijonov, bi elektrika že davno gorela na Žirovskem vrhu. Leseni drogove že par let zamačkajo na bakreno žico. Upamo,

da bo to vprašanje rešeno letos in bodo prebivalci dobili elektriko.

Letos bomo gradili novo pekarno z udobnimi prostori s parno pečjo. Dosedanji poslovni pro-

Pogled na Ziri

stori pekarne sploh ne ustrezajo svojem namenu, zato imamo težave glede kvalitete oskrbe kraja s kruhom. Nujno je bilo pripraviti v ta namen sredstva in na ta način omogočiti kraju solidno postrežbo s kruhom.

To je le nekaj najvažnejših stvari, ki jih je nanizal predsednik žirovske občine.

Zadovoljiti potrošnike - geslo Tovarne čevljev »ALPINA«

Kakor so Ziri znane po domači čipkarski obrti, so znani tudi kot strokovnjaki za izdelavo dobrih specialnih smučarskih in ostalih čevljev. Čevljarstvo se je silno razširilo, saj stoji danes v Zireh velika, moderno urejena tovarna čevljev. Leta 1948 je bila dograjena moderna tovarna čevljev, ki je zaposlovala v začetku okoli 300 kvalificiranih delavcev. Od takrat pa do danes je napravil kolektiv tovarne velik korak naprej, zlasti odkar je tovarna v družbenem upravljanju. V njej je danes zaposlenih 700 kvalificiranih delavcev in je v Zireh ter bližnji okolici zmanjkalo kvalificiranega kadra, tako da so morali dobiti delavce na Primor-

skem, Štajerskem in delno na Dolenjskem. Proizvodnja je silno napredovala tako v kvaliteti in vrsti izdelkov. V času planske distribucije so izdelovali le težke delovne čevlje in gozderje. Po ukinitvi planske distribucije so v podjetju prešli na bogat in širok asortiman izdelkov. Danes izdelujejo od modernih lahkih ženskih in otroških čevljev vse do specialnih smučarskih čevljev.

Močno so razširili svoje izdelke na domačem in tujem tržišču. Svoje lastne prodajalne imajo po vsej državi. Prav te dni bodo odprli novo trgovino v Ljubljani v palači Slavije na Titovi cesti, v kateri si bodo potrošniki Ljubljane in okolice lahko kupili raznovrstne čevlje in se prepričali o njihovi kvaliteti.

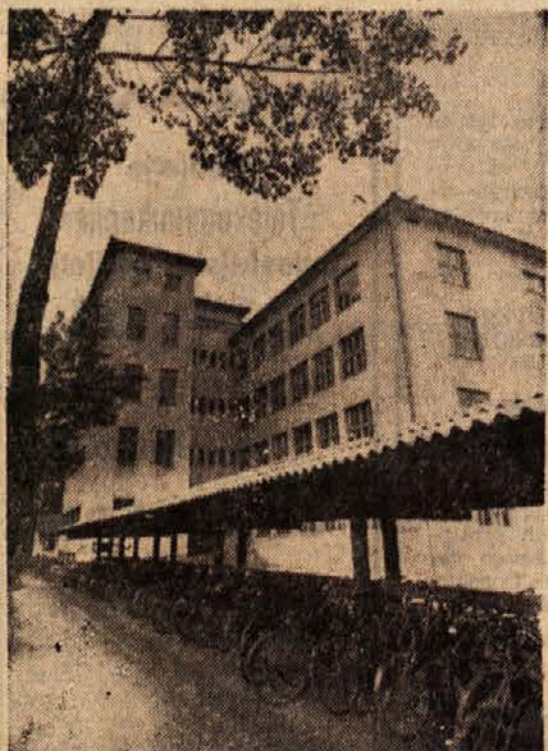
Podjetje je bilo pionir izvoza čevljev. Prvo je začelo izvažati svoje izdelke v tujino, in sicer v Skandinavsko državo, kjer ima močno razvito tržišče. Izvažati so začeli tudi v vzhodne države, zlasti na Poljsko. Tovarna nima nobenih težav s prodajo svojih izdelkov. Čevlji so prvostvorne kvalitete in znani doma ter v tujini. Zato je na tržišču zanje veliko povpraševanje, tako da tovarna ne more zadostiti vsem potrebam, čeprav so se naglo razširjali. Pokazala se je potreba po razširitvi prostorov, kar pa je možno razširiti le z novo gradnjo. Zaradi pomanjkanja investicijskih sredstev se to ni dalo uresničiti.

Kolektiv je ta problem rešil tako, da so v tovarni uvedli delo v dveh izmenah.

Pokazala se je tudi potreba, opremiti tovarno z novimi stroji oziroma jo mehanizirati. Sedaj ima zelo šibek in zastarel strojni park. Delovni proces se odvija še precej ročno.

Ze so pristopili k izdelavi elaborata modernizacije oziroma rekonstrukcije podjetja. Za uvoz nekaj najnujnejših strojev imajo že odobren devizni kredit v Jugobanki. To je prvi korak k modernizaciji obrata. S tem ukrepom se bo storilnost zelo povečala in to bo ugodno vplivalo na prodajne cene. V celoti ne nameravajo dela mehanizirati, kajti na trgu je veliko povpraševanje po specialnih ročnih izdelkih. Dokler bo obstajalo to povpraševanje, bodo obdržali tudi ročno izdelavo, kajti držali se bodo gesla: »Zadovoljiti potrošnika, nuditi mu to, kar želi!«

Zato tudi skrbijo za čimvečji dotok mladega kadra, ki ga vzgajajo sami v Industrijski čevljarški šoli.

Tovarniško poslopje Tovarne čevljev »Alpina« v Zireh

50 let telovadnega društva

Letos v avgustu bodo v Zireh praznovali 50-letnico ustanovitve telovadnega društva. Predsednik TVD »Partizana Ziri tov. Partizana« je dejal: V Zireh je šport dobro razvit, zlasti telovadba. V tem letu smo sprejeli precej novih članov in na novo povečali veliko število presilnih. Danes šteje društvo 280 članov ali 8/10 vsa prebivalstva. Redno imamo vaje s ciliceni, pionirji, mladinci in ostalimi člani. Z vso vnemo se pripravljamo na domač praznik. 50-letnico, ki jo bomo praznovali v avgustu, saj je bilo to eno prvih ustanovljenih društev v Sloveniji razen društva v Idriji, ki bo letos 2. junija praznovalo 60-letnico. V času praznovanja Dneva mladosti smo imeli 11. maja akademijo, ki je bila zelo

dobro obiskana. Pred kratkim smo izvedli pomladanski cross in atletsko tekmovanje. Pripravljamo se na okrajno tekmovanje društev, predvsem pa na republiški zlet Partizana. Vaditeljji v društvu so v glavnem mladinci in mladinke. Težave imamo zaradi pomanjkanja dobrega strokovnega kadra. Tudi to vrzel bomo odpravili z rednim pošiljanjem članov v tečajje. Prostor, ki ga imamo za notranjo telovadbo, ne odgovarja, kajti dvorano TVD Partizana uporabljajo za vse kulturne prireditve kakor tudi za kino. Težko že čakamo, da bo v Zadružnem domu zgrajena nova dvorana, ki jo bodo društva uporabljala za kulturne prireditve in bo to dvorano v bodoče uporabljali samo Partizan za telovadbo.

NAROČNIKI

ČAS DOPUSTOV JE TU! MORJE VABI, VABIJO PLANINE Z VSO SVOJO VELIČASTNO LEPOTO

KAM TOREJ NA POČITNICE?

Uprava »LJUDSKA PRAVICA« je namenila večjemu številu naših naročnikov brezplačne penziona v vseh boljših hotelih v turističnih krajih Slovenije. S pomočjo žreba bomo razdelili nakazila za te brezplačne penziona med naročnike, ki v redu plačujejo naročnino za Ljudsko pravico. Zasledujte naše objave!

KUPIMO motorni blok

za avto »Steyer 200« v dobrem stanju ali kompletni MOTORNI BLOK z menjalnikom znamke »Olympia«

Ponudbe na naslov:
Zadružna hranilnica in posojilnica Ptuj. 1695

UPRAVA KLINIČNIH BOLNIŠNIC V LJUBLJANI ONKOLOŠKI INŠTITUT

sprejme takoj

pomožnega medicinskega laboranta

Prošnje vložite v personalni oddelček Kliničnih bolnišnic - Zaloška cesta 2

Okrajni zavod za socialno zavarovanje v Ljubljani

sprejme v službo:

- 2 REFERENTA ZA IZDAJO ODLOČB O DELOVNI DOBI
- 2 FINANČNEGA USLUŽBENCA
- 2 FINANČNEGA REVIZORJA
- 2 ADMINISTRATIVNA USLUŽBENCA
- 2 STROJEPISKI

Pogoji za sprejem v službo so: pod 1: dovršena pravna fakulteta ali popolna srednja šola; pod 2 in 3: dovršena ekonomska srednja šola ali njeje enakovredna šola; pod 4 in 5: administrativna šola ali nepopolna srednja šola z znanjem strojepisja.

Prošnje z življenjepisom vložite pri Okrajnem zavodu za socialno zavarovanje v Ljubljani, Miklošičeva c. 20/1, soba št. 142. 1735

ODBOR ZA PROSLAVO I. OBČINSKEGA PRAZNIKA V LJUTOMERU

vabi vse preživele borce in aktiviste NOB, ki so v letih 1941-1945 bili krajši ali daljši čas na terenu ožje Prekije in sedanje občine Ljutomer, na praznovanje

OBČINSKEGA PRAZNIKA

ki bo v dneh 1. in 2. junija t. l. v Ljutomeru.

To vabilo velja predvsem tistim borcem in aktivistom, katerih sedanji naslov ni poznan odboru za proslavo in jim zato ni bilo moč poslati posebnega vabila.

1711

Podjetje TELEKOMUNIKACIJE LJUBLJANA - PRZANJ

sprejme takoj v službo:

kvalificirane strugarje in galvanizerje in več strojnih in elektrotehnikov s prakso

Nastop službe takoj. - Plača po tarifnem pravilniku oziroma po dogovoru. - Zglasite se osebno ali pošljite ponudbe na zgornji naslov.

1715

Po sklepu seje upravnega odbora razpisuje

Trgovinska zbornica za okraj Trbovlje v Trbovljah

delovno mesto

strokovnega referenta

Pogoji: ekonomist ali popolna srednja šola s triletno prakso v gospodarstvu ali nižja srednja šola z osemletno prakso. - Plača po dogovoru. - Nastop službe je možen takoj. Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom pošljite na Trgovinsko zbornico za okraj Trbovlje, p. Trbovlje III., poštni predal 12.

1723

ELEKTROPROJEKT

LJUBLJANA - HAJDRIHOVA 2/III

SPREJME

za projektiranje hidroelektrarn, termoelektrarn, transformatorskih postaj in daljnovodov:

VEČ ELEKTROINŽENIRJEV, tudi mlajših

ARHITEKTA, pooblaščenega

EKONOMISTA

VEČ GRADBENIH TEHNIKOV

po možnosti z 2-letno prakso v operativi

DVA ELEKTROTEHNIKA

STROJNEGA TEHNIKA

ZA SKUPINO DRAVA V MARIBORU:

ELEKTROTEHNIKA

DVA GRADBENA TEHNIKA

po možnosti z 2-letno prakso v operativi

NASTOP SLUŽBE TAKOJ

1712

DROBNI OGLASI

ZAPOSILITEV

TAPETNIK išče zaposlitev v svoji stroki. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod »Tapetnik«. 2739-Z

ZLATARSKI POMOČNIK išče zaposlitev v svoji stroki. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk Ljudske pravice pod »Zlatar«. 2740-Z

BLAGAJNICA, spretna, točna in zanesljiva, s prakso, išče zaposlitev. Ponudbe pošljite na ogl. odd. LP pod »Zanesljiva«. 2743-Z

STROJEPIŠKO iščemo. V poštev pridejo absolventke administrativne šole z nekaj prakse. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod geslov »Strojepiška - Z«. 2752-Z

STROJNI TEHNIK-KONSTRUKTOR, z večletno prakso, sprejme honorarno no delo ali se eventualno honorarno zaposli. Ponudbe pošljite na oglasni odd. LP pod »Sposoben«. 2757-Z

FINANČNEGA KNJIGOVODJA iščemo. Pogoji: večletna praksa in grafični stroki ali srednješolska izobrazba. Ponudbe pošljite na ogl. odd. LP pod »Finančni knjigovodja«. 2769-Z

NAMESČENKA z nizio strokovno izobrazbo išče službo v Ljubljani. Ponudbe pošljite na ogl. odd. LP pod »Namesčenka«. 2769-Z

MASERKA srednjih let išče zaposlitev. Ponudbe pošljite na ogl. odd. LP pod »Maserka«. 2770-Z

KUHARICO za delo v gostinstvu, izven Ljubljane, iščemo. Ponudbe pošljite na ogl. odd. Ljudske pravice pod »Kuharica«. 2771-Z

TRGOVKA, spretna in zanesljiva, išče zaposlitev v svoji stroki v Ljubljani. Ponudbe pošljite na ogl. oddelk LP pod »Trgovka«. 2772-Z

STENODAKTILOGRAFO, perfektno, iščemo. Služba je v slovenskem Primorju. Ponudbe pošljite na ogl. odd. LP pod »Stenodakti. - K«. 2773-Z

MODISTKA, dobro kvalificirana, išče primerno zaposlitev. Ponudbe pošljite na oglasni odd. Ljudske pravice pod »Modistka«. 2774-Z

PRORACUNSKEGA INSEKTORJA iščemo. V poštev pridejo interesi in srednje strokovno izobrazbo ali s srednjim strok. izobrazbo in prakso v proračunski stroki. - Naslov v ogl. oddelku LP. 2775-Z

FRIZERKA, spretna, z večletno prakso, išče zaposlitev v Ljubljani. Ponudbe pošljite na ogl. odd. Ljudske pravice pod »Frizerka«. 2776-Z

STROJEPIŠKO iščemo. Potrebna je niza strokovna izobrazba in praksa v strojepišju. - Naslov v oglasni odd. Ljudske pravice. 2777-Z

NATAKARICA, srednjih let, dobro kvalificirana, išče zaposlitev v svoji stroki. Ponudbe pošljite na ogl. odd. LP pod »Natakarica«. 2778-Z

SEFA FINANČNEGA knjigovodstva iščemo. Interesenti z višjo strokovno izobrazbo in 5-letno prakso, ali s srednje strokovno izobrazbo in 10-letno strokovno izobrazbo in 10-

leto prakso naj pošljejo ponudbe na oglasni oddelk Ljudske pravice pod »Koper - f. k.« 2779-Z

KUHINJSKA POMOČNICA - mlajša, išče zaposlitev v Ljubljani. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod »Kuhinjska pomočnica«. 2780-Z

KNJIGOVODJA za obračun plač iščemo. Interesenti s srednje strokovno izobrazbo in vsaj 8-letno prakso naj pošljejo ponudbe na ogl. odd. LP pod »Knjigovodja - K«. 2781-Z

ADMINISTRATORKO iščemo. Služba je v Ljubljani. Ponudbe pošljite na oglasni odd. Ljudske pravice pod »Administratorka - Lj«. 2782-Z

MESAR, starejši, išče zaposlitev v svoji stroki. Ponudbe pošljite na oglasni odd. LP pod »Mesar«. 2783-Z

KOMERCIALIST - dobro verziran, z večletnimi izkušnjami, išče zaposlitev v svoji stroki. Ponudbe pošljite na oglasni odd. Ljudske pravice pod »Komericalist«. 2784-Z

TEHNIČNEGA DIREKTORJA za tovarno pločevinaste embalaže iščemo. Služba je v Vojvodini. V poštev pridejo absolventi strojne fakultete s 3-letno prakso v kovinski predelovalni industriji, ali strojni tehniki z 10-letno prakso v kovinski predelovalni industriji. Ponudbe pošljite na ogl. odd. Ljudske pravice pod »Tehnični direktor«. 2785-Z

TRGOVSKI POMOČNIK, spreten in zanesljiv, išče zaposlitev v trgovini. Ponudbe pošljite na ogl. odd. LP pod »Trgovski pomočnik«. 2786-Z

VLAGALKE za knjigovodstvene stroje iščemo. Naslov v ogl. odd. Ljudske pravice. 2787-Z

MESARSKI POMOČNIK, spreten in izkušen, išče službo v Ljubljani ali njeni okolici. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk Ljudske pravice pod »Mesarski pomočnik«. 2788-Z

BLAGOVNEGA KNJIGOVODJA iščemo. V poštev pridejo interesi s srednje strokovno izobrazbo in 8-letno prakso. Ponudbe pošljite na ogl. odd. Ljudske pravice pod »Blagovni knjigovodja - K«. 2790-Z

PRAVNEGA REFERENTA iščemo. V poštev pridejo interesi, ki imajo pravno fakulteto z diplomom, strokovni izpit in vsaj 5 let prakse. - Naslov v gl. odd. LP. 2791-Z

TEHNIŠKA FAKULTETA UNIVERZE v Ljubljani razpisuje na podlagi čl. 22 Splošnega zakona o univerzah mestni rednega ali honorarnega predavatelja za predmeta: 1. matematika I in II, 2. višja matematika, na Oddelku za splošne predmete, 1736 z SEFA - BLAGOVNEGA KNJIGOVODSTVA iščemo. Interesenti z višjo strokovno izobrazbo in 5-letno prakso ali srednje strokovno izobrazbo in 10-letno prakso naj pošljejo ponudbe na oglasni oddelk Ljudske pravice pod »Koper - b. k.« 2793-Z

DVA VAJENCA za elektroinstalatersko stroko sprejme takoj elektro

podjetje Edi Snoj, Strossmayerjeva ul. 4, Ljubljana. Pogoji: 4 razr. gimnazije. 1747-Z

KOMERCIALIST, dolgoletni verzirani trgovski potnik, išče mesto trgovskega potnika za področje BIH. Obrnite se na naslov: Muhamed Kladijak, Bosanski Samac, 1742 z DVA SKLADISNA delavca in večje število VAJENCEV za centralno kurjavo, vodovodno instalacijo in kleparstvo potrebujete podjetje »Instalacija«. Interesenti naj se javijo v personalnem oddelku podjetja, Ljubljana, Kamniška ul. 1737 z NATEČAJ. Upravni odbor Narodne galerije v Ljubljani razpisuje mesto kustosa. Pravilno kolkovane prošnje z življenjepisom vložite do 8. junija t. l. pri Narodni galeriji v Ljubljani, Prežihova ul. 1, 1739 z KORESPONDENTKO z znanjem nemškega jezika in strojepišja išče za takoj zunanjetrgovinsko podjetje. Ponudbe direktno na Moto Union Ljubljana, Vošnjakova 14. 1740 z

STANOVANJE dvosobno, v Ljubljani ali njemu bližnji - kupim. Ponudbe pošljite na ogl. odd. LP pod geslom »Stanovanje«. 547-K

DRUŽINSKO HIŠO v bližnji ljubljanski okolici - kupim. Ohišnice zelim do 900 m². - Ponudbe z opisom in ceno pošljite na ogl. odd. LP pod »Družinska hiša«. 548-K

STAVBNO PARCELO z gradbenim dovoljenjem za enodružinsko stavbo, v lepem severnem ali zahodnem delu Ljubljane, velikost do 800 m², kupim. Ponudbe pošljite na oglasni odd. LP pod »Parcela«. 545-K

SPALNICO, staro, iz masivne hrastovine ali češnje, kupim. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod »Spalnica«. 541-K

MOTORNO KOLO, breskhalno, znamke Puch, od 125 do 200 ccm, kupim. Ponudbe z navedbo cene in opisom pošljite na oglasni oddelk LP pod »Puch«. 543-K

BARAKO, večje in dobro - kupim. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod »Baraka«. 514-K

KUPIM GLASBENI INSTRUMENT be. ce ali a klarinet po najvišji ceni do 15.000 din. - Matija Slak, Jordankal, Mirna peč. 1738 k

PRODAM

RADIO znamke Kosmaj ugodno prodam. Interesenti naj pošljejo svoj naslov na oglasni oddelk LP pod »Kosmaj«. 3152 P

URO znamke Schaffhausen, žepno, srebrno, poceni prodam. Interesenti naj pošljejo svoj naslov na oglasni oddelk LP pod »Ura«. 3153 P

DKW 800, dobro ohranjen - zaradi bolezni ugodno prodam. Laznik - Velenje, Kidričeva 71. C 149

HARMONIKO znamke »Hohner« na 48 basov, ima zelo lep glas, ugodno prodam. - Interesenti naj pošljejo svoj naslov na ogl. odd. LP pod »Harmonika«. 3157-P

OGRODJE ZA AVTOPRIKOLICO, 2e. ležno, prodam. Naslov: Komunalno podjetje »Komunala«, Kranj. Ogljed od 8 do 14 v Tavčarjevi ul. 3158-P

VRTNARIJ, POLJEDELJI Nad 36 arcv dobre zemlje v Ljubljani prodam ali zamenjam za okrog 700 m² veliko stavbo parcelo v Ljubljani ali njeni bližnji okolici. Interesenti naj javi svoj naslov na ogl. odd. LP pod »Sporazum«. 3159-P

GARDEROBNE OMARICE (3) prodam. Naslov: Komunalno podjetje »Komunala« - Kranj. Ogljed od 8 do 14 v Tavčarjevi ulici. 3160-P

OBDELVALNO ZEMLJO cca 3000 m², prodam pod zelo ugodnimi pogoji. Zemlja je v severnem delu Ljubljane. Interesenti naj pošljejo svoj naslov na ogl. odd. LP pod »Obdelovalna zemlja«. 3161-P

MOTORNI KOLESJI Ilo 125 in Puch 500 prodam. Ljubljana-Polje 116. 1750 P

ENODRUŽINSKA HIŠICA, lesena, vrt in pritlikline, naprodaj v Ljubljani. Naslov v ogl. oddelku. 1749 P

VISOKO NAGRADO dam tistemu, ki mi odstopi prazno sobo v Ljubljani ali okolici. Ponudbe pošliti na upravo lista pod »Nujno«. 1748 r

KUNCE, krepke in najbolj donosne, velike činčila, prodam. Ljubljana, Vič, Campova ul. 6. I. nadstr. 1746 p

MOSKO IN ZENSKO KOLO ugodno prodam. Svab, Titova 25a/III. 1745

RAZNO

STANOVANJE, enosobno s pritliklino, mi, v ožjem središču Ljubljane - Gornji trg III/III, zamenjam za enaka v središču Ljubljane. - Ogljed vsak dan od 8 do 16. 1019-R

DEKLE, staro 21 let, temnolasa, modrih oči, vitkega stasa in pravilnega obraza, osamljena - tuška, išče poznanstva z moškimi, starim do 39 let, ki govori francosko in nemško. V poštev pridejo le kulturniki. - Ponudbe pošljite na ogl. odd. LP pod »Kulturna raven«. 1020-R

RIGOLANJE, ZASIPANJE IN IZKOP opravljamo z buldožerom. Cena in ostali pogoji po dogovoru. Kmetijska proizvajalna poslovna zveza - Brežice. 1021-R

FANT, v naslednjih letih, kulturen, živahen in dober prijatelj, išče poznanstva z dekletom enakih vrst. - Ponudbe s sliko, ki jo pozneje vrnem, pošljite na ogl. odd. LP pod »Maj«. 1022-R

PLETEM ROCNO iz prinesene volne jopice in otroške oblečke. Interesenti naj sporoče svoj naslov na ogl. odd. LP pod »Pletem«. 1023-R

FANT, inteligenten, osamljen, na odsluženju vojskega črka, želi dopisovati z dekletom primerne starosti. Ponudbe pošljite na ogl. odd. LP pod »Mornar«. 1024-R

ZELIM SPOZNATI dekle, staro od 20 do 30 let, ljubiteljico narave in izletov. Slika zašlepa. Ponudbe na ogl. odd. pod »Kolo«. 1751 R

AMERIKANSKO RETUSO, risanje naslovnih strani, diplom in opremo knjig prevzamam. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod »Strokovna izvedba«. 1014 R

STANOVANJE, enosobno, v ljubljanski okolici, in veliko svetlo sobo v Ljubljani, zamenjam za dvosobno stanovanje v Ljubljani. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod »Zamenjava«. 1015 R

KUPIM

SOD za 200 litrov - kupim. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk Ljudske pravice pod »Sod«. 549-K

SOTOR za štiri osebe kupim. Ponudbe z navedbo cene in opisom pošljite na oglasni oddelk LP pod geslom »Sotor«. 544 K

FANT - »Znidaričeve« - z močnim rojem ali povsem prazne - kupim. Ponudbe z navedbo cene pošljite na oglasni oddelk Ljudske pravice pod »Matica«. 546-K

ZADRUŽNA HRANILNICA IN POSOJILNICA

z n. j. BREŽICE

razpisuje delovni mesti

za kreditni sektor za inštruktorja

Pogoji: dovršena ekonomska šola, ali nepopolna srednješolska izobrazba z nekajletno prakso

Pismene prošnje z opisom dosežanega službovanja oziroma priložitvijo prepisa zadnjega šolskega spričevala pošljite na upravo Zadrुžne hranilnice in posojilnice do 15. junija t. l. 1718

Kemična tovarna LJUBLJANA-MOSTE

sprejme takoj: pravnega referenta kotlarja, vodjo kotlarne uslužbenca z znanjem strojepišja in poznanjem knjigovodstva

toplovodnega instalaterja z ključavničarja in šoferja »C« kategorije

Interesenti naj se zaradi podrobnejših informacij javijo v tajništvu podjetja 1726

KOROŠKO GOZDARSKO PODJETJE Slovenj Gradec

UPRAVNI ODBOR

razpisuje naslednja delovna mesta za:

RAČUNOVODJO PODJETJA

POGOJI: fakultetna izobrazba ali srednja šola z nekajletno prakso

PRAVNEGA REFERENTA

POGOJI: fakultetna izobrazba ali srednja šola z najmanj 5-letno prakso

GRADBENEGA TEHNIKA

ki bo opravljal gradbena dela v operativni podjetja

DVA EKONOMSKA TEHNIKA

z nekajletno prakso, ki bosta opravljala službo obratnega knjigovodstva

Interesenti naj se javijo do 10. junija na upravi podjetja. 1704

Tekstilna tovarna Prebold

UGODNO PRODA

TOVORNJAK »KLOCKNER«

nosilnost 4 tone z Diesel motorjem

VOZILO JE V VOZNEM STANJU IN KUPCEM NA OGLJED V PODJETJU C 146

»15 SEPTEMBER«

TOVARNA CEMENTA IN SALONITA ANHOVO

obveščča vse svoje cenjene odjemalce, da je zaradi povišanja cen električni energiji in goriva ZVIŠALA CENE svojim cementom

PC 25 Z 250 na 10.900 din za tono

PC 250 na 11.800 din za tono

PC 350 na 13.300 din za tono

Novo cene veljajo od 27. maja 1957.

Uprava 1727

Prodamo:

trofazni elektromotor AFG

tipa AM, kratkostični, zaprte izvedbe, zaščita P 33, previt na trikot 380 V, 21 kW, 730 obr./min. 50 Hz, (nova previtje, prvotno 500 V, 37 kW, 1475 obr./min.)

● cena 235.400 din

trofazni elektromotor AEG

tipa DAM, kratkostični, zaprte izvedbe, zaščita P 33, previt na trikot 380 V, 18 kW, 730 obr./min. 50 Hz, (nova previtje, prvotno 500 V, 37,5 kW, 1435 obr./min.)

● cena 229.600 din

trofazni elektromotor SCHORCH

tipa KAn, kratkostični s trojnimi utori (mali zagonski tok), zaščitene izvedbe P 12, trikot 380 V, 44 kW, 965 obr./min., 50 Hz

● cena 490.100 din

Vsi motorji imajo pripadajoče jermenice. Razen tega prodamo 7 m osi 60 mm in 4 konzole z ležaji.

HEI OS

TOVARNA LAKOV • DOMŽALE

1716

Lesno industrijsko podjetje Ajdovščina

PRODA

OSEBNA AVTOMOBILA

znamke »OPEL« tip »Olympia-Rekord«

in »FIAT 1100«

OBA AVTOMOBILA STA V ZELO DOBREM STANJU 1717

RAZPIS

Upravni odbor

Antituberkulo nega centra Ljubljana

MASARYKOVA 44

razpisuje delovna mesta za:

štiri medicinske sestre

dve bolničarki

rentgenskega tehnika

medicinskega tehnika

snadžilko

Plača po uredbi in dopolnilna plača po predpisih. - Kolkovane prošnje z življenjepisom ter opisom dosežanj zaposljite pošljite na zgornji naslov najkasneje do 15. junija 1957. 1713

Oglašujte v »Ljudski pravici!«

RAZPIS

Na podlagi 10. člena Zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Uradni list FLRJ, št. 34/55) razpisuje komisija za razpis mest direktorjev ObLO Koper delovno mesto

DIREKTORJA

za podjetje »PROJEKT-KOPER« v Kopru

Pogoji: inženir arhitekt s 5-letno prakso.

Kolkovane prošnje z življenjepisom ter opisom strokovne usposobljenosti dostavite ObLO Koper v roku 10 dni po razpisu. 1720

DELAJSKI SVET

predilnice in tkalnice v Mostarju

RAZPISUJE NATEČAJ

za izpopolnitev naslednjih delovnih mest:

za mikalnike:

TEKSTILNEGA TEHNIKA s 5-letno prakso ali VISOKOKVALIFICIRANEGA TEKSTILNEGA MOJSTRA z 10-letno prakso v oddelku mikalnikov

za predpredilnico:

TEKSTILNEGA TEHNIKA s 5-letno prakso ali VISOKOKVALIFICIRANEGA TEKSTILNEGA MOJSTRA z 8-letno prakso v oddelku predpredilnice

za prstančne stroje:

TEKSTILNEGA TEHNIKA s 5-letno prakso ali VISOKOKVALIFICIRANEGA TEKSTILNEGA MOJSTRA z 8-letno prakso pri prstančnih strojih

za merceriziranje:

TEHNIKA TEHNOLOGA z 10-letno prakso ali VISOKOKVALIFICIRANEGA TEKSTILNEGA MOJSTRA z 8-letno prakso pri delu v merceriziranju

za sukalnico:

TEKSTILNEGA TEHNIKA s 5-letno prakso VISOKOKVALIFICIRANEGA TEKSTILNEGA MOJSTRA z 10-letno prakso v sukalnici

za tkalnico:

TEKSTILNEGA TEHNIKA tkalne stroke z desetletno prakso VISOKOKVALIFICIRANEGA TEKSTILNEGA MOJSTRA z desetletno prakso v tkalnici

STROJNEGA TEHNIKA z 10-letno prakso DVA STROJNA TEHNIKA s 5-letno prakso ELEKTROINŽENIRJA ali STROJNEGA INŽENIRJA EKONOMISTA

Plača po tarifnem pravilniku ali po pogodbi. Stanovanje pri tovarni zagotovljeno. Ponudbam priložite strokovni življenjepis. 1661

Mestni hrup žre živce

Milijoni ameriških družin prebijejo konec tedna v naravi

- »Outdoor« pravijo Američani vsemu, kar leži zunaj mesta: gozdovom, jezerom in peščenim puščavam.
- Tja se odpravljajo ob koncu tedna z družinami v tolikšnem obsegu, da ob številnih majejo z glavami celo rekordov vajeni statistiki. To preseljevanje ob koncu tedna se je v minulih nekaj letih tako razmahnilo, da ga zdaj prizadevno proučujejo vladne ustanove in številna industrijska podjetja.

Statistiki so zbrali nekaj zanimivih podatkov. V narodne parke, ki sodijo med pokrajinsko najlepše dele ZDA, se je odpravilo za »weekend« leta 1950 okoli 33. lani pa že kar 55 milijonov ljudi. Navzlic mravljam, ki pogosto presenetijo pokrajine nevajene meščane, je prenočeva-

lo lani ob poletnih sobotah in nedeljah v državnih gozdovih 50 milijonov ljudi. Prav tako množično so se Američani ustavljali za konec tedna ob umetnih jezerih, ki so nastala za velikimi nasipi s hidrocentralami. Armada »vodnih podgan«, kakor pravijo Američani ribičem ter last-

nikom športnih jadrnic in kanujev, je narasla v minulih petih letih na 71 milijonov članov.

Statistiki so se pozanimali, zakaj povprečni Američani tako vneto odhajajo v naravo. Ugotovili so, da se John Doe — tako rečejo, kadar govorijo o povprečnem meščanu — do petka zvečer, ko za tisti teden neha delati, zares naveliča mestnega hrupa in prometa, zato se odpravi na deželo tudi po več sto kilometrov daleč od stalnega bivališča.

Seveda so teh dvodnevni izletnikov zelo veseli tudi medvedji, ki jih v narodnih parkih nihče ne sme streljati. Pri tem poslu precej zasluži ameriška industrija, saj izdeluje čolne, lovške potrebščine, potovalne obleke in podobne reči, obiska pa so veseli tudi hoteli, ki tako rekoč živijo od teh popotnikov ob koncu tedna.

Tako kaže, da je sodobni

Američan postavil na glavo vse tisto, kar je še nedavno veljalo kot trdna postavka v uporabi prostega časa. O tem razpravljajo tudi že v ameriškem Kongresu, kjer iščejo nove možnosti in primerne izletne točke za 300 milijonov Američanov, kolikor jih bo po statističnih napovedih leta 2000.

Seveda zasluži pri teh izletih, oziroma pri nakupu potrošnih predmetov tudi država, saj plačajo Američani vsako leto 20 milijonov dolarjev taks na lovske puške, strelivo in ribiške trnke. Samo lovci na race plačajo pet milijonov dolarjev davka, posamezne države pa dobijo za lovska dovoljenja 90 milijonov na leto.

Marsikateri gostinski obrat v znanih evropskih turističnih krajih se bo zelo verjetno čudil, če bo kar na lepem prihajalo čez ocean manj ameriških turistov. Razlaga je razumljiva: John Doe se na dopust ne pelje več čez veliko lužo, marveč prebije svoj prosti čas v domači naravi, tako rekoč blizu domačih vrat, v »outdoors«.

Kar sapa je zaprlo ob presečenju Onleju Bakerju iz Shelbija v Združenih državah, ko je na spredu po svojem vrtu opazil ptička, kako je z roba bazena krmil zlate ribice. Potem je došel stal na preži in opazil, da se je nenavadno krmiljenje še nekakrat ponovilo. Zda se za to reč zanimajo ameriški naravoslovc.

Nova SINTETIČNA SNOV

Ze v kratkem bodo začeli izdelovati avtomobilske gume, ki bodo znatno trpežnejše kakor dosedanje, preživele bodo celo avtomobile, ki bodo na njih montirane. Nove gume bodo izdelali iz nove plastične snovi poluretana ali krajše uretana. Pri tem gre za luknjičavo snov, ki bo po napovedih že v kratkem izpodrinila nylon. Iz uretana pa bodo izdelovali razen avtomobilskih gum tudi potapljaške obleke, ki bodo hkrati dobri izolatorji za toploto in zvok, ter lahka zimska oblačila.

V naslednjih letih bodo v nekaterih državah ljudje sedeli, hodili, potovali in spali na izdelkih uretana, otroci pa se bodo igrali z igračkami iz te snovi. Uretani so tako prožni, da jih je mogoče raztegniti za 70 odstotkov, ali pa tako luknjičavi, da vsrkajo dvajsetkrat več tekočine, kot tehtajo sami, in naposled tako trdni, da prenesejo pritisk 20 kg na kvadratni centimeter.

Z uretanom so že rešili pomembno vprašanje v letalski industriji: uporabljali ga bodo za nujno potrebno okrepitev kril na

sodobnih letalih. To bodo storili tako, da bodo vbrizgali tekoči uretan v notranjost krila, kjer se bo »razpenil«, ko pa se bo ta pena strdila, bo večkratno okrepila trdnost krila, ne da bi bistveno povečala težo. Na podoben način bodo uporabljali uretan tudi za toplotno in zvočno izolacijo zidov.

Čiščenje predmetov iz uretana je zelo preprosto. Navadna sredstva za čiščenje, kakor sta na primer voda in milo, popolnoma zadostujejo. Neko podjetje je že začelo prodajati tanke in zelo lahke oodeje iz uretana. Tudi za zimska oblačila že uporabljajo tri milimetre debelo podlago iz poluretana, ki zelo učinkovito nadomešča znatno težje krzno.

Novo plastično snov bo mogoče vbrizgati tudi v votle stene majhnih čolnov, s čimer bodo ti postali praktično nepotopljivi.

V ameriški vojski preizkušajo trpežnost in uporabnost lahke avtomatične puške, ki tehta 3100 g in je torej dober kilogram lažja od dosedanje vojaške puške. Izdelana je iz aluminija in plastične snovi, cev pa ni več vrtna, marveč so jo oblikovali iz nerjaveče jeklene tube.

Prvi hrvatski parniki

Konec minulega in v začetku našega stoletja je potekala tako na Jadranskem kakor na drugih svetovnih morjih huda bitka med tedanjimi jadrnicami in parniki. Začetki tega spopada segajo v sredo 19. stoletja. Tedanje lastnike lesenih jadrnic so na Jadranu

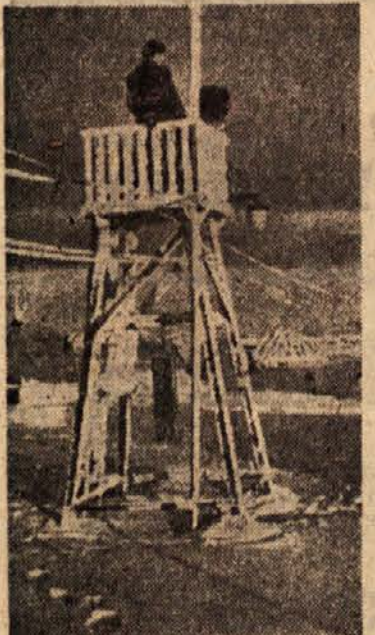
začeli izpodrivati kapitani parniških družb. Stari kapitani so propadali skupaj s svojimi jadrnicami po pristaniščih Hrvatskega Primorja, središče kapitalističnega pomorskega prometa pa se je preselilo v Trst, precej let pozneje pa se je začelo počasi krepiti tudi na Reki.

Ob vzhodni obali Jadranskega morja se je pojavil prvi parnik leta 1818. Vozil je med Trstom in Benetkami. Za naše kraje je posebno pomembno, da so v Kraljevicu že leta 1836 montirali prvi parni stroj na ladjo, ki so jo zgradili v tamošnji ladjedelnici.

Prvi parniki so se pojavili v reškem pristanišču leta 1814. Tega leta je pristalo na Reki vsega sedem parnikov, hkrati pa 2487 jadrnic. Matično pristanišče za parnike je postala Reka šele leta 1873.

Prav posebno zanimivo je, da so se na področju naše države pojavili na rekah prvi parniki skoraj v istem času kakor na morju. Tako je začel na Donavi voziti parnik že leta 1817, medtem ko so leta 1830 vzpostavili s parniki redno zvezo med Dunajem in Budimpešto. Prvi žvižg parnika je bilo slišati v Slavoniji leta 1831, ko je priplul v Zemun, na Hrvatskem pa leta 1838, ko je prisopihal prvi parnik iz Zemuna v Sisak. Leta 1844 je že začel voziti po Savi prvi hrvatski parnik »Sloga«.

Drobne ZANIMIVOSTI
»MAČJE OKO«
Raziskovalni center ameriškega letalstva je izdelal posebno napravo za snemanje neba, imenovano »mačje oko«, ki potrebuje za posnetek katerega koli nebesnega telesa samo nekaj tisočink sekunde.
PRVI ATOMSKI LEDOLOMILEC
Sovjetski strokovnjaki so napovedali, da bodo v proslavo 40-letnice Oktobrske revolucije letošnjo jesen splovili jedrniško »Lenin«, prvo ladjo svoje vrste na atomski pogon.

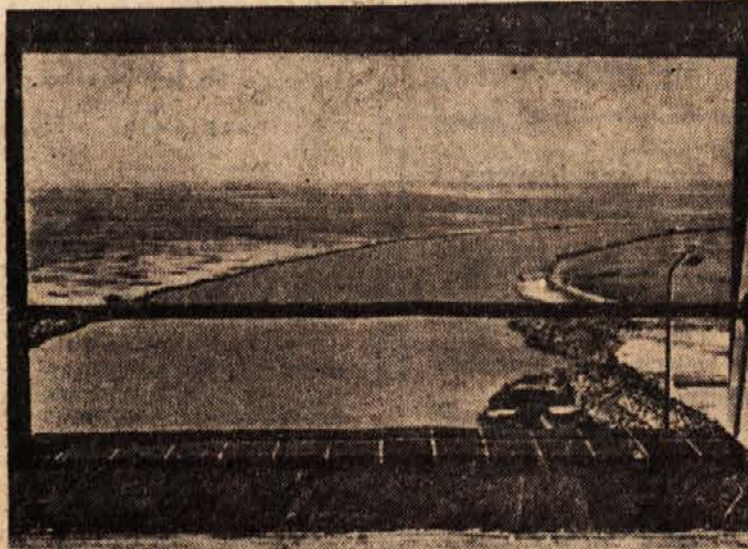

Tale opazovalni stolp sredi arktične pokrajine stoji na kaj nenavadni »ladji«. Na ledeni plošči, kjer so uredili opazovalno postajo »Severni tečaj 6«, je skupina sovjetskih znanstvenikov v devetih mesecih preplula okoli 2000 km dolgo pot. Ledeni otok je zdaj severozahodno od Behringove ožine.

GAITSKELL KOT ARHEOLOG
Med nedavnim obiskom v Italiji je našel vodja angleške laboristične stranke Gaitskell zraven političnega dela tudi nekaj časa za arheologijo, ki je njegov konjiček. V Saragatovi družbi se je ogledal izkopanine v rimski okolici, v nekropoli Cerveteri pa je nabral nekaj drobnih arheoloških predmetov.

HOTEL ZA MOŽE
V ameriškem Cincinnatiju so pred kratkim odprli hotel za moške, ki se sporečejo z svojimi ženami. Vse sobe tega gostilnišča so preplekane s pomirjevalnimi barvami, osrednji prostor pa je velika dvorana, kjer lahko nesečni možje po mili volji pripovedujejo drug drugemu o svojih zakonskih revah in težavah.

HOLANDSKI USPEH v stoletnem boju z morjem

Lani septembra so dogradili nasip, ki je ločil površino 135.000 juter od Zuiderskega jezera na Nizozemskem. Potem so začele delovati velike črpalke, tako da se je zdaj že pokazalo kopno. Osušeno bo kmalu, obdelava pa se bo lahko začela šele čez sedem let.

TURIZEM V ITALIJI

Italijani so pred kratkim objavili nekaj zanimivih turističnih številk v letu 1956. Lani je obiskalo njihovo deželo 12,5 milijona tujih turistov. Gostinski obrati so imeli 255 milijard lir prometa (nad 400 milijonov dolarjev). Nočnin je bilo 38 milijonov, bencina pa so prodali tujcem 104 milijone litrov.

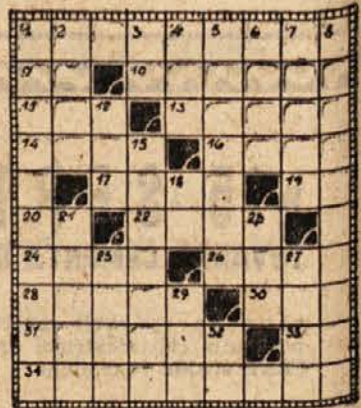
V letih 1949—1956 se je zvišalo v Italiji število gostinskih obratov od 20.065 na 27.000, postelj pa so imeli lani 570.000. V minulih nekaj letih je dala država gostinskim obratom tri milijarde lir dolgoročnih posojil, med drugim tudi zato, ker računajo v olimpijskem letu 1960 z močnim prilivom tujih gostov. Pričakujejo, da bo takrat obiskalo Italijo 20 milijonov tujcev.

KRIŽANKA

Vodravno: 1. človek z boleznimi nagonom, 9. mense, 10. glasbena figura, 11. sodnik v podzemlju, 13. sipa, 14. pristeniče ob Jadranskem morju, 16. način, slog, 17. država v Aziji, 18. ista samoglasnika, 20. začetnik slovenskega pisatelja, 22. samo ta, 24. država v Aziji, 26. umetnine, 28. peketanje, 30. roka v Afriki, 31. nastaninu, 33. kratica za račun, 34. bojna ladja.
Navpično: 1. panoga gospodarstva, 2. oseba iz Shakespearovih tragedij, 3. začetnik srbskega pisatelja, 4. strelno orožje, 5. varnostni organ v nekaterih zahodnih državah, 6. glasbena načina, 7. mesto v Romuniji, 8. zmotna, 12. grška žrka, 13. glasbeni izraz, 14. letinski predlog, 21. dejalnica časopisov, 23. kraj pri Zadru, 24. poziv, 27. jugoslovanski šahovski velikan, 29. značilni predstavnik vrste, 32. sedmi črki.

REŠITEV KRIŽANKA Z DNE 20. MAJA

Vodravno: 1. zastopati, 9. antičen, 10. skori, 11. kje, 13. ta, 14. (van) Miskuranič, 15. so o, 16. as, 17. breg, 19. Jean, 21. oa, r, 22. t, 23. di, 24. bd, 25. kar, 26. veslo, e, 28. apostat, 30. reportaža.

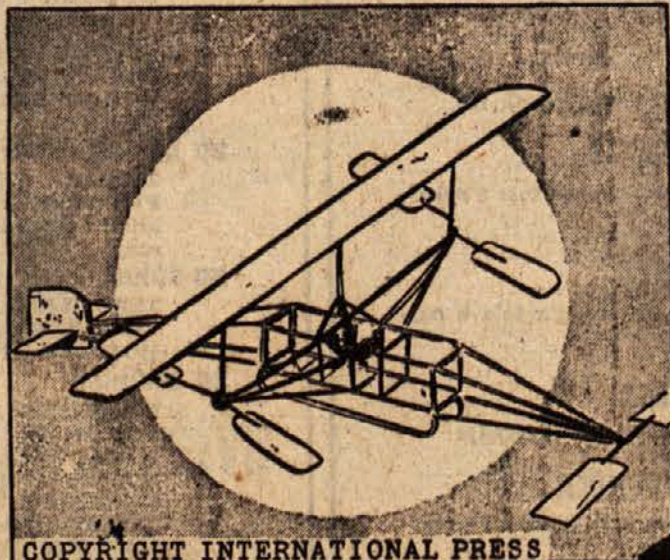

»Saj pravim, po očetu se ti vrgel.«

»Kolikokrat ti bom še morala reči, da mi ne telefoniraj na kraj, kjer delam!«

HELIKOPTER - vozilo prihodnosti

7. Helikopter pa je bil takrat še daleč od tega, da bi zbujal splošno zanimanje. Sicer vneti letalci so trdili še leta 1908, da nima prav nobene bodočnosti. Ker pa je le bilo nekaj navdušencev, med njimi brata Wright, ki sta prva preletela Atlantik, pa Bréguet in Santos-Dumont, sta Paul Cornu in Lataste izdelala zračno prevozno sredstvo, pri katerem sta uporabila letalska krila — prva letala so imela dvojna krila — in tudi začetke sodobnega helikopterskega vijaka

8. Kazalo je, da je helikopter prebolel zapovrstjo vse »oiroške bolezni« in da se bo kmalu postavil na lastne noge, kot pravimo. Leta 1908 je Poljak Sikorski pokazal svetu svoj izum, tri leta za njim pa je Francoz Villard na belgijskem ozemlju preizkusil svojo iznajdbo. Najprej so z nenavadno napravo delali poskuse na tleh, potem pa je sedel vanjo Belgijec Gérard, ki smo z njim začeli ta prikaz zgodovine helikopterja. Postavil je rekord: dvignil se je meter visoko ...